

การสร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุภาพร พิสิฐรัฐพัฒนะ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2543
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

102, 102

102, 102

102, 102

การสร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

102, 102

102, 102

102, 102

102, 102

บทคัดย่อ

ของ

สุภาพร พิสิษฐ์พัฒนะ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

พฤษภาคม 2543

102, 102

สุภาพร พิสิษฐ์พัฒนา. (2543). การสร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ อังคณา สายยศ, อาจารย์ชวลิต รวยอาจิน.

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยแบบทดสอบแบ่งเป็น 5 ด้าน ตามแนวคิดของ แดเนียล โกลแมน คือ ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ด้านการจูงใจตนเอง ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และด้านการมีทักษะทางสังคม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 856 คนของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 โดยหาคุณภาพของแบบทดสอบ ด้านค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบโดยค่าความเชื่อมั่นหาของแบบทดสอบหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรลและสร้างเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ

ผลการวิจัยพบว่า แบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ที่สร้างขึ้นมีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านของแบบทดสอบตั้งแต่ 2.445 ถึง 11.028 และ .739 ถึง .913 ตามลำดับ ส่วนความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .956 สำหรับความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ด้านการจูงใจตนเอง ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .254, .128, .362, .334 และ .346 ตามลำดับ เมื่อทดสอบด้วยค่าไค – สแควร์พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ในแต่ละด้านเป็นไปตามแนวคิดของแดเนียล โกลแมน โดยมีคะแนนที่ปกติระหว่าง T0 ถึง T86

A CONSTRUCTION OF THE EMOTIONAL INTELLIGENCE TEST
FOR MATTAYOM SUKSA III STUDENTS

AN ABSTRACT
BY
SUPAPORN PISITPATTANA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University

May 2000

Supaporn Pisitpattana. (2000). *A Construct of The Emotional Intelligence Test For Mattayom Suksa III Students*. Master Thesis, med. (Education Measurement). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Aungkana Saiyos, Mr. Chawalit Ruayajin.

The purpose of this study was to construct the Emotional Intelligence Test based on Daniel Goleman structure for Mattayom Suksa III students. The test consisted of Self – Awareness, Self – Regulation, Motivation, Empathy and Social Skill. The sample sizes were 856 Mattayom Suksa III public school students of academic year 1999 in Prachinburee province, were selected by stratified random sampling technique. The quality of test were examined by discrimination, test reliability, construct validity and the norms. The reliability of the tests were calculated by Alpha – Coefficient. Confirmatory factor analysis was employed though LISREL version 8.10 to find construct validity. Normalized T – Score was used to construct test norms.

The result of this study showed that the discrimination and reliability of each trait in the test was between 2.445 to 11.028 and .739 to .913 respectively. The reliability of whole test was .956 . For the construct validity of Emotional Intelligence Test consisted of Self – Awareness, Self – Regulation, Motivation, Empathy and Social Skill had beta weight .254, .128, .362, .334 and .346 respectively, chi – square test had non - significant and the goodness of fit index (GFI) was approached to 1. The Emotional Intelligence Test was consistent with Daniel Goleman ' s structure. The Normalized T – Scores were between T0 to T86

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การสร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ของ
นางสาวสุภาพร พิสิฐรัฐพัฒนะ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2543

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ ดังต่อไปนี้

รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ชวลิต รวยอาจิน กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาและช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีเสมอมา รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ และ รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์ ที่ได้รับเป็นกรรมการในการสอบปริญญานิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ในการทำปริญญานิพนธ์นี้

รองศาสตราจารย์ล้วน สายยศ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์ ดร.สุพร เข้มแข็งและศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ที่กรุณาที่ได้กรุณาตรวจสอบ ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขและปรับปรุงเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ในการทำวิจัยครั้งนี้

คณาจารย์ภาควิชาการวัดผลและการวิจัยการศึกษาทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้ในศาสตร์เกี่ยวกับการวัดผล จนผู้วิจัยสามารถนำความรู้มาใช้ในการดำเนินการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง

ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คณะอาจารย์ ตลอดจนนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่จรรยา พิสิฐรัฐพัฒนะ คุณณกฤษ – คุณสุรีย์รัตน์ สีวิลัย ที่คอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

สุภาพร พิสิฐรัฐพัฒนะ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1.	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1 ✓
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3 ✓
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4 ✓
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2.	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
	ความหมายของชาวน้ำปัญญทางอารมณ์.....	6
	แนวคิดเกี่ยวกับชาวน้ำปัญญทางอารมณ์.....	7
	แนวทางในการวัดชาวน้ำปัญญทางอารมณ์.....	11
	การพัฒนาชาวน้ำปัญญทางอารมณ์.....	18
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
3.	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	26
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	26 ✓
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	31 ✓
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33 ✓
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33 ✓
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37 ✓
5.	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	47
	สังเขปความมุ่งหมายและวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	47
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
	อภิปรายผล.....	49
	ข้อเสนอแนะ.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	52
ภาคผนวก.....	56
ภาคผนวก ก.....	56
ภาคผนวก ข.....	81
ภาคผนวก ค.....	87
ภาคผนวก ง.....	104
ภาคผนวก จ.....	106

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน.....	27
2	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายด้าน.....	37
3	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ จำแนกเป็นรายด้านจากการทดสอบครั้งที่ 1.....	38
4	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ จำแนกเป็นรายด้านจากการทดสอบครั้งที่ 2.....	39
5	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ จำแนกเป็นรายด้านจากการทำสอบครั้งที่ 2.....	40
6	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ จำแนกเป็นรายด้านจากการทดสอบครั้งที่ 3.....	41
7	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ จำแนกเป็นรายด้านจากการทำสอบครั้งที่ 3.....	42
8	ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ วัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์.....	42
9	เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ในรูปของ คะแนนที่ปกติ.....	44
10	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ.....	57
11	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ จากการทดสอบครั้งที่ 1.....	64
12	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ จากการทดสอบครั้งที่ 2.....	74

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ลำดับขั้นในการสร้างแบบทดสอบ.....	28
2 แสดงการเกลารกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติ ของแบบทดสอบ ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง.....	82
3 แสดงการเกลารกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติ ของแบบทดสอบ ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง.....	83
4 แสดงการเกลารกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติ ของแบบทดสอบ ด้านการจูงใจตนเอง.....	84
5 แสดงการเกลารกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติ ของแบบทดสอบ ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น.....	85
6 แสดงการเกลารกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติ ของแบบทดสอบ ด้านการมีทักษะทางสังคม.....	86

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุลทั้งปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กระบวนการศึกษาจึงมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการจัดการเรียนการสอนและให้นักเรียนแต่ละคนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของแต่ละคน จึงต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนตั้งแต่การวางรากฐาน การพัฒนาขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี (กรมวิชาการ, 2542 : 25)

ผลจากการประเมินหลักสูตรของกรมวิชาการ (กรมวิชาการ, 2542 : 18) พบว่า ความล้มเหลวของการศึกษาคือ ไม่สามารถสร้างคนให้มีจิตใจที่ดี หลักสูตรให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม น้อยไป สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ให้เรียนเก่งเพื่อสอบแข่งขันเข้าเรียนในระดับสูง จนละเลยการพัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคม ทำให้เกิดปัญหาคือ ไม่สามารถปลูกฝังจิตใจที่ดีให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข ดังจะเห็นได้จากปัญหาความขัดแย้ง การยกพวกตีกันในหมู่นักเรียน การไม่สามารถปรับตัวในสังคมที่เปลี่ยนไป ขาดวิธีในการผ่อนคลายตนเอง ไม่สามารถอดทนรอคอยเพื่อไปสู่เป้าหมาย ก่อให้เกิดปัญหาทางเพศและยาเสพติด เมื่อประสบปัญหาในชีวิตก็ไม่สามารถหาวิธีแก้ไขได้ (เทอดศักดิ์ เดชคง, 2542 : 12) การศึกษาทางจิตวิทยาพบว่าคนที่มีสติปัญญาสูงจำนวนมากประสบความล้มเหลวทั้งด้านการงานและชีวิตครอบครัว เนื่องจากมีปัญหาด้านการควบคุมอารมณ์ และด้านมนุษยสัมพันธ์ และปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลให้คนทำงานเก่ง ๆ ต้องล้มเหลวนั้นเป็นปัจจัยทางความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับผู้อื่นอื่น ๆ และปัจจัยทางด้านอารมณ์ ที่มีลักษณะควบคุมตนเองไม่ได้และแสดงออกมา เช่น ฉุนเฉียว โกรธง่าย หนาวง่าย จึงทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จถึงที่สุด (วิระวัฒน์ บัณฑิตามัย, 2542 : 3) จากการศึกษาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ที่ทำการศึกษาย้อนหลังเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำงาน โดยศึกษาจากนักศึกษาที่เรียนในช่วงปี ค.ศ.1940 จำนวน 95 คน เป็นการศึกษาระยะยาวติดตามจนถึงวัยกลางคน พบว่า นักศึกษาที่จบการศึกษาและได้รับคะแนนสูงมากไม่ค่อยประสบความสำเร็จเมื่อเทียบกับนักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำกว่าทั้งในด้านหน้าที่การงานและความสุขในชีวิตครอบครัว เพราะพวกเขาไม่มีความพอใจในชีวิต ไม่มีความสุขในการคบเพื่อน และความสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งโกลแมนได้กล่าวว่าคนที่มีสติปัญญาสูงหรือคนที่เรียนเก่งจะสามารถรู้วิธีการที่จะทำให้คะแนนสอบดีได้ แต่ไม่สามารถจัดการกับความเปลี่ยนแปลงของชีวิตได้ (Goleman, 1995 : 6-7) อารมณ์เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการปรับตัว เพราะคนที่มีอารมณ์ดีอยู่เสมอจะเป็นคนที่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมและจะทำให้การทำงานต่าง ๆ มีชีวิตชีวา มีความกระตือรือร้น แต่ทางด้านตรงข้ามถ้าอารมณ์เสียหรืออารมณ์รุนแรง เช่น โกรธจัด จะทำให้บุคคลขาดสมาธิ ขาดความตั้งใจ มักจะทำอะไรผิดพลาดและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมไม่ค่อยได้ (อารี เพชรผุด, 2537 : 218) ดังที่ อารี ดันท์เจริญรัตน์ (2540 : 53) ได้กล่าวว่าบุคคลที่จะมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขควรเป็นคนที่มีทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี การที่บุคคลจะมีสุขภาพจิตที่ดีก็ควรเป็นคนที่อารมณ์ดี เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคก็สามารถใช้กลไก

การปรับตัวได้อย่างเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นและสังคมและยังคงรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่นได้ อาร์มสตรอง (Armstrong. 1987 : 97) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของอารมณ์ที่มีส่วนสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเด็กกว่า การรู้ และยอมรับอารมณ์ตามความเป็นจริงและการแสดงอารมณ์อย่างเหมาะสมจะมี ส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ แดเนียล โกลแมน (Goleman. 1995 : 34) ได้กล่าวว่าคนที่ประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับสติปัญญาเพียง 20 เปอร์เซ็นต์ ส่วนที่เหลือเป็นเรื่องของการเข้าสังคม ความสัมพันธ์กับผู้อื่น การรับรู้อารมณ์ของตนเอง การจัดการกับอารมณ์และความตึงเครียด ซึ่ง โกลแมนเรียกสิ่งเหล่านี้ว่า เชาวปัญญาทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) เช่นเดียวกับ อุษา อังสนันทวิวัฒน์ (2539 : 27) ที่กล่าวว่าคนที่เฉลียวฉลาดและประสบความสำเร็จในชีวิตหรือธุรกิจ การงาน มักจะเป็นคนที่ใช้ทั้งสติและปัญญา ตัวที่เป็นภูมิปัญญานั้นคือความรู้ที่สะสมจากประสบการณ์ในชีวิต และสามารถนำออกมาใช้แก้ไขปัญหาของชีวิตหรือใช้ในการสร้างสรรค์ ส่วนตัวสติหรือจิตสำนึก คือกลไกในร่างกายมนุษย์ที่ทำหน้าที่ควบคุมอารมณ์ เวลาแก้ปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ จึงต้องนำทั้งสติและปัญญามาใช้ พร้อมกัน

เชาวปัญญาทางอารมณ์ เป็นทักษะเฉพาะตัวที่ทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการงาน ครอบครัวยุค และชีวิตส่วนตัว เพราะเชาวปัญญาทางอารมณ์คือการเข้าใจความรู้สึกรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น รู้จุดเด่นข้อด้อยของตนเอง รู้จักควบคุมจัดการ และแสดงออกทางอารมณ์ และใช้ชีวิตได้อย่างเหมาะสม ที่สำคัญคือ มองโลกในแง่ดี แก้ไขความขัดแย้ง โดยเฉพาะความเครียดที่เกิดขึ้นในจิตใจได้เป็นอย่างดี (เทอดศักดิ์ เดชคง. 2542 : 8) การศึกษาเรื่องเชาวปัญญาทางอารมณ์ทำให้บุคคลเริ่มตระหนักว่าการที่เรา จะประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ เช่น การเรียน การทำงาน การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตทาง สังคม จะต้องอาศัยองค์ประกอบทางด้านเชาวปัญญาทางอารมณ์ด้วย และเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก นอกจากนี้การศึกษาเชาวปัญญาทางอารมณ์จะช่วยให้บุคคลเรียนรู้โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องอารมณ์ สามารถ เข้าใจและจัดการอารมณ์ของตนเองได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์มหาศาลกับตนเองและการเกี่ยวข้องกับบุคคล อื่น มีผลต่อการดำรงชีวิตในสังคมของบุคคล สามารถสื่อสารกันด้วยความเห็นอกเห็นใจ ตลอดจนมีแรงจูงใจที่ จะกระทำการสิ่งต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์และที่สำคัญคือ คนที่เรียนรู้เรื่องอารมณ์จะทำให้รู้จักการรักษา ความสมดุลระหว่างความมีเหตุผลกับอารมณ์ (คมเพชร ฉัตรศุภกุล. 2542 : 32)

หลักสูตรการศึกษาในปัจจุบันมุ่งพัฒนาผู้เรียนในลักษณะองค์รวม มีความสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย ปัญญาและสังคม ในทุกช่วงชั้นของการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพัฒนาตนเอง ตามเป้าหมายและวิธีการที่วางไว้ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถทางอารมณ์ (Emotional Ability) หรือ เชาวปัญญาทางอารมณ์ (Emotional intelligence) ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการใช้ชีวิต โดยมุ่งปลูกฝังตั้งแต่ เด็ก ๆ ให้มีความเข้าใจตนเอง เข้าใจเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งทางอารมณ์อันจะนำไปสู่ การยกระดับจิตใจ มีความสุขอย่างสมควรและเป็นและสามารถที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ (สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. 2541 : 51) ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการมีแบบทดสอบเพื่อวัดเชาวปัญญาทางอารมณ์ ของนักเรียนว่านักเรียนแต่ละคนมีคุณลักษณะที่หลักสูตรต้องการให้เกิดมากน้อยเพียงใด แต่ในปัจจุบันใน ประเทศไทยยังมีการสร้างแบบทดสอบวัดเชาวปัญญาทางอารมณ์น้อยมาก ส่วนใหญ่แบบทดสอบที่นำมาใช้ วัดเชาวปัญญาทางอารมณ์จะเป็นแบบทดสอบจากต่างประเทศ บางฉบับยังขาดหลักฐานยืนยันถึงคุณภาพ ของแบบทดสอบ การแปลความหมายของคะแนนและยังมีปัญหาทางด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรม และ ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเกณฑ์ปกติ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาและสร้างเครื่องมือวัดเชาวปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นช่วงที่อยู่

ในระยะวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่สำคัญที่ อีริกสัน (Erickson, 1959 : 91) กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่สำคัญซึ่งถือว่าเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยที่กำลังก้าวไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว เป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหา เป็นวัยที่มีความเครียดทางอารมณ์และเป็นวัยที่พร้อมจะแสวงหาและพัฒนาเอกลักษณ์ของตน (Ego Identity) สอดคล้องกับคำกล่าวของประสาธน์ อิศรปริดา (2523 : 61) ที่ว่า วัยรุ่นมีพัฒนาการอยู่ระหว่างความเป็นเด็กและผู้ใหญ่ จึงมักมีปัญหาการกำหนดบทบาทให้กับตนเองและการปรับตัวให้เข้ากับสังคม ทำให้เป็นวัยที่มีความเครียดทางอารมณ์ มีการตัดสินใจรวดเร็วและรุนแรง ทั้ง ๆ ที่มีสาเหตุเพียงเล็กน้อย ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ตลอดจนสภาพแวดล้อมต่างก็มีผลต่อการปรับตัว ถ้าหากพิจารณาปัญหาทั้งหลายของวัยรุ่นแล้ว ไม่มีปัญหาใดที่สำคัญเท่ากับปัญหาด้านอารมณ์และสังคมของเขา ดังนั้นการสร้างแบบวัดเชาวนปัญญาทางอารมณ์จะเป็นประโยชน์ต่อครู บิดามารดา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำแบบทดสอบวัดเชาวนปัญญาทางอารมณ์ไปตรวจสอบอารมณ์ ความรู้สึกและการแสดงออกทางอารมณ์ของนักเรียน เพื่อช่วยเหลือแนะนำให้เด็กได้มีการพัฒนาการใช้อารมณ์ได้อย่างเหมาะสม สามารถปรับตัวได้ดีในสังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยการสร้างแบบทดสอบเชาวนปัญญาทางอารมณ์ในครั้งนี้ยึดหลักในการสร้างตามกรอบแนวคิดของโกลแมน ซึ่งได้อ้างอิงถึงการนำเชาวนปัญญาทางอารมณ์เข้ามาใช้ในการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โกลแมนได้สรุปองค์ประกอบของเชาวนปัญญาทางอารมณ์ไว้ 5 องค์ประกอบใหญ่ คือ การตระหนักรู้ในตนเอง (Self - Awareness) การจัดการกับอารมณ์ของตน (Self-Regulation) การจูงใจตนเอง (Motivation) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) และการมีทักษะทางสังคม (Social Skill) และได้ศึกษาแนวทางในการสร้างแบบทดสอบจากแบบทดสอบจากแบบทดสอบของต่างประเทศ คือ มาตราวัดเชาวนปัญญาทางอารมณ์หลายองค์ประกอบ (Multifactor Emotional Intelligence Scale : MEIS) ของเมเยอร์ส โกลเวย์และคาร์โซ แบบทดสอบการประมาณเชาวนปัญญาทางอารมณ์ (Mapping Your Emotional Intelligence : EQ Map) ของคูเปอร์และชาวาฟ แบบประเมินเชาวนปัญญาทางอารมณ์ของไวส์ซิงเจอร์และแบบทดสอบวัดเชาวนปัญญาทางอารมณ์ (Emotional Intelligence Test) ของ ชริงค์

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดเชาวนปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดเชาวนปัญญาทางอารมณ์ที่สร้างขึ้นในด้านค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบและความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับตีความหมายของคะแนนผลการสอบวัดเชาวนปัญญาทางอารมณ์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ทำให้ได้แบบทดสอบวัดเชาวนปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพ และเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพแบบทดสอบเชาวนปัญญาทางอารมณ์ รวมทั้งจะเป็นประโยชน์แก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการที่จะนำแบบทดสอบไปใช้ในการทดสอบเชาวนปัญญาทางอารมณ์ของ

นักเรียนเพื่อให้ทราบว่าเด็กแต่ละคนมีเขาวนปัญญาทางอารมณ์สูงหรือต่ำในด้านใด ซึ่งจะนำไปสู่การส่งเสริมและปรับปรุงนักเรียนได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 25 โรงเรียน 93 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 3,311 คน เป็นนักเรียนชาย 1,596 คน เป็นนักเรียนหญิง 1,715 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2542 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 1,435 คน จำนวน 42 ห้องเรียน จาก 14 โรงเรียน ที่เลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เขาวนปัญญาทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะตระหนักรู้ในความคิด ความรู้สึกและภาวะอารมณ์ของตนเองและของผู้อื่น สามารถตั้งใจและให้ความหวังแก่ตนเองและมองโลกในแง่ดีสามารถปรับสภาพอารมณ์ ควบคุมและจัดการอารมณ์และการกระทำของตนเองไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสมได้อย่างสมเหตุสมผล และสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นได้อย่างประสบความสำเร็จ

2. แบบทดสอบวัดเขาวนปัญญาทางอารมณ์ หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดเขาวนปัญญาทางอารมณ์ 5 ด้าน ตามแนวโครงสร้างของแดเนียล โกลแมน ดังนี้

2.1 การตระหนักรู้ในตนเอง (Self – Awareness) หมายถึง การรู้เท่าทันอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง รู้สาเหตุที่ทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึก มีสติรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา สังเกตและประเมินตนเองได้ตรงตามความเป็นจริง ยอมรับสภาพความเป็นจริงของตนเอง รู้จุดเด่น จุดด้อยของตนเองมีความมั่นใจในตนเองเชื่อมั่นในความสามารถและความมีคุณค่าของตนเอง

2.2 การจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Self-Regulation) หมายถึง การควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองให้อยู่ในสภาพปกติ สามารถสละกมลอันอารมณ์ของตนเอง ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแสดงออกได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ มีจิตใจหนักแน่นมั่นคงไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ จัดการกับอารมณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและปรับอารมณ์ให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี มีวิธีการในการคลายเครียดได้อย่างเหมาะสม

2.3 การจูงใจตนเอง (Motivation) หมายถึง การสร้างความหวังและให้กำลังใจตนเอง เพื่อให้ได้ประสบความสำเร็จในการทำงานที่ยุ่งยากซับซ้อน มองโลกในแง่ดี สามารถเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคได้อย่างไม่ย่อท้อ มีความพยายามและความกระตือรือร้นในการทำงาน และพยายามหาวิธีแก้ปัญหาและปรับปรุงงานเพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ สามารถรอคอยโอกาสเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ดีกว่า มีการวางแผนการทำงานอย่างมีระบบ

2.4 การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) หมายถึง การเข้าใจและรู้จักในอารมณ์ ความรู้สึก และความต้องการของผู้อื่น และสามารถแปลความหมายของอารมณ์ ความรู้สึก และการแสดงออกของผู้อื่นได้ รู้ถึงความรู้สึกนึกคิด มุมมองของผู้อื่น เห็นใจผู้อื่น เป็นผู้ฟังที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นสามารถคาดคะเนและตอบสนองความต้องการของผู้อื่นได้ดี รู้ถึงทัศนคติความคิดของคนในกลุ่ม คาดคะเนสถานการณ์ในด้านความสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มได้

2.5 การมีทักษะทางสังคม (Social Skill) หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นมิตรกับบุคคลได้ทุกประเภท มีความคล่องในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น และแสวงหาความร่วมมือจากผู้อื่นได้ โน้มน้าวความคิดเห็นของบุคคลอื่นได้อย่างนุ่มนวลและได้ผล ทำให้เกิดความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติการภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย มีการสื่อความที่ดี สามารถเจรจาต่อรอง แก้ไขและหาทางยุติปัญหาและข้อขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม เต็มใจให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้อื่นเดือดร้อน

3. คุณภาพของแบบทดสอบ หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 อำนาจจำแนกของข้อสอบ (Discrimination) หมายถึง คุณสมบัติของข้อสอบที่สามารถจำแนกหรือแยกผู้ตอบออกเป็นกลุ่มที่มีเขาวานปัญญาทางอารมณ์สูงและกลุ่มที่มีเขาวานปัญญาทางอารมณ์ต่ำ ที่คำนวณโดยใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีคะแนนสูงกับกลุ่มที่มีคะแนนต่ำ ซึ่งค่า t ที่ได้จะคัดเลือกรายชื่อที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05

3.2 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดเขาวานปัญญาทางอารมณ์ของผู้ตอบได้คงที่แน่นอน ซึ่งคำนวณค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient)

3.3 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่วัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้ถูกต้องตามความมุ่งหมาย ในการศึกษาครั้งนี้จะหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ตามแนวโครงสร้างของไกลแมน โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

4. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory) หมายถึง วิธีการทางสถิติที่ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน แล้วนำไปวิเคราะห์เพื่อยืนยันหรือทดสอบสมมติฐานว่ามีองค์ประกอบในลักษณะนั้นจริง ๆ โดยตรวจสอบจากจำนวนองค์ประกอบรวม ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตแต่ละตัว

5. เกณฑ์ปกติ (Norm) หมายถึง ข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้จากแบบทดสอบวัดเขาวานปัญญาทางอารมณ์ และเป็นคะแนนตัวแทนที่จะบอกระดับการสอบของผู้สอบว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่มประชากร โดยแสดงลงในตารางซึ่งบอกความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบกับคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T-Score) ที่แปลงมาจากคะแนนดิบ

6. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางการวัดผลการศึกษาหรือทางจิตวิทยา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปีจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้ประเมินแบบทดสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาดังนี้

1. ความหมายของเชาว์ปัญญาทางอารมณ์
2. แนวคิดเกี่ยวกับเชาว์ปัญญาทางอารมณ์
3. แนวทางการวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์
4. การพัฒนาเชาว์ปัญญาทางอารมณ์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเชาว์ปัญญาทางอารมณ์

ความหมายของเชาว์ปัญญา ทางอารมณ์

คำว่าเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “ Emotional Intelligence ” มีคำที่ใช้เรียกกันทั่วไปคือ EQ ซึ่งเป็นคำย่อจากคำเต็มในภาษาอังกฤษว่า “ Emotional Quotient ” มีผู้ให้คำจำกัดความที่แตกต่างกันไป เช่น เชาว์อารมณ์ ปัญญาอารมณ์ สติอารมณ์ อัจฉริยะทางอารมณ์ ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ อารมณ์ปัญญา เป็นต้น สำหรับในงานวิจัยนี้ ใช้คำว่า เชาว์ปัญญาทางอารมณ์ เพราะคำว่า Emotional Intelligence มาจากคำว่า Intelligence ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า หมายถึง เชาว์ปัญญา ส่วนคำว่า Emotional หมายถึง อารมณ์ เมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า Emotional Intelligence พบว่าโดยรวมคือ การใช้เชาว์ปัญญาในการควบคุมอารมณ์นั่นเอง นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า เชาว์ปัญญาทางอารมณ์ ไว้ดังนี้

ซาโลเวย์ และ เมเยอร์ (Gibbs. 1995 : 26 ; citing Salovey and Mayer. 1990) ได้ให้ความหมายว่า เชาว์ปัญญาทางอารมณ์เป็นความสามารถของบุคคลในการที่จะตอบสนองอารมณ์และความต้องการของผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง สามารถรับรู้อารมณ์ของตนเอง พร้อมจัดการไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสม และในปี 1997 ซาโลเวย์และเมเยอร์ (Salovey and Mayer. 1997 : 11) ได้ให้ความหมายของเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ว่าเป็นความสามารถในการรับรู้ ประเมิน และแสดงอารมณ์ออกมาได้อย่างเหมาะสม สามารถเข้าถึงและสร้างความรู้สึกที่ดี ที่เกื้อกูลความคิดได้ เข้าใจอารมณ์และวิเคราะห์อารมณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้ความรู้จากอารมณ์ของตนเอง การรับรู้และควบคุมภาวะอารมณ์ได้ดีเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามของสุขภาพจิตและเชาว์ปัญญา

บาร์ออน (วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Bar-on. 1997) ให้ความหมายว่าเป็นชุดของขีดความสามารถ สมรรถนะ และทักษะทางจิตพิสัย ที่ส่งผลต่อความสามารถที่จะประสบความสำเร็จในการต่อสู้กับข้อเรียกร้องและแรงกดดันต่าง ๆ ที่มาจากภาวะแวดล้อม ที่มีผลต่อการมีสุขภาพจิตที่ดีและการประสบความสำเร็จในชีวิต

คูเปอร์ และชาวาฟ (ทศพร ประเสริฐสุข. 2542 : 21 ; อ้างอิงมาจาก Cooper and Sawaf. 1997) ให้ความหมายว่าเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ เป็นความสามารถของบุคคลในการรับรู้ เข้าใจ และรู้จักใช้พลังทางอารมณ์ของตนเป็นรากฐานในการสร้างสัมพันธภาพและโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น

โกลแมน (วิลาสลักษณ์ ชวัลลล. 2542 : 40 ; อ้างอิงมาจาก Goleman. 1998) ให้ความหมายว่า เชาวนี้มีปัญญาทางอารมณ์เป็นสมรรถนะ(capacity)ที่จะตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเองและของผู้อื่น สมรรถนะที่จะจงใจตนเอง และสมรรถนะที่จะจัดการกับอารมณ์ของตนเองและจัดการในเรื่องความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างดี

จากนิยามเชาวนี้มีปัญญาทางอารมณ์ ที่ได้กล่าวมา สรุปได้ว่า เชาวนี้มีปัญญาทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของตนเอง สามารถควบคุมและจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถรับรู้และเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น และมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

แนวคิดเกี่ยวกับเชาวนี้มีปัญญาทางอารมณ์

โฮเวอร์ต การ์ดเนอร์ (Gardner. 1993 : 13-25) ได้จำแนกเชาวนี้มีปัญญาทางอารมณ์เป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal Intelligence) เป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ และตอบสนองอารมณ์และความต้องการของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม
2. ด้านการรู้จักตนเอง (Intrapersonal Intelligence) เป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของตนเอง สามารถแยกแยะอารมณ์และความรู้สึก ตลอดจนจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม

สโลเวย์ และเมเยอร์ (จอม ชุ่มช่วย. 2540 : 60 ; อ้างอิงมาจาก Salovey and Mayer. 1990) ได้เสนอองค์ประกอบของเชาวนี้มีปัญญาทางอารมณ์เป็นประเด็นหลัก ๆ 5 ประเด็น คือ

1. การรู้อารมณ์ตนเอง (Knowing One's Emotions) การรับรู้อารมณ์ของตนเองตามที่เป็นจริง โกรธรู้ว่าโกรธ เสียใจรู้ว่าเสียใจ ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ จะนำไปสู่การเข้าใจตนเองดีขึ้นในที่สุด
2. การจัดการอารมณ์ (Managing Emotions) ความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ของตนเองอย่างเหมาะสม คนที่ขาดทักษะในการจัดการกับอารมณ์ต่าง ๆ จะทำให้ชีวิตมีความสุขยาก
3. การจงใจตนเอง (Motivating Oneself) ความสามารถในการควบคุมความต้องการของตนเอง ให้กำลังใจและกระตุ้นตนเองได้ คนที่มีทักษะนี้จะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานอย่างสูง
4. การรับรู้อารมณ์ผู้อื่น (Recognizing Emotions in Others) ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้ความต้องการของผู้อื่น ทักษะนี้จะทำให้คนนั้นเข้าใจคนอื่นและเป็นที่ยอมรับของสังคมในที่สุด
5. การคงไว้ซึ่งสัมพันธภาพ (Handling Relationships) ศิลปะของความสัมพันธ์ขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ของคนอื่น คนที่มีทักษะนี้ดี จะมีความเป็นผู้นำและสามารถจัดการกับข้อขัดแย้งของบุคคลต่าง ๆ ได้ดี

ในปี 1997 สโลเวย์และเมเยอร์ (Salovey and Mayer. 1997 : 10-11) ได้เสนอโมเดลที่ปรับปรุง โดยเสนอว่าเชาวนี้มีปัญญาทางอารมณ์ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรับรู้ (Perception) การประเมิน (Appraisal) การแสดงออก (Expression) ซึ่งอารมณ์ประกอบด้วย

- 1.1 ความสามารถในการบอกอารมณ์และความรู้สึกของตนเองได้

- 1.2 ความสามารถในการระบุนอารมณ์ของผู้อื่นได้ โดยดูจากการอ่านงานออกแบบงานศิลป์ ภาษา เสียง พฤติกรรมและรูปภาพต่าง ๆ
- 1.3 ความสามารถในการแสดงอารมณ์ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม แสดงความต้องการได้สอดคล้องกับความรู้สึก
- 1.4 ความสามารถในการจำแนกความรู้สึกต่าง ๆ ที่ตรงกันข้ามได้อย่างถูกต้อง ถูกหรือผิด จริงหรือไม่จริง
2. การใช้อารมณ์เกื้อหนุนความคิด (Emotional Facilitation of Thinking) ประกอบด้วย
 - 2.1 การใช้อารมณ์ในการจัดลำดับความคิดโดยชี้ให้เห็นความสำคัญก่อนหลัง
 - 2.2 การใช้อารมณ์เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและเกื้อหนุนต่อการตัดสินใจและจดจำความรู้สึกต่าง ๆ ได้
 - 2.3 การใช้อารมณ์ที่เปลี่ยนไปทำให้เกิดมุมมองที่กว้างหลากหลายมากขึ้น จากการมองสิ่งต่าง ๆ ในแง่ดีเกินไป ไปสู่การมองในด้านอื่น ๆ ด้วย
 - 2.4 การเกิดภาวะอารมณ์ที่หลากหลายทำให้สามารถมองเห็นแนวทางในการแก้ปัญหา ความรู้สึกเป็นสุข ทำให้เกิดความคิดอย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล
3. การเข้าใจ วิเคราะห์และใช้ความรู้จากอารมณ์ที่เกิดขึ้น ประกอบด้วย
 - 3.1 ความสามารถในการระบุนอารมณ์ และสามารถเห็นความสัมพันธ์ระหว่างอารมณ์และการใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม
 - 3.2 ความสามารถในการตีความหมายของอารมณ์ที่เกิดขึ้น สืบเนื่องมาจากอารมณ์อีกอารมณ์หนึ่ง เช่น ความเสียใจเนื่องมาจากความสูญเสียสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
 - 3.3 ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกที่ซับซ้อนที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน
 - 3.4 ความสามารถในการเข้าใจความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ เช่น เปลี่ยนจากความโกรธมาเป็นความพอใจ หรือจากความโกรธมาเป็นความละอาย
4. การรับรู้และควบคุมอารมณ์ เพื่อส่งเสริมความงอกงามทางอารมณ์และสติปัญญา ประกอบด้วย
 - 4.1 ความสามารถในการเปิดใจกว้างยอมรับต่อความรู้สึกที่ดีและไม่ดีที่เกิดขึ้นได้
 - 4.2 ความสามารถในการปลดปล่อยตนเองจากสภาวะอารมณ์ โดยพิจารณาจากข้อมูลและประโยชน์ที่จะได้รับ
 - 4.3 ความสามารถในการพิจารณาภาวะอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและผู้อื่น รู้ว่าความรู้สึกหรืออารมณ์เหล่านั้น มีความชัดเจน มีเหตุผล เป็นปกติ และส่งผลต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร
 - 4.4 ความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง และของผู้อื่นได้ สามารถลด ควบคุมอารมณ์ที่ไม่ดี และแสดงออกซึ่งอารมณ์ที่ดีได้อย่างเหมาะสม ไม่ปิดเบือนหรือแสดงออกเกินความจริง

โกลแมน (Goleman. 1998 : 93-102) ได้ปรับโมเดลของซาโลเวย์และเมเยอร์ โดยเชาวนปัญญาทางอารมณ์ของเขาประกอบด้วย

1. การตระหนักรู้อารมณ์ของตนเอง (Self-Awareness) คือการที่บุคคลรู้ตัวตนกำลังรู้สึกอย่างไรในขณะนั้น สามารถบอกความรู้สึกของตนเองได้อย่างถูกต้องและเปิดเผย รู้ว่าการเกิดอารมณ์ของตนเองมีสาเหตุมาจากสิ่งใด และจะมีผลต่อตนเอง ผู้อื่น และการปฏิบัติงานอย่างไร รู้สาเหตุของความวิตกกังวล ความคับข้องใจ มีสติรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา รู้จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง มีความมั่นใจในตนเอง สามารถตัดสินใจคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจ

2. การจัดกับการอารมณ์ของตนเอง (Self- Regulation) คือ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และแรงกระตุ้นได้อย่างเหมาะสม สามารถคิดอย่างมีเหตุผล ยอมรับและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ใช้ คำ-พูดอย่างระมัดระวังและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ยอมรับความล้มเหลวและหาทางออกได้อย่างสมเหตุสมผล

3. การจูงใจตนเอง (Motivation) คือการใช้พลังความรู้สึกภายในเพื่อเป็นสิ่งกระตุ้นเตือนให้ตนทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยไม่คำนึงถึงสิ่งจูงใจภายนอก เช่น เงิน หรือสิ่งตอบแทนอื่น ๆ มีความพอใจที่จะปรับปรุงงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม สามารถสร้างทางเลือกใหม่ในการทำงานที่จะสามารถนำไปสู่เป้าหมายที่ดีมองโลกในแง่ดี ไม่ท้อถอยต่ออุปสรรคและความล้มเหลว

4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) คือ การรับรู้ถึงความรู้สึก ความต้องการของผู้อื่น สามารถรับรู้ สนใจและเข้าใจในแง่คิด ทรรศนะของผู้ที่อยู่รอบข้าง ตัดสินใจทำอะไรโดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น ไม่ใช่ความคิดของตนเป็นหลัก

5. การมีทักษะทางสังคม (Social Skill) คือความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สามารถเป็นมิตรกับบุคคลได้ทุกประเภท มีความสามารถในการพูดโน้มน้าว ชักจูงให้ผู้อื่นคล้อยตามกับสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เสริมสร้างความร่วมมือในการทำงานและความสามัคคีในหมู่คณะ สามารถทำให้ผู้ที่ อยู่รอบข้างมีความสุข

คูเปอร์ และซาวาฟ (วีระวัฒน์ บัณฑิตามัย. 2542 : 15-17 ; อ้างอิงจาก Cooper and Sawaf. 1997) ได้เสนอโครงสร้างเขาวงกตปัญญาทางอารมณ์ไว้เพื่อสะดวกแก่การวัดที่เรียกว่า แบบทดสอบการ ประเมินเขาวงกตปัญญาทางอารมณ์ (Mapping Your Emotional Intelligence :EQ Map) ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้รอบในอารมณ์ (Emotional Literacy) ซึ่งจะเป็นตัวที่ทำให้เกิดการรับรู้การควบคุม ตัวเองและมีความเชื่อมั่นในตนเองประกอบด้วย

- 1.1 ความซื่อสัตย์ในอารมณ์ (Emotional Honesty) คือรับรู้อารมณ์ตรงตามที่เป็น
- 1.2 การสร้างพลังอารมณ์ (Emotional Energy) รวบรวมอารมณ์ให้เกิดพลังสร้างสรรค์
- 1.3 ตระหนักรู้ในอารมณ์ (Awareness)
- 1.4 รับผลย้อนกลับของอารมณ์ (Feedback)
- 1.5 หยั่งรู้ด้วยตนเอง (Intuition)
- 1.6 รับผิดชอบ (Responsibility)
- 1.7 สร้างสัมพันธ์เชื่อมโยง (Connection)

2. ความเหมาะสมทางอารมณ์ (Emotional Fitness) ประกอบด้วย

- 2.1 สร้างความเชื่อถือได้ให้เกิดแก่น (Authenticity)
- 2.2 มีความเชื่อ ศรัทธา และมีความยืดหยุ่น
- 2.3 สร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา ไม่พอใจที่จะอยู่กับที่
- 2.4 ความสามารถที่กลับสู่สภาพปกติ และเดินหน้า

3. ความลึกซึ้งทางอารมณ์ (Emotional Depth) เป็นการสำรวจแนวทางที่จะปรับชีวิตและหน้าที่ การงานให้เข้ากับศักยภาพและเป้าหมายของตัวเอง ประกอบด้วย

- 3.1 ความผูกพันในงาน รับผิดชอบต่อและมีสติ

3.2 มีเป้าหมายและศักยภาพที่โดดเด่น

3.3 มีความซื่อตรง (Integrity) ทำงานอย่างซื่อสัตย์และยึดหลักจริยธรรม รักษามาตรฐานส่วนบุคคลทำตามทีพูด รักษาคำพูด ยอมรับข้อผิดพลาดที่ตนกระทำอย่างเปิดเผย

4. ความกลมกลืนและความไปกันได้ทางอารมณ์ (Emotional Alchemy) โดยใช้สัญชาตญาณด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสมรรถภาพที่จะเผชิญปัญหาและความกดดัน ประกอบด้วย

4.1 การแสดงออกด้านการหยั่งรู้

4.2 สามารถคิดใคร่ครวญ

4.3 การเล็งเห็นโอกาส

4.4 การสร้างอนาคต

บาร์ออน (Bar-on, 1992) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน 15 คุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. ความสามารถภายในตน ซึ่งเป็นความสามารถที่มีองค์ประกอบย่อยดังนี้

1.1 ความสามารถในการเข้าใจภาวะอารมณ์ของตน

1.2 มีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตน

1.3 การตระหนักรู้งาน คือ มีสติ

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่

2.1 ความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น

2.2 มีน้ำใจ เอื้ออาทร ห่วงใยผู้อื่น (Concern)

2.3 ตระหนักรู้เท่าทัน ในความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น

3. ความสามารถในการปรับตัว ประกอบด้วย

3.1 ความสามารถในการตรวจสอบความรู้สึกของตน

3.2 เข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถตีความได้ถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง

3.3 มีความยืดหยุ่น ในความคิดและความรู้สึกของตนเป็นอย่างดี

3.4 มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาและสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

4. มียุทธวิธีในการจัดการกับความเครียด ประกอบด้วย

4.1 การจัดการกับความเครียด บริหารความเครียด

4.2 ควบคุมอารมณ์ได้อย่างดี แสดงออกได้อย่างเหมาะสม

5. การจูงใจตนเอง และสภาวะทางอารมณ์ ได้แก่

5.1 การมองโลกในแง่ดี

5.2 การแสดงออกและมีความรู้สึกที่เป็นสุขที่สามารถสังเกตเห็นได้

5.3 สร้างความสนุกสนานให้เกิดแก่ตนเองและผู้อื่น

ไวส์ซิงเจอร์ (Weisinger, 1998 : 19-22) ได้กำหนดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์เฉพาะบุคคล เป็นส่วนที่เพิ่มเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ให้แก่ตนเอง (Intraperson Emotional Intelligence) ซึ่งได้แก่ การพัฒนาให้มีความตระหนักรู้จักตน การบริหารอารมณ์ของตน และการสร้างแรงจูงใจที่ดีให้แก่ตน ส่วนที่สอง ได้แก่ การใช้เชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของตนเพื่อเสริม

สร้างสายสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (Interpersonal Emotional Intelligence) ซึ่งประกอบด้วยการพัฒนาทักษะการสื่อสารที่ดี ความมีมนุษยสัมพันธ์และการช่วยเหลือผู้อื่นให้ช่วยตัวเองได้

ทศพร ประเสริฐสุข (2542 : 29-30) ได้สรุปองค์ประกอบของเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ตามแนวคิดของสโลเวย์ และเมเยอร์ และของโกลแมน ได้ 5 องค์ประกอบใหญ่ดังต่อไปนี้

1. การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness หรือ Knowing One's Emotion) เป็นความสามารถที่จะรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึก ความคิดและอารมณ์ของตนเองได้ตามความเป็นจริง สามารถประเมินตนเองได้อย่างชัดเจนตรงไปตรงมา มีความเชื่อมั่น รู้จัดจุดเด่นจุดด้อยของตน เป็นคนซื่อตรง พูดแล้วรักษาคำพูด มีจรรยาบรรณ มีสติ เข้าใจตน

2. การบริหารจัดการกับอารมณ์ของตน (Managing Emotion) หรืออาจเรียกว่าการกำหนดตนเอง (Self – Regulation) เป็นความสามารถที่จะจัดการกับอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ประกอบด้วยความสามารถในการควบคุมตนเอง (Self Control) เป็นคนที่น่าไว้วางใจได้ (Trustworthiness) มีคุณธรรม (Conscientiousness) มีความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) และมีความสามารถในการสร้างแนวคิดใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต (Innovation)

3. การจูงใจตนเอง (Motivation Oneself) เป็นความสามารถที่จะจูงใจตนเอง ที่เรียกว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliation Motive) มองโลกในแง่ดี สามารถนำอารมณ์และความรู้สึกของตนเองมาสร้างพลังในการกระทำสิ่งต่าง ๆ และเป็นพลังในการให้กำลังใจตนเองในการคิดและกระทำอย่างสร้างสรรค์

4. การรู้จักสังเกตความรู้สึกของผู้อื่น (Recognizing Emotions in Others) หมายถึง ความสามารถที่เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจ เอาใจเขามาใส่ใจเรา มีจิตใจให้บริการ (Service Orientation) สามารถแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

5. การดำเนินการด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Handling Relationships) ซึ่งเป็นลักษณะที่เป็นทักษะทางสังคม (Social Skills) เป็นความสามารถที่จะรู้เท่าทันอารมณ์ของผู้อื่น เป็นทักษะทางสังคมที่จะมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น อันจะส่งผลให้เกิดความเป็นผู้นำ ความสามารถลักษณะนี้จะประกอบไปด้วย การสื่อความที่ดี (Communication) การบริหารความขัดแย้ง (Conflict Management)

จากแนวคิดเกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ เชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ในส่วนที่เกี่ยวกับตนเอง เพื่อพัฒนาตนเองและเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้อื่น

แนวทางในการวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

การวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ได้แบ่งออกเป็นกลุ่มตามแนวคิดของนักทฤษฎีแต่ละกลุ่ม โดยเสนอแนวคิดการวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ตามกลุ่มต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (อรพินทร์ ชูชม. 2542 : 71-76)

การวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ตามแนวการวัดความสามารถของกลุ่มสโลเวย์สโลเวย์และคณะ (Salovey et.al., 1995) ได้สำรวจเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ โดยใช้มาตราวัดอารมณ์ (Trait Meta – Mood Scale : TMMS) โดยมาตรานี้เป็นการวัดความแตกต่างระหว่างบุคคลในความสามารถที่จะสะท้อนอารมณ์และการจัดการกับอารมณ์ มีดัชนีชี้บ่งระดับความเอาใจใส่ที่บุคคลมีต่ออารมณ์ความรู้สึก ความชัดเจนของ

ประสบการณ์ความรู้สึก และความเชื่อการยุติสภาวะอารมณ์ที่ไม่ดีหรือคงอารมณ์ที่ดี ซึ่งดัชนีชี้บ่งจากมาตรวัดนี้ สโลเวย์และคณะ อธิบายว่าเป็นความสามารถ (Competencies) หลายอย่าง ที่มีอยู่ภายในโครงสร้างเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ สโลเวย์และคณะเชื่อว่ามาตรวัดอารมณ์ เป็นการนิยามเชิงปฏิบัติการของเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ นั่นคือความใส่ใจ ความชัดเจน และการปรับอารมณ์ความรู้สึก เป็นพื้นฐานของมิติการจัดระบบตัวเองทางเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ มาตรวัดอารมณ์เป็นมาตราให้ผู้ตอบรายงานตนเอง เป็นมาตราประเมินค่า 5 ระดับ จาก 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึง 5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบแรก คือความเอาใจใส่ต่ออารมณ์ความรู้สึก (Attention to Feelings) ตัวอย่างข้อความคือ วิธีจัดการกับอารมณ์ของข้าพเจ้าได้ดีที่สุดคือ ให้มีอารมณ์ที่หลากหลายมากที่สุด

องค์ประกอบที่สอง คือ ความชัดเจนในการแยกแยะอารมณ์ความรู้สึก (Clarity of Feeling) ตัวอย่างข้อความคือ ข้าพเจ้ามักจะรู้อย่างชัดเจนว่าขณะนั้นตนเองรู้สึกอย่างไร

องค์ประกอบที่สาม คือ การปรับสภาวะอารมณ์ (Mood Repair) ตัวอย่างข้อความคือ เมื่อข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจ ข้าพเจ้ามักคิดถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ให้ความรู้สึกเป็นสุข

องค์ประกอบทั้ง 3 นี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มาตรวัดอารมณ์ (TMMS) มีคุณภาพด้านความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรงเชิงสอดคล้องและความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Convergent and Discriminant Validity) ผลจากการศึกษาพบว่า ความเอาใจใส่ต่ออารมณ์ความรู้สึกมีความสัมพันธ์กับการมีสติของตนเอง ความชัดเจนในการแยกแยะอารมณ์ความรู้สึก มีความสัมพันธ์ทางลบกับความคลุมเคลือต่ออารมณ์ การแสดงออก และความเศร้าหดหู่ และการปรับอารมณ์ความรู้สึกมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเศร้าหดหู่ และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมองโลกในแง่ดีและความเชื่อการจรรีบบสภาวะอารมณ์ที่ไม่ดี สำหรับรูปแบบเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ล่าสุดของเมเยอร์ สโลเวย์และคารูโซ (Mayer, Salovey and Caruso) ได้เสนอการวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ที่ปรับตามแนวคิดนี้ที่เน้นเรื่องความสามารถทางสมองเป็นหลัก โดยได้พัฒนามาตรวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์หลายองค์ประกอบ (The Multifactor Emotional Intelligence Scale : MEIS) ขึ้น ซึ่งเป็นแบบวัดในรูปที่ใช้กระดาษ ดินสอในการทำแบบทดสอบนี้ และแบบทดสอบมาตรวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์หลายองค์ประกอบ (MEIS) ที่อยู่ในรูป CD-ROM โดยแบบทดสอบทั้ง 2 รูปแบบนี้ เหมือนกันทุกประการในด้านเนื้อหาและโครงสร้าง แตกต่างกันในสื่อที่นำเสนอ โดยเมเยอร์และคณะเชื่อว่าแบบทดสอบที่พัฒนาขึ้นมาตามแนวคิดโครงสร้างของเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ล่าสุดนี้ เป็นการวัดเชาวน์ปัญญาที่แท้จริง ประกอบด้วยงานด้านความสามารถที่ให้ผู้ตอบทำทั้งหมด 12 งานจากแบบทดสอบ 4 ประเภท ดังนี้

1. แบบทดสอบการระบุอารมณ์ เป็นการวัดการรับรู้ทางอารมณ์ ประกอบไปด้วยงานที่ให้ผู้ตอบระบุ อารมณ์คนที่ปรากฏในภาพ ในการออกแบบและในดนตรี และงานที่เสนอสถานการณ์ทางอารมณ์เพื่อให้ผู้ตอบระบุว่าบุคคลในสถานการณ์นั้นมีความรู้สึกอย่างไร

ตัวอย่างแบบทดสอบ

- ดูที่หน้าคนและระบุว่าคนที่แสดงหน้าเช่นนั้นมีอารมณ์อะไรต่อไปนี้อยู่มากแค่ไหน

	ไม่ปรากฏอยู่แน่นอน			ปรากฏอยู่แน่นอน	
โกรธ	1	2	3	4	5
เศร้า	1	2	3	4	5
สุข	1	2	3	4	5
ขยะแขยง	1	2	3	4	5

กลัว	1	2	3	4	5
ประหลาดใจ	1	2	3	4	5

2. แบบทดสอบการใช้อารมณ์ เป็นการวัดการสืบค้นอารมณ์ มีอยู่ 2 ส่วน ได้แก่ การวัดผู้ตอบสามารถสร้างความรู้สึกที่แตกต่างกันได้ดีแค่ไหน และการใช้ความรู้สึกเพื่อต่อกระบวนการคิด

ตัวอย่างแบบทดสอบ

- จินตนาการถึงเหตุการณ์ที่ทำให้คุณรู้สึกกังวล จินตนาการถึงเหตุการณ์นั้นจนกระทั่งคุณรู้สึกกังวลจริง ๆ จงบรรยายถึงความรู้สึกของคุณ ในแต่ละมาตราวัดดังต่อไปนี้

อบอุ่น	1()	2()	3()	4()	5()	หนาวเย็น
มืด	1()	2()	3()	4()	5()	สว่าง
ต่ำ	1()	2()	3()	4()	5()	สูง
เจิดจ้า	1()	2()	3()	4()	5()	หม่นหมอง
เร็ว	1()	2()	3()	4()	5()	ช้า
ที่อ	1()	2()	3()	4()	5()	คม
พอใจ	1()	2()	3()	4()	5()	ไม่พอใจ
ดี	1()	2()	3()	4()	5()	เลว
หวาน	1()	2()	3()	4()	5()	เปรี้ยว
สดใส	1()	2()	3()	4()	5()	หดหู่

3. แบบทดสอบความเข้าใจในอารมณ์ เป็นการวัดความสามารถของบุคคลที่จะทราบว่าอารมณ์มีที่มาจากอะไร และอะไรจะเกิดขึ้นถ้าอารมณ์มีความเข้มข้น ตลอดจนความสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอารมณ์ที่แตกต่างกัน

ตัวอย่างแบบทดสอบ

- ความเศร้าประกอบด้วยอารมณ์ 2 แบบ อะไรบ้าง ให้เลือก 1 ข้อ

- 1 ความโกรธ และ ความประหลาดใจ
- 2 ความกลัว และ ความโกรธ
- 3 ความผิดหวัง และ การยอมรับ
- 4 ความเสียใจ และ ความร่าเริง

4. แบบทดสอบการจัดระบบอารมณ์ เป็นการวัดความสามารถที่จะจัดการและการควบคุมอารมณ์ของตนเองและบุคคลอื่น ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของเขาวนปัญญาทางอารมณ์ งานของแบบทดสอบนี้คือผู้ตอบต้องประเมินประโยชน์ของการกระทำที่เป็นไปได้ในสถานการณ์ทางอารมณ์

ตัวอย่างแบบทดสอบ

- เพื่อนคุณคนหนึ่งโทรศัพท์ถึงคุณ พร้อมกับบอกข่าวดีว่าเขาหางานทำได้แล้ว คุณจะทำอย่างไร

แสดงความยินดีกับเพื่อน ๆ กับข่าวดีนั้น	1	2	3	4	5
เชิญเขามาฉลองด้วยกัน	1	2	3	4	5

พูดคุยกับเพื่อนเกี่ยวกับงานใหม่นั้น	1	2	3	4	5
ถามเพื่อนว่าต้องการความช่วยเหลือ					
อะไรบ้างหรือเปล่า	1	2	3	4	5

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบมาตรวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์หลายองค์ประกอบ (MEIS) พบว่าเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สามารถแยกองค์ประกอบได้ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การรับรู้ทางอารมณ์ ความเข้าใจทางอารมณ์ และการจัดการทางอารมณ์ และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบตามลำดับขั้น (Hierarchical factor analysis) พบว่าทั้งสององค์ประกอบ สามารถจัดเป็นองค์ประกอบเดียวที่เท่าเทียมกันเรียกว่า องค์ประกอบทั่วไปของเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ หรือ G_{ei} ผลจากการศึกษาพบว่า เชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ทั่วไป (G_{ei}) มีความสัมพันธ์กับการวัดสติปัญญาทางด้านถ้อยคำ ($r = .36$) และความเข้าใจผู้อื่น ($r = .33$) นอกจากนี้เชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ยังสัมพันธ์กับอายุ เพิ่มขึ้นตามระดับอายุ จากวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่

บาร์ออน (Bar-on) ได้ศึกษาเรื่องแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์จากนิยามเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของบาร์ออน บาร์ออนได้สร้างเครื่องมือวัดชื่อ แบบสำรวจเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ (Emotional Quotient Inventory : EQI) จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของ พบว่าแบบสำรวจเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ มีองค์ประกอบ 13 องค์ประกอบ ซึ่งมีจำนวนน้อยกว่าคุณลักษณะที่กำหนดไว้ 15 ด้าน หรือมาตราจาก 5 ด้าน (การรู้อารมณ์ตนเอง การจัดการอารมณ์ การจงใจตนเอง ตระหนักรู้อารมณ์คนอื่น และสัมพันธภาพการจัดการ) ทั้ง 13 องค์ประกอบมีค่าสหสัมพันธ์ประมาณ .50 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบแต่ละด้านน่าจะวัดองค์ประกอบเดียวกัน แบบสำรวจเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคงที่ทางอารมณ์ และการแสดงออก แต่แบบทดสอบของบาร์ออนในภาพรวมหรือมาตราย่อยไม่มีความสัมพันธ์กับแบบทดสอบสติปัญญาทางสมอง มาตรา B ที่ปรากฏใน 16 PF และมีความสัมพันธ์เล็กน้อยกับ WAIS – R ($r = .12$)

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ด้านความสามารถภายในตน	- เมื่อข้าพเจ้าโกรธ ข้าพเจ้าสามารถบอกให้ผู้อื่นทราบได้
ด้านมนุษยสัมพันธ์	- ข้าพเจ้าให้ความสนใจในสิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น
ความสามารถในการปรับตัว	- ข้าพเจ้าสามารถเปลี่ยนนิสัยเดิม ๆ ได้
ความสามารถในการจัดการความเครียด	- ข้าพเจ้าวิตกกังวลได้ง่าย
การจงใจตนเอง	- ข้าพเจ้าคาดหวังต่อสิ่งที่ดีที่สุด

โกลแมน (Goleman. 1999) ได้สร้างแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์พิมพ์เผยแพร่ลงในนิตยสารฮัทเน่ รีตเตอร์ มาตรวัดของโกลแมนประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ แต่ละข้อคำถามผู้ตอบต้องระบุคำตอบที่มีต่อสถานการณ์ที่สมมติขึ้น การวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของโกลแมน มีความสัมพันธ์สูงกับความเข้าใจผู้อื่นและการควบคุมทางอารมณ์ นอกจากนี้มาตรวัดของโกลแมนยังมีเนื้อหาที่คาบเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สามของมาตรวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์หลายองค์ประกอบของสโลเวย์และคณะ ได้แก่ การจัดการทางอารมณ์ มาตรการวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของโกลแมนไม่ได้ใช้มากนักในงานวิจัย ทั้งนี้เนื่อง

จากเครื่องมือ มีค่าความเชื่อมั่นค่อนข้างต่ำมาก ($r = .18$) เนื่องจากแบบทดสอบมีจำนวนข้อน้อยมาก แต่ โกลแมนมีแนวคิดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการนำเชาว์ปัญญาทางอารมณ์เข้ามามีใช้ในการศึกษา

ตัวอย่างแบบทดสอบ

- ท่านกำลังอยู่บนเครื่องบิน ทันใดนั้นเครื่องบินก็เผชิญกับสภาพอากาศที่เลวร้าย เครื่องบินมีอาการสั่นไปมา ท่านอยู่ในเหตุการณ์นั้น ท่านจะทำอย่างไร

- ก. อ่านนิตยสารหรือดูภาพยนตร์ต่อไป สนใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพียงเล็กน้อย
- ข. เริ่มระวังตัวและเตรียมรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉิน คอยสังเกตดูพนักงานต้อนรับ อ่านคำแนะนำจากคู่มือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน
- ค. ทำตามข้อ ก. และข้อ ข. บ้างบางอย่าง
- ง. ไม่แน่ใจ ไม่เคยสังเกต

คูเปอร์และซาวาฟ (วีระวัฒน์ ปันนิตมัย. 2542 : 97-99 ; อ้างอิงมาจาก Cooper & Sawaf. 1997) ได้สร้างแบบทดสอบการประมาณเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ (Mapping Your Emotional Intelligence : EQ MAP) เพื่อวัดทักษะด้านเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ของผู้บริหาร มี 5 หมวด วัด 21 ด้าน จำนวน 259 ข้อ โดยให้คิดทบทวนเหตุการณ์ในรอบระยะเวลาที่ผ่านมาว่าคิดรู้สึกอย่างไร แล้วให้ตอบว่า เป็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับใด 4 ช่วงค่า แบบทดสอบการประมาณเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ (EQ MAP) นี้มีความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) แต่ยังขาดหลักฐานยืนยันถึงคุณภาพ การแปลผล การประเมิน หรือค่าของคะแนนที่ได้

ตัวอย่างแบบทดสอบ

-หมวดสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน	การสูญเสียฐานะทางการเงินหรือรายได้ลดลง
- หมวดความรู้ด้านสภาวะอารมณ์	ข้าพเจ้าเก็บความรู้สึกไว้กับตนเอง
- หมวดสมรรถนะของเชาว์ปัญญาทางอารมณ์	ข้าพเจ้าชื่นชมแนวคิดที่แปลกใหม่
-หมวดความเชื่อและค่านิยมด้านเชาว์ปัญญาทางอารมณ์	ข้าพเจ้ามองหาด้านที่ดีงามของสิ่งต่าง ๆ
- หมวดผลของเชาว์ปัญญาทางอารมณ์	เป็นเรื่องยากสำหรับข้าพเจ้าที่จะใส่ใจกับงานที่ทำ

ไวส์ซิงเจอร์ (Weisinger. 1997 : 213-218) ได้เสนอแบบประเมินเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ 45 ข้อ วัด 5 ด้าน ของเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ โดยมุ่งเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ โดยไวส์ซิงเจอร์เชื่อว่าต้องพัฒนาเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ภายในตัวเองก่อน จากนั้นนำเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ไปสร้างประโยชน์ในสายสัมพันธ์กับผู้อื่น แบบประเมินนี้ให้ผู้ตอบประเมินว่าตนเองแสดงพฤติกรรมต่างๆ ในระดับใด โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ความสามารถทางเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ต่ำ มี 3 ระดับ คือ 1-3 และความสามารถทางเชาว์ปัญญาทางอารมณ์สูง มี 4 ระดับ คือ 4-7 ผลที่ได้จะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาเชาว์ปัญญาทางอารมณ์แต่ละด้าน

ตัวอย่างแบบทดสอบ

สมรรถนะเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ด้านภายในตน

1. การตระหนักรู้ความรู้สึก อารมณ์ของตน	ฉันรู้เมื่อตัวเองคิดไม่ดี
2. การบริหารจัดการอารมณ์ตน	ฉันเป็นคนโกรธง่าย หายเร็ว
3. การสร้างแรงจูงใจที่ดีแก่ตนเอง	ฉันสามารถรู้ว่าตัวเองมีกำลังใจที่จะต่อสู้

สมรรถนะเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ด้านระหว่างบุคคล

1. การรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น	ฉันสามารถช่วยให้ผู้อื่นรู้สึกดีขึ้น
2. การจัดการ สร้างและรักษาความสัมพันธ์กับผู้อื่น	ฉันสามารถช่วยกลุ่มในการจัดการหรือบริหารอารมณ์

แบบประเมินเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของไวส์ซิงเจอร์นี้ มีบางข้อที่วัดมากกว่า 1 ด้าน ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการแปลความหมาย ผู้ที่นำแบบทดสอบมาใช้จึงควรระมัดระวังในการแปลผล

จอห์น ครอส (Cross. 1999 : Online) ได้สร้างข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ เสมอ โดยปกติ บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เคยเลย เพื่อใช้ทดสอบเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์โดยอาศัยกรอบแนวคิดของโกลแมน

ตัวอย่างแบบทดสอบ

- ฉันสามารถรับรู้ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแม้ว่าความรู้สึกนั้น ๆ จะละเอียดอ่อนเพียงใด
- เวลาฉันโกรธ ฉันจะพยายามควบคุมอารมณ์โกรธนั้นไว้ ไม่แสดงออกมา
- ฉันสามารถรอในสิ่งที่ฉันปรารถนาได้
- การที่ฉันสามารถรับรู้ความรู้สึกของคนอื่นได้ โดยที่เขาไม่ต้องมาบอกฉันว่าเขารู้สึกอย่างไร
- ฉันสามารถรับรู้ได้ว่าเพื่อน ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างไรโดยที่เขาไม่ต้องบอก

ชริงค์ (Shink. 1999 : Online) ได้สร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ (Emotional Intelligence Test) มีจำนวน 70 ข้อ ที่ประเมินด้านต่าง ๆ ของเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ โดยให้ผู้ตอบรายงานตามความเป็นจริงในสิ่งที่ตนเองคิด

ตัวอย่างแบบทดสอบ

- เมื่อฉันรู้สึกผิดหวัง ฉันไม่รู้ว่าจะอะไรหรือใครคือสาเหตุ
 - () บ่อยที่สุด
 - () บ่อย
 - () บางครั้ง
 - () นาน ๆ ครั้ง
 - () ไม่เคยเลย

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย (2542 : 85-94) ได้สรุปแนวทางในการวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ไว้ดังนี้

1. การประเมินด้านแรงจูงใจภายในบุคคล (Intrapersonal Motivation) เพื่อประเมินแรงจูงใจที่ผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเกิดความรู้สึก หรือภาวะอารมณ์เช่นนั้น แรงบันดาลใจให้แสดงออกโดยอาจจะมีสิ่งเร้ากระตุ้นความรู้สึกนึกคิด เช่น การให้เขียนความเรียง (Essay Test) การตอบข้อความให้สมบูรณ์

การเขียนบันทึกประจำวัน การให้เล่าเหตุการณ์ที่ฝังใจ หรือที่เคยประสบมา โดยให้เขียนเล่าถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความรู้สึก 3 ประการ ได้แก่ ดีใจ โสโครก และเสียใจ ทั้งนี้ผู้ประเมินต้องระมัดระวังในการกำหนดคำตอบที่ถูกต้องให้แก่ความรู้สึกนึกคิดประสบการณ์ต่าง ๆ การประเมินเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ด้วยแนวทางนี้จำเป็นต้องใช้ผู้ประเมินที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญด้านพฤตินิยมศาสตร์และด้านเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์เป็นอย่างสูง

2. การใช้เทคนิคเหตุการณ์สำคัญ (The Critical Incident Technique) หรือกรณีเหตุการณ์ (Incident Cases) เป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมในเชิงคุณภาพ โดยให้ผู้เล่าบรรยายหรือเขียนเล่าถึงเหตุการณ์ที่บ่งชี้ถึงการคิด รู้สึก และการแสดงออกที่เกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ในระดับต่าง ๆ แล้วให้เลือกเรียงลำดับพฤติกรรมที่ผู้ตอบเคยปฏิบัติหรือมีความตั้งใจจะปฏิบัติเพื่อนำคะแนนมาประมวลสรุปอ้างอิงถึงระดับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของผู้ตอบ การสร้างแบบประเมินโดยใช้กรณีเหตุการณ์ที่ดีเป็นตัวแทนที่ดีของเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ เมื่อเล่าสถานการณ์นั้นแล้ว โจทย์ก็จะตั้งคำถามผู้ตอบว่าในสถานการณ์นั้นผู้ตอบจะอย่างไร โดยมีตัวเลือกในระดับความเป็นไปได้ต่างกัน ข้อดีของวิธีนี้คือมุ่งให้กรอบที่เป็นแนวทางเดียวกันกับผู้ตอบทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน สามารถใช้ได้กับหลายเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นเพื่อการคัดเลือก การจัดวางบุคคลให้เหมาะสมกับตำแหน่ง เพื่อการสอน การพัฒนาบุคคล ข้อเสียคือ ยังเป็นการประเมินเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์จากการรายงานตัวเองว่าตั้งใจจะทำอะไร อาจมีการบิดเบือน สร้างภาพตนเองขึ้นมา ขาดความสมจริงเชิงสถานการณ์ประจำวันที่แสดงออกมา ในบางกรณีเหตุการณ์ที่สร้างขึ้นอาจมีความลำเอียง เนื่องด้วยมาตรฐานทางวัฒนธรรมเฉพาะวัย สภาพสังคมก็เป็นได้ และเกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยของตัวเลือกแต่ละข้อ อาจไม่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งมีผลต่อระดับคะแนนของเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

3. สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการกำหนดเหตุการณ์ขึ้นให้มีความสมจริง ใกล้เคียงกับเหตุการณ์ที่เป็นสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนถึงความรู้สึกและภาวะอารมณ์ต่าง ๆ ของตนเองออกมา โดยมีอาจเสแสร้งหรือแกล้งปฏิบัติได้ สถานการณ์จำลองนี้อาจมีการกำหนดระดับความยากหรือบทบาทให้แก่ผู้ปฏิบัติด้วย ข้อดีของสถานการณ์จำลองคือ เป็นการกระตุ้นหรือตั้งพฤติกรรมภาวะอารมณ์ของผู้รับการทดสอบ ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้เขาได้แสดงความเป็นตนตามธรรมชาติออกมา ส่วนข้อเสียคือ ใช้เวลาในการศึกษาสร้างนานและใช้ค่าใช้จ่ายสูง ต้องอาศัยผู้สร้างที่มีความรอบรู้ทางการวัดการประเมินพฤติกรรมและการตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของเฉลย และสามารถให้ทดสอบในกลุ่มเล็กที่ละ 3-5 คน หรือเป็นรายบุคคลเท่านั้น

4. การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept Interview) เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่น ให้อิสระแก่ผู้เข้ารับการสัมภาษณ์ เป็นฝ่ายริเริ่มการสนทนาในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง ทั้งในด้านความสำเร็จและความล้มเหลว ความเสียใจ เป้าหมายของการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงพฤติกรรมในแง่มุมต่างๆ ของผู้เข้ารับการสัมภาษณ์ว่า ในสถานการณ์ต่างๆ เขาได้แสดงพฤติกรรม อารมณ์ และมีความรู้สึกใดบ้าง สาเหตุใดที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการเรียน การทำงานและในชีวิตของเขา

5. การให้รายงานตนเอง (Self – Report) การวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ด้วยวิธีนี้เป็นวิธีที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากสร้างง่าย มีฐานของการเปรียบเทียบศึกษาพัฒนาในแนวทางที่มีการทำกันอยู่แล้ว และใช้ได้กับผู้ที่รับการทดสอบเป็นจำนวนมาก ง่ายต่อการดำเนินการและแปลผล การทดสอบเหล่านี้พึงกระทำด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง ทั้งในส่วนของผู้ใช้และผู้เข้ารับการทดสอบ

การพัฒนาเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

การพัฒนาเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์นั้น ได้มีผู้เสนอแนวคิดและแนวทางในการพัฒนาเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ดังนี้

ซาปิโร (วีระวัฒน์ บัณฑิตามัย. 2542 : 156-164 ; อ้างอิงมาจาก Shapiro. 1997) ได้เสนอข้อคิดในการพัฒนาเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของเด็กไว้ดังนี้

1. ให้เด็กซึมซับมาตรฐานทางศีลธรรมของศาสนา เช่น ในศาสนาคริสต์ อาจให้เด็กท่องและทำความเข้าใจกับบัญญัติ 10 ประการ ศาสนาพุทธ ศีล 5 และศาสนาอิสลาม หลักบัญญัติ 5 ประการ เป็นต้น
2. ฝึกให้เด็กแสดงออกซึ่งความเมตตากรุณา ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่เลือกโอกาส การมีเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ที่ดีย่อมสามารถทำให้ผู้อื่นเป็นสุขได้โดยไม่เลือกกาลและเวลา
3. ให้ปฏิบัติงานที่เป็นการบริการชุมชน (Community Service) ทั้งนี้ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียน อาจในระดับมัธยมศึกษาหรือปริญญาตรี ทำกิจกรรมสาธารณกุศลแก่องค์กรที่มีได้มุ่งหวังผลกำไรเป็นการเรียนรู้ชีวิตในแง่มุมต่างๆ และกฎกติกาของสังคม ไม่แปลกแยกจากผู้คนและธรรมชาติของชีวิต
4. ฝึกการพูดตามความสัตย์จริง (Honesty) และการประพฤติปฏิบัติที่สอดคล้องกับคำพูด (Integrity) ด้วยการสร้างความไว้วางใจด้วยคุณความดี ความตรงไปตรงมา ไม่พูดโกหก การเคารพความเป็นส่วนตัวของเด็ก การพูดคุยกันเกี่ยวกับคุณค่าของจริยธรรมของสมาชิกในครอบครัว
5. นำเอาอารมณ์ทางลบมาเป็นอุทาหรณ์ เช่น ความละอาย หรือความรู้สึกผิดต่อพฤติกรรมบางอย่างในอดีตของตนบางอย่าง เพื่อการยับยั้งชั่งใจ ไม่ประพฤติปฏิบัติซ้ำ
6. ฝึกเด็กให้คิดและตีความต่าง ๆ ตามความเป็นจริง เกี่ยวกับปัญหาข้อห้วงใยต่างๆ เกี่ยวกับการแสดงออกทางอารมณ์ เป็นตัวอย่างของการเป็นผู้ที่เผชิญกับความจริงได้ดี อาจจะนำตัวอย่างจากนิยาย นิทาน บทภาพยนตร์หรือละครในชีวิตจริงมาอธิบายประกอบด้วยก็ได้
7. ฝึกเด็กให้มองโลกในแง่ดี เปิดตัวเองต่อประสบการณ์ใหม่ๆ ในชีวิตจากความเป็นต้นแบบของพ่อแม่ในการเกี่ยวข้องกับเด็ก การมองโลกในแง่ดี เป็นการรักษาและพัฒนาสุขภาพจิต ลดการสร้างปัญหา
8. เพิ่มเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ด้วยการเตือนตนด้วยตนเอง แก่การแสดงออกโดยการแก้ที่ความคิด ใช้ความคิดแก้ความรู้สึก เช่น การพูดคุยกับตนเอง พูดคุยให้สติเตือนตนอยู่ภายในตน เป็นการสร้างสติที่จะควบคุมอารมณ์ของตนเอง
9. การให้ฟังดนตรีเบาๆ หรือเพลงคลาสสิกทั้งของไทยและของต่างประเทศ ที่มีจังหวะที่น้อยกว่า 60 ครั้งต่อนาที ให้ดูภาพเขียนนามธรรม (Abstract Art) และสอบถามว่าภาพนี้ทำให้เรารู้สึกเช่นไร หรือในเวลา 1 ภาพ 1 นาที ให้จ้องภาพที่มีรายละเอียดต่างๆ แล้วให้ปิดตา นึกภาพไว้ในสมองแล้วให้รายงานว่ามีรายละเอียดใดบ้างหรือให้เด็กเอามือปิดตา ตมกลืนต่างๆ ในห้องว่าได้กลิ่นอะไรบ้าง
10. ฝึกเด็กให้รู้จักวิธีการแก้ไขปัญหา มองเห็นสภาพทั้ง 2 ด้านของปัญหา ไม่มองอะไรด้านเดียว ฝึกเด็กให้รู้จักคำศัพท์ต่าง ๆ มากมายที่เลือกใช้ได้เหมาะกับกาลเทศะ สอนเด็กให้รู้จักภาษาที่ใช้ในการแก้ปัญหา สร้างสายสัมพันธ์ เช่น ขอโทษ ขอรบกวน ขอภัย ขอบคุณ เป็นต้น เมื่อเด็กเติบโตขึ้นควรฝึกในการคิดแก้ปัญหาด้วยทางเลือกหลาย ๆ ทาง ต่อปัญหาใดปัญหาหนึ่ง สามารถเลือกตัดสินใจแนวทางที่เหมาะสมและดีที่สุด
11. ปฏิสัมพันธ์ที่พ่อแม่มีต่อลูก จะส่งผลถึงทักษะทางสังคมที่เด็กมีต่อผู้อื่น ดัชนีชี้วัดระดับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของเด็กที่ดี ดูได้จากทักษะทางสังคม (Social Skill) ที่เด็กได้แสดงออก ได้รับรู้ เรียนรู้

ดีความ ตอบสนอง วางตนในสถานการณ์ต่างๆ ทางสังคม เด็กประนีประนอมได้มากน้อยเพียงใด ในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งกัน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ ทักษะในการพูดคุยของเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครองควรฝึกเด็กให้มีทักษะในการพูดคุย (Conversational Skills) ในโอกาสต่าง ๆ ดังนี้

- แสดงความรู้สึก ความปรารถนาของตนเองได้อย่างชัดเจนว่าตนรู้สึกอย่างไร ทำไมถึงรู้สึกเช่นนั้นและตนต้องการอะไร

- พูดถึงสิ่งที่ตนเองสนใจ สิ่งที่มีความสำคัญต่อตนเอง แลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้อื่นได้
- สามารถอ่านภาษาท่าทางของผู้อื่นได้ถูกต้อง มีความเข้าใจกับสีหน้า สัญญาณหรือภาษาท่าทางของผู้อื่น

- ให้ความสนใจ สอบถามผู้อื่นเกี่ยวกับความสามารถของเขา แต่ไม่ล่วงล้ำเรื่องส่วนตัว
- รู้ว่าคู่สนทนาพูดเพื่อต้องการความช่วยเหลือใด ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำตามความเหมาะสม

- ให้เข้าร่วมกิจกรรมที่เขามีความสนใจ
- ให้ข้อมูลย้อนกับแก่ผู้อื่นได้ ชมนกด้วยความจริงใจ
- ใส่ใจกับเรื่องที่กำลังสนทนาอยู่ ไม่เปลี่ยนเรื่องคุยหรือทำกิจกรรมอื่นไปด้วย
- แสดงความเป็นผู้ฟังที่ดี ไม่พูดขัดจังหวะ สืบค้น สอบถาม ติดตามได้ดี
- แสดงให้คู่สนทนาเห็นว่าตนเข้าใจความรู้สึกของเขา
- แสดงความสนใจผู้อื่น ด้วยการสบตา ทักทาย สอบถาม
- แสดงการยอมรับ รับฟังความคิด ข้อเสนอแนะของคู่สนทนา
- ให้ความเป็นกันเองและการยอมรับ ด้วยการกอดแตะไหล่ จับมือบอกในสิ่งที่ประทับใจในตัวเขา

- แสดงความเห็นอกเห็นใจ บอกให้รู้ว่าตนเองคิดว่าคนอื่นรู้สึกอย่างไร และแสดงให้เห็นว่าเรารู้สึกเป็นห่วงเป็นใยเขา

12. สร้างทักษะความเป็นผู้มีอารมณ์ขัน (Sense of Humor) หรือมีทักษะในอารมณ์ขัน (Skilled at Humor) ในสถานการณ์ทางสังคมในการเรียน ในการทำงานได้ดี เด็กที่ตลก ร่าเริงมักเป็นที่ชื่นชมของเพื่อน อารมณ์ขันสามารถพัฒนาได้แต่เล็ก ในระยะแรกพ่อแม่ควรเป็นต้นแบบที่ดีของความเป็นผู้มีอารมณ์ขัน และควรใช้อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือในการสอน คุณค่า หรือค่านิยมในชีวิต ในการสร้างมิตร ละลายความตึงเครียด

13. ฝึกให้เด็กสามารถสร้างและรักษาสายสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนได้ มีเพื่อนสนิท ในแต่ละวัยได้

14. ฝึกให้เด็กได้มีโอกาสเข้าสังคม กลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน กลุ่มของเพื่อนเพศตรงข้าม ในงานทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการของสังคม แม้กระทั่งกลุ่มคนแปลกหน้าที่ไม่คุ้นเคย กลุ่มกิจกรรมนอกหลักสูตรต่าง ๆ ตามทักษะที่ตนสนใจ ตามกิจกรรมที่สนใจ หรือกิจกรรมที่ชุมชนจัดให้มีขึ้น

15. ฝึกเด็กให้รู้จักมารยาทส่วนตน มารยาททางสังคม เพื่อความสำเร็จในการเรียน การทำงานในวิชาชีพ

16. ฝึกให้เด็กมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจที่ดี มีทักษะ ที่มุ่งสู่ความสนใจต่าง ๆ กล้าเผชิญปัญหาและอุปสรรค ให้เด็กได้เรียนรู้ในสิ่งที่เขารู้สึกว่าท้าทายและตรงกับความสนใจของเขา มีส่วนสนับสนุนและส่งเสริม ไม่คาดหวังหรือกดดันเด็กมากเกินไป

17. ฝึกเด็กให้มีความเพียรพยายาม รู้จักบริหารเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด แสวงหางานอดิเรกทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนได้เรียนรู้และสนุกสนานไปด้วย

18. ยอมรับข้อผิดพลาด ความล้มเหลวของตน ไม่มีใครสมบูรณ์แบบ รู้จักอดทน รอได้ ไม่วุ่นวาย

รีเบคกา (Rebecca. 1998 : 200-204) ได้กล่าวถึงวิธีการพัฒนาเยาวชนปัญญาทางอารมณ์ในห้องเรียนของเด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษา โดยการจัดมุมห้องเรียน (The Comfort Corner) ไว้เพื่อ

1. ให้เด็กได้แสดงออกซึ่งความรู้สึกของตนเองโดยการบอกเล่าความรู้สึกให้เพื่อนฟัง การแสดงท่าทางที่บอกถึงความรู้สึกของตนเอง การร้องเพลง และการวาดรูประบายสีเพื่อแสดงอารมณ์
2. การใช้ดนตรีและการเต้นรำ โดยใช้เด็กได้แสดงออกร่วมกับเพื่อน ๆ เพื่อฝึกการเป็นผู้นำและการเป็นผู้ตาม
3. การให้เด็กได้อ่านหนังสือที่ส่งเสริมให้เกิดจินตนาการที่จะช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต และการมีชีวิตครอบครัวที่เป็นสุข
4. การให้เด็กสร้างจินตนาการถึงสิ่งที่หวังไว้ หรือการตั้งคำถามว่าพวกเขาารู้สึกอย่างไรถ้าหากว่าเขาได้เป็นในสิ่งที่หวังไว้
5. ให้เด็กเขียนเล่าถึงการเกิดความรู้สึกกังวลของตนเอง ว่าตนรู้สึกอย่างไรและจัดการกับความรู้สึกนั้นได้อย่างไร

การพัฒนาเยาวชนปัญญาทางอารมณ์นั้น ทศพร ประเสริฐสุข (2542 : 31-33) ได้กล่าวว่า สถาบันการศึกษา สังคม ครอบครัวสามารถมีส่วนร่วมที่จะพัฒนาเยาวชนปัญญาทางอารมณ์ของคนในสังคมได้ วัตถุประสงค์ของการพัฒนาเยาวชนปัญญาทางอารมณ์ประกอบด้วย

1. เพื่อพัฒนาให้เด็กและเยาวชน เป็นผู้มีบุคลิกภาพดีมีวุฒิภาวะทางอารมณ์
2. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีเยาวชนปัญญาทางอารมณ์ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก
3. พัฒนาการมองโลกในแง่ดี อันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาความคิด ความรู้สึก และทัศนคติในการทำงานร่วมกับคนอื่น
4. พัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การสื่อความหมาย (Communication) เพื่อเป็นทักษะทางสังคมที่สำคัญในการดำรงชีวิต
5. พัฒนาความสามารถในการรับรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ความคิด และอารมณ์ของตนได้ เป็นคนที่มีสติ สามารถตระหนักตัวตนและอารมณ์ของตน
6. พัฒนาความซื่อตรง (Integrity) ซื่อสัตย์ รักษาคำมั่นสัญญา ตรงไปตรงมา ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สังคมปรารถนา
7. พัฒนาความสามารถในการควบคุมอารมณ์ สามารถจัดการทางอารมณ์ของตนในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ได้
8. พัฒนาแรงจูงใจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
9. พัฒนาความสามารถในการเข้าใจ รู้เท่าทันอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา
10. พัฒนาการควบคุมตนเอง (Self-Control) ซึ่งเป็นการปรับพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม
11. พัฒนาจิตใจใฝ่บริการ (Service Minded) อันเป็นรากฐานสันติสุขในสังคม
12. พัฒนาความสามารถในการบริหารความขัดแย้ง (Conflict Management)
13. พัฒนาความรู้สึกเข้าใจถึงมนุษย์ และความเป็นมนุษย์รู้จักชื่นชมงานดนตรี ศิลปะ มีความละเอียดอ่อน เพื่อสร้างสภาวะทางอารมณ์ ให้เป็นคนมีอารมณ์ดี

14. พัฒนาความมีคุณธรรม

แนวทางในการพัฒนาเยาวชนปัญญทางอารมณ์ทำได้โดย

1. ฝึกให้เด็กรู้จักคุณค่าของตนตามความเป็นจริงให้มองตนเองอย่างตระหนักรู้มองตนเองในแง่ดี รู้สึกดีกับชีวิต สามารถชื่นชมตัวเองได้ เป็นการฝึกให้รู้จักอารมณ์ตนเอง

1.1 ฝึกการตระหนักรู้ (Self-Awareness) สำรวจตนเองโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น อาจใช้การนั่งสมาธิ

1.2 ให้ความรู้เกี่ยวกับการเข้าใจตน เข้าใจคนอื่น อาจใช้กิจกรรมกลุ่ม และเทคนิคอื่น ๆ

2. รู้จักแยกแยะอารมณ์ของตนว่าชนิดใดดี ชนิดใดไม่ดี และเลือกแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

2.1 ฝึกการแสดงออกที่เหมาะสม (Assertive Training)

2.2 ฝึกการสื่อสารที่เหมาะสม อาจใช้เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3. รู้จักปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมด้วยความเต็มใจ ซึ่ง ครู พ่อแม่ คงต้องเป็นผู้นำในการฝึกและทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีให้เด็กเลียนแบบ (Modeling) และให้กำลังใจเมื่อเด็กทำตามระเบียบ เป็นต้น

4. รู้จักและเข้าใจธรรมชาติอารมณ์ของตนเอง จำแนกแยกแยะได้ว่า อารมณ์ใดที่เป็นคุณแก่ตนเองและอารมณ์ใดจะเป็นโทษแก่ตนเอง โรงเรียนและสถานศึกษาควรมีอาจารย์ผู้ทำหน้าที่แนะแนวที่จะให้คำปรึกษา (Counseling) แก่เด็ก

5. การรู้จักบริหารจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้ เพื่อให้รู้ว่า อารมณ์เกิดได้ทุกอย่าง แต่เราไม่สามารถแสดงอารมณ์ทุกอย่างได้ฝึกความสามารถในการควบคุมอารมณ์และแสดงออกได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล สถานที่ เวลา และเหตุการณ์ ทั้งอารมณ์ดี และอารมณ์ไม่ดี เพื่อให้เกิดความสมดุลในการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง รู้จักแสดงออกทางอารมณ์ และระบายอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ฝึกความสามารถในการผ่อนคลายความเครียด

6. การแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงสีหน้า ท่าทางและคำพูด เด็กจึงต้องได้รับการฝึกอาจจะเป็นในชั่วโมงโฮมรูมหรือกิจกรรมคาบแนะแนว

7. รู้จักหยุดแสดงอารมณ์ที่ไม่ดี ความสามารถในการไตร่ตรองก่อนการแสดงออกและสามารถที่จะอดทน รอคอยที่จะแสดงพฤติกรรมได้

8. ฝึกการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับตน แรงจูงใจที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive)และแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliation Motive)

9. ฝึกความสามารถในการหยั่งรู้อารมณ์ผู้อื่น สามารถรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของผู้อื่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) จะต้องฝึกให้นึกถึงผู้อื่น ฝึกการสังเกต การตรวจสอบอารมณ์

10. ฝึกทางด้านมนุษยสัมพันธ์ การแสดงน้ำใจ เอื้ออาทรต่อบุคคลอื่น เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ฝึกการให้เกียรติผู้อื่นได้ด้วยความจริงใจ สามารถแสดงความชื่นชม ชื่นชม และให้กำลังใจซึ่งกันและกันได้ในช่วงที่เหมาะสม

สรุปที่ดี หลาบมาลา (2541 : 14-20) ได้เสนอกระบวนการในการพัฒนาเยาวชนปัญญทางอารมณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาไว้ดังนี้

1. การสร้างวัฒนธรรมในห้องเรียน (Classroom Culture) เพื่อให้เป็นสถานที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนและการฝึกเยาวชนปัญญทางอารมณ์ให้ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มีความร่วมมือกัน

นักเรียนจะสามารถพัฒนาทักษะความสัมพันธ์กับคนอื่นได้ (Interpersonal Skill) ต้องมีข้อตกลงที่จะปฏิบัติในห้องเรียน โดยมีหลักการง่าย ๆ คือ

- ต้องฟังเพื่อนพูดอย่างเอาใจใส่
- แสดงความชื่นชมเมื่อเพื่อนทำดี
- หลีกเลี่ยงทำให้เพื่อนเสียหน้าหรือเสียใจ
- ถ้าไม่มีอะไรจะแสดงก็บอกผ่าน
- ต้องให้ความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน

กิจกรรมการฝึกและสร้างวัฒนธรรมในห้องเรียนมีดังนี้

1.1 การรู้จักตนเอง (Intrapersonal) รู้จักเพื่อน (Interpersonal) และยอมรับในความแตกต่างว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา (O.K.)

1.2 การสร้างบรรยากาศการสนับสนุนเพื่อให้เกิดความกล้าในการแสดงออกและกล้าเสี่ยง (Creating a Climate of Support)

1.3 สร้างวัฒนธรรมการสนับสนุนเชื้อเชิญการชื่นชม (Creating a Supportive Culture, Inviting, Appreciation)

2. หลักสูตรฝึกอบรมเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

การพัฒนาเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์จะมีผลดีที่สุดเมื่อให้นักเรียนมีโอกาสปฏิบัติสร้างประสบการณ์ และสร้างความรู้ความเข้าใจจากฐานความรู้เดิมของตนเอง ดังนั้นหลักสูตรจึงต้องให้โอกาสนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การกำหนดเป้าหมายส่วนตัวและส่วนของกลุ่ม การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท นักเรียนต้องเรียนรู้วิธีการแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนออกมา และพัฒนาความเข้าใจโดยวิธีการคิดทบทวนในเนื้อหา มุมมองของสังคม และมุมมองส่วนตัวของกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

2.1 ให้นักเรียนมีโอกาสกำหนดและดำเนินการไปสู่เป้าหมาย รวมทั้งความคาดหวังทางวิชาการ และเป้าหมายทางวิชาการ ทั้งของส่วนตัวและของกลุ่ม

2.2 การช่วยให้นักเรียนตระหนักว่าคนอื่นมองพฤติกรรมของนักเรียนอย่างไร พฤติกรรมนักเรียนมีผลกระทบต่อคนอื่น ๆ อย่างไร และเรียนรู้วิธีการแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนอื่น ๆ ออกมาอย่างไร ไม่ก้าวร้าว หรือทะเลาะ

2.3 การช่วยให้นักเรียนพัฒนาความเห็นอกเห็นใจและพัฒนาทักษะการเจรจาเพื่อให้โน้มน้าวการตัดสินใจและแก้ไขข้อขัดแย้ง และนำไปสู่การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและเพื่อน ๆ

กล่าวโดยสรุป เชาวน์ปัญญาทางอารมณ์เป็นสิ่งที่สามารถฝึกฝนให้เกิดในตัวเด็กได้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องฝึกให้เด็กรู้จักตนเอง มีความเข้าใจในตนเอง สามารถควบคุมและแสดงอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์จะมีทั้งงานวิจัยที่ทำในต่างประเทศและในประเทศไทย สำหรับงานวิจัยต่างประเทศ มีผู้ทำวิจัยไว้หลายคน ดังนี้

เมเยอร์และคณะ (Mayer et. Al. 1990 : 772-781) ได้ศึกษาการอ่านอารมณ์จากการมองภาพสิ่งเร้าซึ่งเป็นการวัดองค์ประกอบหนึ่งของเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ ลักษณะของแบบทดสอบแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นตัวแปรต้น เป็นภาพสิ่งเร้า 3 ประเภทๆ ละ 6 ชนิด คือ ภาพใบหน้าแสดงภาวะอารมณ์ต่างๆ 6 ภาพ ภาพสีต่างๆ 6 ภาพ และภาพศิลปะ 6 ภาพ ซึ่งภาพเหล่านี้จะสะท้อนถึงภาวะอารมณ์ 6 ประเภท คือ ความสุข ความเศร้า โกรธ กลัว ประหลาดใจ และขยะแขยง โดยให้ผู้ตอบรายงานว่าตนเองเกิดความรู้สึกใดบ้าง ในระดับ 5 ช่วงค่า จาก 1 ไม่มีความรู้สึกหรือภาวะอารมณ์ใด ๆ เลย ไปจนถึง 5 เกิดความรู้สึกหรือภาวะอารมณ์เช่นนั้นอย่างแน่นอน แบบทดสอบฉบับนี้มีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา .63 การให้คะแนนพิจารณาความสอดคล้องของกลุ่ม แบบทดสอบฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบที่ใช้เป็นเกณฑ์ประกอบด้วยแบบทดสอบ 3 ชุด คือ แบบวัดความเข้าใจผู้อื่น แบบทดสอบการแสดงอารมณ์ และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของไอแซกส์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ใหญ่อายุระหว่าง 17-63 ปี จำนวน 128 คน ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากการอ่านอารมณ์จากภาพกับคะแนนจากตัวเกณฑ์พบว่า การอ่านอารมณ์จากภาพมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจผู้อื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพการแสดงตัวและการแสดงความรู้สึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ชัทท์ และคณะ (Schulte et.al. 1998 : 167-177) ได้พัฒนามาตรวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ให้อิงรูปแบบเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์เริ่มแรกของสโลเวย์ และเมเยอร์ (1990) โดยการวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์เป็นการรายงานตนเอง ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดย 1 แทน “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” และ 5 แทน “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” มีจำนวนทั้งหมด 33 ข้อ ที่ใช้วัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ ดังนี้ กลุ่มการประเมินค่าและแสดงออกของอารมณ์มีจำนวน 13 ข้อ กลุ่มการจัดระบบอารมณ์มีจำนวน 10 ข้อ และกลุ่มการใช้ประโยชน์ทางอารมณ์มีจำนวน 10 ข้อ มาตรวัดการวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของชัทท์ มีค่าความเชื่อมั่นชนิดความสอดคล้องภายในแบบ แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .90 และมีค่าความเชื่อมั่นชนิดการสอบซ้ำ (สอบซ้ำภายใน 2 สัปดาห์) เท่ากับ .78 จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงพบว่า มาตรวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ฉบับนี้มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างที่เกี่ยวข้องทางทฤษฎี ได้แก่ การเอาใจใส่ความรู้สึก ความกระจำชัดในความรู้สึก การปรับปรุงสภาวะอารมณ์ การมองโลกในแง่ดีและการอดกลั้น มาตรวัดนี้สามารถพยากรณ์ผลการเรียนของนิสิตปีหนึ่งได้ นักจิตบำบัดได้คะแนนในมาตรานี้สูงกว่าผู้รับการบำบัด และนักโทษหญิงได้คะแนนในมาตรานี้สูงกว่านักโทษชาย

ทาเปีย (Tapia. 1999. Abstract) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ซึ่งวัดด้วยแบบสำรวจเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ (Emotional Intelligence Inventory : EQI) กับคะแนนเชาวน์ปัญญาจากแบบทดสอบ ของโอติส เลนนอน (Otis – Lennon School Ability Test) และตัวแปรอื่น ๆ ได้แก่ ความสามารถด้านภาษา และด้านจำนวน จากแบบทดสอบวัดความถนัดในการเรียน,เกรตเจลิย, ภูมิหลัง, เพศและระดับการศึกษาของบิดามารดา แบบสำรวจเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ (EQI) มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและมีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81 ผลการศึกษาพบว่า คะแนนจากการวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับคะแนนจากแบบทดสอบของโอติส เลนนอนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีความสัมพันธ์กับเชาวน์ปัญญาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีความสัมพันธ์กับเกรตเจลิยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความสัมพันธ์กับภูมิหลังและระดับการศึกษาของบิดามารดาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพศ

หญิงมีคะแนนเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่าแบบสำรวจเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ เป็นเครื่องมือที่มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นในการวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

ซูทาร์โซ และคณะ (Sutarso and others. 1996. Abstract) ได้ศึกษาผลของเพศและเกรดเฉลี่ยที่มีต่อเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ โดยใช้แบบสำรวจเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ (Emotional Intelligence Inventory) กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับอาชีวศึกษาจำนวน 138 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์พหุตัวแปร มีตัวแปรตามคือเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ 3 องค์ประกอบ คือ การช่วยเหลือผู้อื่น การรับรู้ตัวเอง และการจัดการกับอารมณ์ และตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ เพศและเกรดเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า เพศมีผลต่อเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ทางมีนัยสำคัญทางสถิติ เพศหญิงมีคะแนนด้านการช่วยเหลือผู้อื่นและการรับรู้ตนเองสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศต่อองค์ประกอบด้านการจัดการกับอารมณ์ ส่วนผลของเกรดเฉลี่ยที่มีต่อเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ทั้ง 3 องค์ประกอบแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รอกฮิลและกรีนเนอร์ (Rockhill & Greener. 1999 : Online) ได้วัดความสามารถในการรายงานตนเองเกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ในด้านการใส่ใจในความรู้สึก ความชัดเจนของอารมณ์และการปรับปรุงภาวะอารมณ์ โดยใช้แบบสอบถามมาตราวัดอารมณ์สำหรับเด็ก (Trait Meta Mood Scale for Children) จำนวน 28 ข้อ และแบบวัดความรู้สึกต่อการมองโลกในแง่ดี ซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 4 ฉบับ คือ การแสดงความกตัญญู ความวิตกกังวลในการเข้าสังคม การหลีกเลี่ยงการเข้าสังคม และความพอใจในชีวิต กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับประถมศึกษาเกรด 3 – 7 จำนวน 691 คน การหาความเที่ยงตรงเชิงเหมือนจากการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบมาตราวัดอารมณ์กับการรายงานตนเองจากแบบทดสอบวัดการควบคุมอารมณ์ ความเที่ยงตรงเชิงจำแนกหาจากความสัมพันธ์ระหว่างการตอบแบบทดสอบมาตราวัดอารมณ์กับความสามารถในการเข้าสังคม ผลจากการทดสอบพบว่า คะแนนจากแบบทดสอบมาตราวัดอารมณ์แต่ละฉบับมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปรับปรุงตนเองซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดความพอใจในชีวิต และการแสดงอารมณ์ของเด็กมีส่วนสัมพันธ์กับความสามารถในการเข้าสังคมและความสามารถในการปรับปรุงตนเอง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ในประเทศมีผู้ทำวิจัยไว้ ดังนี้

อรพินทร์ ชูชม, อัจฉรา สุขารมณและวิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี (2542 : 1-4) ได้ทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพมาตราวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของซัทท์และคณะ ซึ่งมีลักษณะการวัดแบบให้ผู้ตอบรายงานตนเอง ประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ ที่บรรยายความสามารถทางเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์จำนวน 33 ข้อ โดยมาตราวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์นี้มี 3 องค์ประกอบ คือ การประเมินค่าและการแสดงออกทางอารมณ์, การควบคุมอารมณ์และการใช้ประโยชน์อารมณ์ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรีจากสถาบันราชภัฏพระนคร จำนวน 51 คน และนิสิตปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 11 คน ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2542 ผลการศึกษาพบว่า มาตราวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของซัทท์และคณะ เมื่อนำมาทดลองใช้กับนิสิตปริญญาตรีและโทของไทย โดยทำการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นชนิดสอดคล้องภายใน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .80 และตรวจสอบความเที่ยงตรงพบว่า เชาวน์ปัญญาทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดสร้างสรรค์ ($r = .37$) มีความสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวล ($r = -.47$) และความเครียดสูง ($r = -.42$) ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการทางสังคม ($r = .11$) และมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับอายุ ($r = .22$)

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย (วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542 : 112-119) ได้สร้างเครื่องมือวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ร่วมกับอุสา สิริสาคร โดยใช้กรอบแนวคิดของเมเยอร์และสโรวีย์ (1997) และโกลแมน (1998) เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านชีวประวัติของนักศึกษาเกี่ยวกับความสามารถด้านเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ แบบทดสอบประกอบด้วยลักษณะเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ 7 ด้าน ได้แก่ การรู้จักอารมณ์ของตนเอง การตระหนักรู้อารมณ์ของผู้อื่น การควบคุมอารมณ์ของตนเอง วุฒิภาวะทางอารมณ์ ความเอื้ออาทร การมีแรงจูงใจที่ดีและทักษะทางสังคม ลักษณะแบบทดสอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจำนวน 90 ข้อ โดยให้ผู้ตอบรายงานว่าข้อความนั้น ๆ เกิดขึ้นกับตนทั้งในแง่ความคิด ความรู้สึก อารมณ์และการแสดงออกในระดับใด ใน 5 ช่วงคือ ระดับค่า 1 ไม่เคยเลย ไปจนถึง 5 บ่อยครั้งที่สุด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวน 464 คน ศึกษาคุณภาพของแบบทดสอบด้านความเชื่อมั่นของแบบทดสอบด้วยวิธีสอบซ้ำ โดยเว้นช่วงระหว่างการทดสอบ 10 สัปดาห์ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละด้านเรียงลำดับดังนี้ .70, .85, .86, .78, .83, .85, .76 รวมทั้งฉบับ .93 และหาความเที่ยงตรงด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการศึกษาพบว่า เพศหญิงมีความสามารถด้านความเอื้ออาทร วุฒิภาวะทางอารมณ์และการควบคุมด้านอารมณ์ของตนเองสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวมีผลต่อเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ด้านความเอื้ออาทร การตระหนักรู้ถึงภาวะอารมณ์ของผู้อื่น การรู้จักอารมณ์ของตนเองและการมีแรงจูงใจที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การปรึกษาหารือกับพี่น้องและครูอาจารย์ เมื่อเวลามีปัญหา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทักษะทางเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ สภาพความสัมพันธ์กับบิดามารดา มีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความเอื้ออาทร การมีแรงจูงใจที่ดี การควบคุมอารมณ์ของตน และทักษะทางสังคมของนักศึกษา การประเมินตนเองว่าเป็นคนมุ่งความสำเร็จ ไม่สัมพันธ์และมุ่งสู่อำนาจมีผลต่อความสามารถด้านความเอื้ออาทรและการมีแรงจูงใจที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมจากการวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปแล้วงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นการนำแบบทดสอบที่มีผู้สร้างไว้แล้วมาใช้ในการวิจัย งานวิจัยที่เป็นการสร้างแบบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ที่เด่นชัดมีเพียงของสโรวีย์และคณะ การสร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ในประเทศไทยนั้นยังมีน้อยมาก ทั้งยังนิยมนำแบบทดสอบของต่างประเทศมาใช้ ทำให้มีข้อจำกัดทางด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรม ไม่มีการหาคุณภาพที่เด่นชัดและไม่มีเกณฑ์ปกติไว้เพื่อแปลความหมายของแบบทดสอบ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ตามแนวคิดของโกลแมนที่มีคุณภาพและเหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง (Self - Awareness) ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Self - Regulation) ด้านการจูงใจตนเอง (Motivation) ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) และด้านการมีทักษะทางสังคม (Social Skill)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 25 โรงเรียน 93 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 3,311 คน แบ่งเป็นนักเรียนชายจำนวน 1,596 คน และนักเรียนหญิง 1,715 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี จำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 359 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เชื่อมั่นได้ 95 % (ส้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 297 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1967) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,435 คน ที่เลือกมาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) โดยดำเนินการดังนี้

1. แบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 ขนาด ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดของกรมสามัญศึกษา คือ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งขนาดใหญ่พิเศษมีจำนวน 1 โรงเรียนจำนวน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 478 คน ขนาดใหญ่มีจำนวน 2 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 17 ห้อง และจำนวนนักเรียน 619 คน ขนาดกลางมีจำนวน 7 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 32 ห้อง และจำนวนนักเรียน 1,236 คน และขนาดเล็กมีจำนวน 15 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 34 ห้อง และจำนวนนักเรียน 978 คน

2. สุ่มห้องเรียนจากขนาดโรงเรียนแต่ละขนาดตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียน โดยสุ่มมา 43 เปอร์เซนต์ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 5 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 207 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 8 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 268 คน ขนาดกลาง 16 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 536 คน และขนาดเล็ก 13 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 424 คน รวมทั้งสิ้นได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 42 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 1,435 คน จาก 14 โรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำแนกตามขนาดโรงเรียน

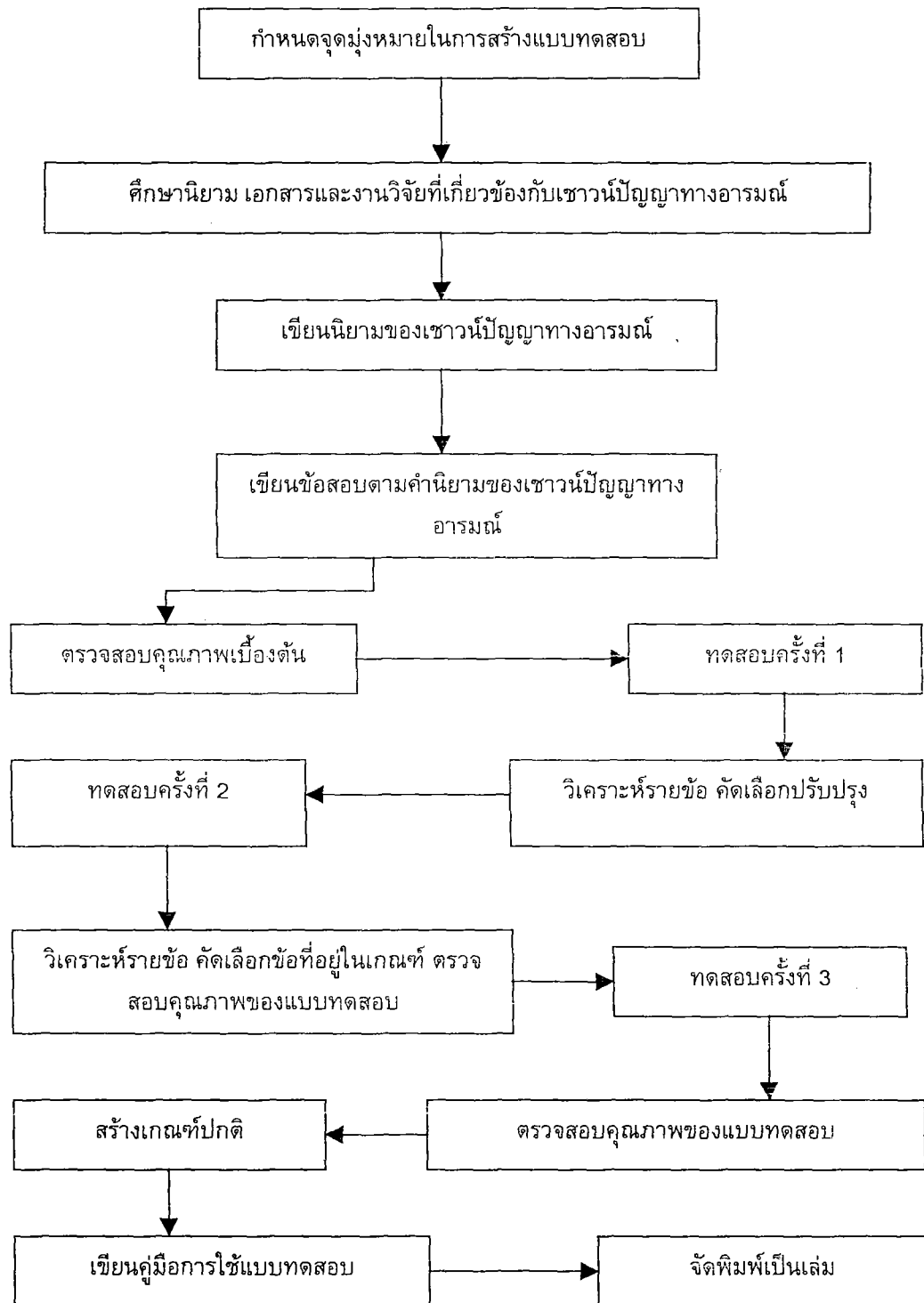
ขนาด	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน(ห้องเรียน)		
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
ใหญ่พิเศษ	ปราชญ์ราษฎรบำรุง	-	82(2)	125(3)
	ใหญ่			
	กบินทร์วิทยา	-	34(1)	61(2)
กลาง	ปราจีนกัลยาณี	-	75(2)	98(3)
	ประจันตราษฎรบำรุง	-	72(2)	97(3)
	ไทยรัฐวิทยา	-	60(2)	65(2)
เล็ก	ศรีมหาโพธิ์	85(2)	-	95(3)
	วังตะเคียนวิทยา	-	-	62(2)
	อดุลสาสนกิจศึกษา	-	-	36(1)
	จิตไฉน	70(2)	-	64(2)
	ศรีรักษาราชบุรี	30(1)	-	25(1)
	สุวรรณวิทยา	48(1)	-	30(1)
	วัดป่ามะไฟ	-	-	33(1)
	กบินทร์บุรี	-	33(1)	67(2)
	กระทุ่มแพ้ววิทยา	-	-	28(1)
รวม		214(6)	356(10)	856(27)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบทดสอบประกอบด้วยข้อคำถามที่วัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง	จำนวน 30 ข้อ
2. ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง	จำนวน 30 ข้อ
3. ด้านการใส่ใจตนเอง	จำนวน 30 ข้อ
4. ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	จำนวน 30 ข้อ
5. ด้านการมีทักษะทางสังคม	จำนวน 30 ข้อ

ในการดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้วางโครงข่ายและมีขั้นตอนในการสร้างดังแสดงไว้ในภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 1 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบเชาว์ปัญญาทางอารมณ์

จากภาพประกอบข้างต้นสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ

1.1 เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.2. เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ที่สร้างขึ้นในด้าน

ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ

1.3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับตีความหมายของคะแนนผลการสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

2. ศึกษา นิยาม เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์จากนิยามของโกลแมน และศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์จากรูปแบบแบบทดสอบ มาตราวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์หลายองค์ประกอบ (Multifactor Emotional Intelligence Scale) ของเมเยอร์และคณะ, แบบทดสอบประมาณเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ (EQ Map) ของคูเปอร์และชาวาฟ และ แบบสำรวจเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของชริงค์

3. เขียนนิยามปฏิบัติการที่แสดงออกถึงการมีเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

3.1 การตระหนักรู้ในตนเอง (Self – Awareness) หมายถึง การรู้เท่าทันอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง รู้สาเหตุที่ทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึก มีสติรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา สำรวจและประเมินตนเองได้ตรงตามความเป็นจริง ยอมรับสภาพความเป็นจริงของตนเอง รู้จุดเด่น จุดด้อยของตนเองมีความมั่นใจในตนเอง เชื่อมั่นในความสามารถและค่าคุณค่าของตนเอง

3.2 การจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Self-Regulation) หมายถึง การควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองให้อยู่ในสภาพปกติ สามารถสะกดกลั้นอารมณ์ของตนเอง ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แสดงออกได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ มีจิตใจหนักแน่นมั่นคงไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ จัดการกับอารมณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและปรับอารมณ์ให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี มีวิธีการในการคลายเครียดได้อย่างเหมาะสม

3.3 การจูงใจตนเอง (Motivation) หมายถึง การสร้างความหวังและให้กำลังใจตนเอง เพื่อให้ได้รับความสำเร็จในการทำงานที่ยุ่งยากซับซ้อน มองโลกในแง่ดี สามารถเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคได้อย่างไม่ย่อท้อ มีความพยายามและความกระตือรือร้นในการทำงาน และพยายามหาวิธีแก้ปัญหาและปรับปรุงงานเพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ สามารถรอคอยโอกาสเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ดีกว่า มีการวางแผนการทำงานอย่างมีระบบ

3.4 การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) หมายถึง การเข้าใจและรู้จักในอารมณ์ ความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น และสามารถแปลความหมายของอารมณ์ ความรู้สึก และการแสดงออกของผู้อื่นได้ รู้ถึงความรู้สึกนึกคิด มุมมองของผู้อื่น เห็นใจผู้อื่น เป็นผู้ฟังที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถคาดคะเนและตอบสนองความต้องการของผู้อื่นได้ดี รู้ถึงทัศนคติความคิดของคนในกลุ่ม คาดคะเนสถานการณ์ในด้านความสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มได้

3.5 การมีทักษะทางสังคม (Social Skill) หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นมิตรกับบุคคลได้ทุกประเภท มีความคล่องในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น และแสวงหาความร่วมมือจากผู้อื่นได้ โนมน้าวความ

คิดเห็นของบุคคลอื่นได้อย่างนุ่มนวลและได้ผล ทำให้เกิดความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย มีการสื่อความที่ดี สามารถเจรจาต่อรอง แก้ไขและหาทางยุติปัญหาและข้อขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม เต็มใจให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้อื่นเดือดร้อน

4. เขียนข้อความวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ตามคำ นิยามของพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ในแต่ละด้านและมีลักษณะดังนี้

4.1 ลักษณะของแบบทดสอบที่สร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยให้ตอบตามความคิดเห็น ความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ตอบ

4.2 สร้างข้อความให้ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน ด้านละ 50 ข้อ รวมทั้งฉบับ 250 ข้อ

4.3 การให้คะแนนแต่ละข้อ มีน้ำหนักคะแนนเป็น 1, 2, 3 และ 4

5. ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไปสาขาการวัดผลการศึกษาหรือจิตวิทยาการศึกษาเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบจำนวน 5 ท่าน โดยพิจารณาจากค่า IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม โดยตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษาในข้อคำถาม และความเหมาะสมของรูปแบบทดสอบ

6. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ที่สร้างขึ้น ซึ่งตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 214 คน แล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อ ดังนี้

6.1 กำหนดเวลา (Time Limit) ในการให้นักเรียนทำแบบทดสอบโดยใช้เวลาที่นักเรียน 90 % ทำแบบทดสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

6.2 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ คือข้อที่ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคัดเลือกข้อความไว้ด้านละ 40 ข้อเพื่อนำไปทดสอบต่อไป

7. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบที่ได้จากการสอบครั้งที่ 1 และปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 356 คน นำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์หาคุณภาพดังนี้

7.1 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ โดยใช้ t-test เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ คือข้อที่ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติ

7.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร α - coefficient

8. นำแบบทดสอบที่ผ่านการคัดเลือกจากการทดสอบครั้งที่ 2 ไปทดสอบครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 856 คน แล้วนำมาหาคุณภาพดังนี้

8.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร α - coefficient

8.2 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

8.3 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL)

9. สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยนำคะแนนจากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างไปคำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) แล้วเทียบค่าที่ปกติ (Normalized T –score) โดยสร้างเกณฑ์ปกติแยกแต่ละด้านของแบบทดสอบ

10. เขียนคู่มือการดำเนินการสอบ

11. จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยในการตอบแบบทดสอบให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความในแต่ละข้อความว่า มีความรู้สึกอย่างไรกับข้อความนั้นๆ จริงมากน้อยอย่างไรหรือไม่จริงเลย หรือปฏิบัติตามข้อความนั้นๆ บ่อยครั้งมากน้อยเพียงไรหรือไม่เคยเลย แล้วเลือกคำตอบจากน้ำหนักของความรู้สึก 4 ระดับ คือ 1, 2, 3 และ 4 โดยให้ผู้ตอบเลือกคำตอบเพียงระดับใดระดับหนึ่งเพียงระดับเดียว ซึ่งข้อความเกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ทั้งหมด 5 ด้าน ด้านละ 30 ข้อ โดยมีข้อความทางบวกและทางลบ ได้ข้อสอบจำนวน 150 ข้อ การให้คะแนนในแต่ละข้อความมีน้ำหนักตั้งแต่ 1-4 คะแนน

ข้อความทางบวก

- 4 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุดหรือปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้งที่สุด ให้ 4 คะแนน
- 3 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากหรือปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน
- 2 เมื่อข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับความรู้สึกของนักเรียนนักหรือปฏิบัติตามข้อความนั้นนาน ๆ ครั้ง ให้ 2 คะแนน
- 1 เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนหรือไม่เคยปฏิบัติตามข้อความนั้นให้ 1 คะแนน

ข้อความทางลบ

- 4 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุดหรือปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้งที่สุด ให้ 1 คะแนน
- 3 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากหรือปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- 2 เมื่อข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับความรู้สึกของนักเรียนนักหรือปฏิบัติตามข้อความนั้นนาน ๆ ครั้ง ให้ 3 คะแนน
- 1 เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนหรือไม่เคยปฏิบัติตามข้อความนั้นให้ 4 คะแนน

ตัวอย่างแบบทดสอบ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้จัดขึ้นเพื่อวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านให้ตอบตามความเป็นจริง โดยเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
2. แบบทดสอบนี้มี 150 ข้อ โดยให้ท่านเลือกพิจารณาตนเองว่าเป็นเช่นนั้นจริงมากน้อยเพียงใด เมื่อพิจารณาแล้วก็ให้ใส่เครื่องหมาย ☐ ลงในกระดาษคำตอบที่ให้ไว้

ข้อความ	1	2	3	4
<u>ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง</u>				
0) ข้าพเจ้าสามารถบอกสาเหตุของการผิดหวังหรือเสียใจได้				
00) ข้าพเจ้ารู้ว่าสิ่งที่กำลังคิดเป็นเรื่องดีหรือไม่ดี				
00) ข้าพเจ้าสามารถบอกความรู้สึกที่แท้จริงได้ว่าชอบหรือไม่ชอบอะไร				
<u>ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง</u>				
0) ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองในขณะโกรธได้				
00) ถ้ามีใครทำให้ไม่พอใจ ข้าพเจ้าจะแสดงให้เขารู้ทันที				
00) แม้ว่าจะทำข้อสอบไม่ได้ข้าพเจ้าก็ไม่เก็บไปกังวล				
<u>ด้านการจูงใจตนเอง</u>				
0) เมื่อมีอุปสรรคในการทำงาน ข้าพเจ้าจะหาทางเอาชนะอุปสรรคนั้นให้ได้				
00) ข้าพเจ้าจะมีความพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ว่าผลการเรียนด้อยกว่าเพื่อน				
00) แม้ว่าจะทำงานเสร็จแล้ว แต่ข้าพเจ้าก็ยังอยากทำให้ดีกว่านี้				
<u>ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น</u>				
0) ข้าพเจ้าสามารถอ่านลักษณะท่าทางของผู้อื่นได้				
00) ข้าพเจ้ารู้ว่าการกระทำเช่นใดที่จะทำให้เพื่อนไม่พอใจ				
000) ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึงสิ่งที่จะทำให้ผู้อื่นเสียใจ				

ข้อความ	1	2	3	4
<u>ด้านการมีทักษะทางสังคม</u> 0) ข้าพเจ้าพร้อมที่จะติดต่อประสานงานกับคนทุกคน 00) ข้าพเจ้ามีความสามารถในการเจรจาต่อรอง 000)ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการกระทำที่จะนำไปสู่ความขัดแย้ง ในหมู่เพื่อน				

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน เพื่อกำหนดวัน เวลาในการทดสอบ
2. เตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้ง วางแผนในการดำเนินการทดสอบ และผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเอง
3. อธิบายให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และผลประโยชน์ที่จะได้รับการทำแบบทดสอบ
4. อธิบายให้นักเรียนที่เข้าสอบเข้าใจวิธีทำแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์และวิธีการตอบก่อนที่จะให้ทุกคนเริ่มต้นทำ
5. นำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
 - 5.1 นำแบบทดสอบไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนจำนวน 214 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก และคัดเลือกข้อสอบและปรับปรุง
 - 5.2 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกและแก้ไขแล้วไปทดสอบครั้งที่ 2 กับนักเรียนจำนวน 356 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และคัดเลือกข้อสอบ
 - 5.3 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้วจากการทดสอบครั้งที่ 2 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 3 จำนวน 856 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและหาเกณฑ์ปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 215-217)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
 $\bar{X}_H, \bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง และกลุ่มได้คะแนนต่ำ
 S_H^2, S_L^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง และได้คะแนนต่ำ
 n_H, n_L แทน จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบในแต่ละกลุ่ม

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

4. ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard error of measurement : SE_{meas}) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 244)

$$SE_{meas} = S.D. \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ SE_{meas} แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
 $S.D.$ แทน คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบ
 r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

5. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยหาจากการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Consistent : IOC) โดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบลตัน ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 248)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
 ΣR แทน ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) แบบยืนยัน (Confirmatory) โดยโปรแกรม LISREL

7. หาเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบทดสอบ โดยใช้คะแนนที่ปกติ (Normalized T-Score) โดยการหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) แล้วนำค่าที่คำนวณได้ไปเปิดตารางพื้นที่ใต้โค้งปกติสำหรับเปลี่ยนค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ให้เป็นคะแนนที่ การหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 309-311)

$$PR = \frac{100}{N} \left(cf + \frac{1}{2} f \right)$$

เมื่อ PR แทน ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
 f แทน ความถี่ของคะแนน
 cf แทน ความถี่สะสม
 N แทน จำนวนนักเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนที่ใช้ในการสอบ
n	แทน	จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SE _{meas}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t - distribution
r _{ll}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
CV	แทน	สัมประสิทธิ์ของการกระจาย (Coefficient of Variation)
X _T	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์
X ₁	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง
X ₂	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง
X ₃	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ด้านการใส่ใจตนเอง
X ₄	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
X ₅	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ด้านการมีทักษะทางสังคม
T	แทน	คะแนนที่ปกติ (T - Score)
χ^2	แทน	ค่าไค - สแควร์
b	แทน	น้ำหนักองค์ประกอบ
GFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน
AGFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับมีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการเขาวนัปัญญาทางอารมณ์ตามแนวของไกลแมนกับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ตอนที่ 2 การทดสอบครั้งที่ 1 หากคุณภาพรายข้อด้านค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเขาวนัปัญญาทางอารมณ์ คัดเลือกข้อสอบเพื่อนำไปทดสอบครั้งที่ 2

ตอนที่ 3 การทดสอบครั้งที่ 2 หากคุณภาพรายข้อด้านค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดเขาวนัปัญญาทางอารมณ์ คัดเลือกข้อสอบเพื่อนำไปทดสอบครั้งที่ 3

ตอนที่ 4 การทดสอบครั้งที่ 3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) และหาเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalize T – Score)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการเขาวนัปัญญาทางอารมณ์ตามแนวคิดของไกลแมนกับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าความสอดคล้องของนิยามปฏิบัติการจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

แบบทดสอบ	n	IOC	จำนวนข้อที่ปรับปรุง
X_1	50	.60-1.00	11
X_2	50	.80-1.00	12
X_3	50	.80-1.00	11
X_4	50	1.00	10
X_5	50	.80-1.00	3
X_T	250	.60-1.00	47

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดเขาวนัปัญญาทางอารมณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีทั้งหมด 5 ด้าน ด้านละ 50 ข้อ รวมทั้งฉบับ 250 ข้อไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลการศึกษาจำนวน 4 ท่านและจิตวิทยาการศึกษาจำนวน 1 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับนิยามปฏิบัติการในแต่ละด้านเป็นรายข้อ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบในด้านภาษาข้อความที่ใช้เพื่อความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จากผลการพิจารณาแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ปรากฏว่า ได้แบบทดสอบที่สามารถวัดเขาวนัปัญญาทางอารมณ์ที่ผ่านการพิจารณาตามนิยามที่กำหนดครบทั้ง 5 ด้าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00 โดยด้านการตระหนักรู้ในตนเอง, ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง, ด้านการสนใจ

ตนเอง, ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00, .80 ถึง 1.00, .80 ถึง 1.00, 1.00 และ .80 ถึง 1.00 ตามลำดับ และมีแบบทดสอบที่ต้องปรับปรุงทั้งหมด 47 ข้อ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1

ตอนที่ 2 การทดสอบครั้งที่ 1 หากคุณภาพรายข้อด้านค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 250 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งมีกลุ่มสูง 53 คน และกลุ่มต่ำ 53 คน แล้วใช้ t-test เป็นค่าสถิติ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ จำแนกเป็นรายข้อจากการทดสอบครั้งที่ 1

แบบทดสอบ	ก่อนการคัดเลือกข้อสอบ		หลังการคัดเลือกข้อสอบ		จำนวนข้อที่ตัดออก
	n	t	n	t	
X_1	50	-0.743 - 6.330	40	2.084 - 6.330	10
X_2	50	0.310 - 6.330	40	2.115 - 6.330	10
X_3	50	-2.073 - 7.324	40	2.198 - 7.324	10
X_4	50	-1.494 - 7.714	40	2.157 - 7.714	10
X_5	50	-0.386 - 7.436	40	2.701 - 7.436	10
X_T	250	-2.073 - 7.714	200	2.084 - 7.714	50

จากตาราง 3 ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์จำนวน 250 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -2.037 ถึง 7.714 เมื่อคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ไว้ 200 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.084 ถึง 7.714 ตัดออก 50 ข้อ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก) ซึ่งสรุปเป็นด้าน ดังนี้

ด้านการตระหนักรู้ใจตนเอง จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.743 ถึง 6.330
คัดเลือกไว้ 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.089 ถึง 6.330

ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.310 ถึง 6.330
คัดเลือกไว้ 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.115 ถึง 6.330

ด้านการรู้ใจตนเอง จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -2.073 ถึง 7.324
คัดเลือกไว้ 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.198 ถึง 7.324

ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -1.494 ถึง 7.714
คัดเลือกไว้ 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.157 ถึง 7.714

ด้านการมีทักษะทางสังคม จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.386 ถึง 7.436 คัดเลือกไว้ 40
ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.701 ถึง 7.436

ตอนที่ 3 การทดสอบครั้งที่ 2 หาคุณภาพรายข้อด้านค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบ
ทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ที่ผ่านการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 200 ข้อ นำ
ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 356 คน และนำผลการวิเคราะห์มาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อและหาค่า
ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ผลดังแสดงในตาราง 4 และ 5 ดังนี้

ตาราง 4 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์จำแนกเป็นรายด้าน จากการทดสอบ
ครั้งที่ 2

แบบทดสอบ	ก่อนการคัดเลือกข้อสอบ		หลังการคัดเลือกข้อสอบ		จำนวนข้อ ที่ตัดออก
	n	t	n	t	
X_1	40	0.854 – 9.045	30	4.020 – 9.045	10
X_2	40	-0.517 – 7.680	30	2.445 – 7.680	10
X_3	40	0.872 – 11.028	30	4.468 – 11.028	10
X_4	40	-0.624 – 10.287	30	4.486 – 10.287	10
X_5	40	1.046 – 10.079	30	5.392 – 10.079	10
X_T	200	-0.624 – 11.028	150	2.445 – 11.028	50

จากตาราง 5 ปรากฏดังนี้ แบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ จำนวน 200 ข้อ มีค่าอำนาจ
จำแนกตั้งแต่ -0.624 ถึง 11.028 เมื่อคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงและนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่
ระดับ .05 ไว้ 150 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.445 ถึง 11.028 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก) ตัดออก
50 ข้อ สรุปเป็นด้านดังนี้

ด้านการตระหนักรู้ใจตนเอง จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.854 ถึง 9.045 คัดเลือกไว้
30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 4.020 ถึง 9.045

ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.517 ถึง 7.680
คัดเลือกไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.445 ถึง 7.680

ด้านการจูงใจตนเอง จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.872 ถึง 11.028 คัดเลือกไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 4.468 ถึง 11.028

ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.6224 ถึง 10.287 คัดเลือกไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 4.486 ถึง 10.287

ด้านการมีทักษะทางสังคม จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.046 ถึง 10.079 คัดเลือกไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 5.392 ถึง 10.079

ตาราง 5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์จากการทดสอบครั้งที่ 2

แบบทดสอบ	r_{tt}	SE_{meas}
X_1	0.843**	± 5.175
X_2	0.755**	± 6.002
X_3	0.872**	± 5.291
X_4	0.863**	± 5.247
X_5	0.887**	± 5.169
X_T	0.952**	± 12.142

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์จำนวน 200 ข้อ เพื่อพิจารณาทั้งฉบับ ใช้เวลาสอบ 50 นาที ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.952 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.755 ถึง 0.887 โดยแบบทดสอบด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุด รองลงมาคือแบบทดสอบด้านการจูงใจตนเอง แบบทดสอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น แบบทดสอบด้านการตระหนักรู้ในตนเอง และแบบทดสอบด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุด ซึ่งความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ส่วนค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดรายด้านมีค่าตั้งแต่ ± 5.169 ถึง ± 6.002 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดทั้งฉบับมีค่า ± 12.142 แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์รวมทั้งฉบับและแต่ละด้านอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

จากผลการวิเคราะห์ในการทดสอบครั้งที่ 2 ทำให้ได้แบบทดสอบเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ 5 ด้าน ด้านละ 30 ข้อ รวมทั้งฉบับ 150 ข้อ นำไปใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3

ตอนที่ 4 การทดสอบครั้งที่ 3 การทดสอบครั้งนี้เป็นการนำแบบทดสอบที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 2 และได้รับการคัดเลือกแล้วจำนวน 150 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ๆ ละ 30 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนจำนวน 856 คน และนำผลมาหาค่าสถิติพื้นฐาน (ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวัด)

ค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) และเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T – Score) ดังนี้

4.1 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ

นำแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ จำนวน 150 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 856 คน ดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ จำแนกเป็นรายด้าน จากการทดสอบ ครั้งที่ 3

แบบทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.
X_1	30	120	90.411	10.260
X_2	30	120	80.914	9.788
X_3	30	120	88.953	12.736
X_4	30	120	89.382	13.514
X_5	30	120	92.469	13.204
X_T	150	600	442.110	46.980

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้ แบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ จำนวน 150 ข้อ เมื่อพิจารณาทั้งฉบับใช้เวลาสอบ 30 นาที ได้คะแนนเฉลี่ย 442.110 จากคะแนนเต็ม 600 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 46.980 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 80.914 ถึง 92.469 โดยแบบทดสอบด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือแบบทดสอบด้านการตระหนักรู้ในตนเอง แบบทดสอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น แบบทดสอบด้านการจูงใจตนเอง และแบบทดสอบด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 9.788 ถึง 13.514

4.2 คุณภาพของแบบทดสอบในแต่ละด้านและรวมทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

4.2.1 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 856 คน นำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ดังปรากฏในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดเชาวนปัญญาทางอารมณ์จำแนกเป็นรายด้านจากการทดสอบครั้งที่ 3

แบบทดสอบ	r_{tt}	SE_{meas}
X_1	.827**	± 4.262
X_2	.739**	± 4.991
X_3	.901**	± 4.013
X_4	.912**	± 4.002
X_5	.913**	± 3.885
X_T	.956**	± 9.899

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดเชาวนปัญญาทางอารมณ์ ซึ่งหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ .956 และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .739 ถึง .913 โดยแบบทดสอบด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุด รองลงมาคือแบบทดสอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น แบบทดสอบด้านการจงใจตนเอง แบบทดสอบด้านการตระหนักรู้ในตนเอง และแบบทดสอบด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุด ซึ่งความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละด้านและทั้งฉบับมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ส่วนค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดรายด้านมีค่า ± 3.885 ถึง ± 4.991 และรวมทุกด้านมีค่าเท่ากับ ± 9.899 ตามลำดับ

4.2.2 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการทดสอบครั้งที่ 3 มาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรม LISREL 8.10 ได้ผลดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของแบบวัดเชาวนปัญญาทางอารมณ์

	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5
b	.254**	.128**	.362**	.334**	.346**
S.E.	$\pm .011$	$\pm .012$	$\pm .013$	$\pm .014$	$\pm .014$
χ^2	6.284				
GFI	.99				
AGFI	.98				

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบแต่ละด้านกับแนวคิดชาวญี่ปุ่นทางอารมณ์ของโกลแมน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .128 ถึง .362 โดยด้านการตระหนักรู้ในตนเอง, ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง, ด้านการจงใจตนเอง, ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .254, .128, .362, .334 และ .346 ตามลำดับ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีองค์ประกอบสอดคล้องกับแนวคิดชาวญี่ปุ่นทางอารมณ์ของโกลแมน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดมีค่าระหว่าง $\pm .011$ ถึง $\pm .014$ ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับต่ำ เมื่อนำค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาทดสอบนัยสำคัญด้วยไค – สแควร์ พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ .99 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) มีค่า .98 ซึ่งมีค่า GFI และ ค่า AGFI มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่ารูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ของแบบทดสอบวัดชาวญี่ปุ่นทางอารมณ์แต่ละด้านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะสอดคล้องกับโครงสร้างของโกลแมนตามที่กำหนดไว้

4.2.3 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 3 มาสร้างเกณฑ์ในรูปคะแนนที่ปกติ ซึ่งเป็นเกณฑ์ของท้องถิ่น (Local Norm) เพราะกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ ในรูปคะแนนที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ				
	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
120	76	86	74	72	71
119	75	85	73	71	70
118	75	84	72	70	69
117	74	83	71	69	69
116	73	82	71	68	68
115	72	81	70	67	67
114	72	80	70	67	66
113	71	79	69	66	65
112	70	78	68	66	65
111	69	77	67	65	64
110	68	76	66	64	63
109	67	75	65	63	63
108	66	74	64	62	62
107	65	73	63	62	61
106	65	73	63	61	60
105	64	72	62	61	59
104	63	71	62	60	59
103	62	70	61	59	58
102	62	69	60	58	57
101	61	68	59	57	56
100	60	67	58	57	56
99	59	66	57	56	55
98	58	65	56	56	54
97	57	64	56	55	53
96	56	64	55	54	53
95	55	63	54	53	52
94	54	62	54	52	51
93	53	61	53	52	51
92	52	60	52	51	50
91	52	59	51	50	49
90	51	58	50	49	48
89	51	57	49	48	47
88	50	56	49	48	46

ตาราง 9 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ				
	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5
87	49	55	48	47	45
86	48	54	48	46	45
85	47	53	47	46	44
84	46	52	46	45	44
83	45	51	45	45	43
82	44	50	44	44	42
81	43	49	43	43	41
80	42	48	42	42	40
79	41	47	41	41	39
78	41	46	41	41	39
77	40	45	40	40	38
76	39	44	40	39	37
75	38	43	39	38	36
74	38	43	38	38	36
73	37	42	37	37	35
72	36	41	36	36	34
71	35	40	35	35	33
70	34	39	35	35	33
69	33	38	34	34	32
68	32	37	33	34	31
67	31	36	33	33	30
66	31	36	32	32	30
65	30	35	31	31	29
64	29	34	30	30	28
63	28	33	29	29	27
62	27	32	29	29	26
61	26	31	28	28	25
60	26	30	27	28	25
59	25	29	26	27	24
58	24	28	26	26	24
57	23	27	25	26	23
56	22	26	24	25	22
55	21	25	23	24	21

ตาราง 9 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ				
	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5
54	20	24	22	24	21
53	19	23	21	23	20
52	18	22	21	22	19
51	18	21	20	21	18
50	17	20	19	20	17
49	16	19	18	19	17
48	15	18	18	18	16
47	14	17	17	17	15
46	14	16	16	17	14
45	13	15	15	16	13
44	12	14	14	15	13
43	11	13	14	15	12
42	10	12	13	14	11
41	9	11	12	13	11
40	8	10	12	13	10
39	7	9	11	12	9
38	6	8	10	12	8
37	5	7	9	11	7
36	4	6	8	10	7
35	3	5	7	9	6
34	2	4	7	9	6
33	2	3	6	8	5
32	1	2	6	8	4
31	1	1	5	7	3
30	0	0	4	6	2

จากตาราง 9 ผลปรากฏว่าแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ทั้ง 5 ด้าน มีคะแนนดิบตั้งแต่ 30 ถึง 120 โดยแบบทดสอบด้านการตระหนักรู้ในตนเอง, ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง, ด้านการจูงใจตนเอง, ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและด้านการมีทักษะทางสังคม มีคะแนนที่ปกติ 0 ถึง ที่ปกติ 76, ที่ปกติ 0 ถึง ที่ปกติ 86, ที่ปกติ 4 ถึง ที่ปกติ 74, ที่ปกติ 6 ถึง ที่ปกติ 72 และ ที่ปกติ 2 ถึง ที่ปกติ 71 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ที่สร้างขึ้นในด้าน ค่าอำนาจ

จำแนก ความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ

3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับตีความหมายของคะแนนผลการสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2542 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 1,435 คน จำนวน 42 ห้องเรียน จาก 14 โรงเรียน ที่เลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามแนวคิดของแดเนียล โกลแมน เป็นแบบทดสอบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 150 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นข้อความที่เป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันและเรื่องทั่ว ๆ ไป วัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ 5 ด้าน คือ

ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง	จำนวน	30	ข้อ
ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง	จำนวน	30	ข้อ
ด้านการจูงใจตนเอง	จำนวน	30	ข้อ
ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	จำนวน	30	ข้อ
ด้านการมีทักษะทางสังคม	จำนวน	30	ข้อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน เพื่อกำหนดวัน เวลาในการทดสอบ

2. เตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้ง วางแผนในการดำเนินการสอบ และผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเอง

3. อธิบายให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และผลประโยชน์ที่จะได้รับการทำแบบทดสอบ

4. อธิบายให้นักเรียนที่เข้าสอบเข้าใจวิธีทำแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์และวิธีการตอบก่อนที่จะให้ทุกคนเริ่มต้นทำ

5. นำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

5.1 นำแบบทดสอบไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนจำนวน 214 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก และคัดเลือกข้อสอบ

5.2 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกและแก้ไขแล้วไปทดสอบครั้งที่ 2 กับนักเรียนจำนวน 356 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และคัดเลือกข้อสอบ

5.3 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้วจากการทดสอบครั้งที่ 2 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 3 จำนวน 856 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและหาเกณฑ์ปกติ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ที่วิเคราะห์ด้วยค่า t (t -test) ในการทดสอบครั้งที่ 1 พบว่า แบบทดสอบทั้งฉบับจำนวน 250 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -2.073 ถึง 7.714 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าด้านการตระหนักรู้ในตนเอง, ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง, ด้านการจูงใจตนเอง, ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและ ด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.743 ถึง 6.330 , 0.310 ถึง 6.330 , -2.073 ถึง 7.324 , -1.494 ถึง 7.714 และ -0.386 ถึง 7.436 ตามลำดับ ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกที่สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ด้านละ 40 ข้อ เพื่อรวมเป็นแบบทดสอบฉบับใหม่จำนวน 200 ข้อ ซึ่งพบว่ามีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.084 ถึง 7.714 เมื่อนำไปทดสอบครั้งที่ 2 พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.624 ถึง 11.028 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง, ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง, ด้านการจูงใจตนเอง, ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.854 ถึง 9.045 , -0.517 ถึง 7.680 , 0.872 ถึง 11.028 , -0.624 ถึง 10.287 และ 1.046 ถึง 10.079 ตามลำดับ ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกที่สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ด้านละ 30 ข้อ รวมทั้งฉบับ 150 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.445 ถึง 11.028 เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์คำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ในการทดสอบครั้งที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.952 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง, ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง, ด้านการจูงใจตนเอง, ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าความเชื่อมั่น 0.843 , 0.755 , 0.872 , 0.863 และ 0.887 ตามลำดับ ซึ่งแบบทดสอบทุกด้านมีค่าความเชื่อมั่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์จากการทดสอบครั้งที่ 3 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ $.956$ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านการ

ตระหนักรู้ในตนเอง, ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง, ด้านการจูงใจตนเอง, ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและ ด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าความเชื่อมั่น .827, .739, .901, .912 และ .913 ตามลำดับ ซึ่งแบบทดสอบทุกด้านมีค่าความเชื่อมั่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

3. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ ซึ่งหาโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยในการวิเคราะห์เพื่อยืนยันรูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบแต่ละด้านกับแนวคิดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ของโกลแมน พบว่าแบบทดสอบ 5 ด้าน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .254, .128, .362, .334 และ .346 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดมีค่าระหว่าง .011 ถึง .014 เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่าไค – สแควร์ พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่า .99 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) มีค่า .98 แสดงว่ารูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ของแบบทดสอบกับแนวคิดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ของโกลแมน มีลักษณะสอดคล้องกับโครงสร้างที่กำหนดไว้ นั่นคือ แบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจำนวนองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบสอดคล้องกับแนวคิดของโกลแมนและทุกด้านวัดในแนวคิดร่วมกัน

4. เกณฑ์ปกติ (Norms) ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบในรูปของคะแนนที่ปกติพบว่าแบบทดสอบด้านการตระหนักรู้ในตนเอง, ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง, ด้านการจูงใจตนเอง, ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและด้านการมีทักษะทางสังคม มีคะแนนที่ปกติระหว่างที่ปกติ 0 ถึง ที่ปกติ 76, ที่ปกติ 0 ถึง ที่ปกติ 86, ที่ปกติ 4 ถึง ที่ปกติ 74, ที่ปกติ 6 ถึง ที่ปกติ 72 และ ที่ปกติ 2 ถึง ที่ปกติ 71 ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการสร้างแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพ ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ที่วิเคราะห์ด้วย t-test จากการทดสอบครั้งที่ 1 แบบทดสอบจำนวน 250 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -2.073 ถึง 7.714 ค่าอำนาจจำแนกที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 37 ข้อ และมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 213 ข้อ สาเหตุเนื่องจากเป็นการทดสอบครั้งแรกอาจมีข้อบกพร่องหลายประการ เช่น ความกำกวมของภาษาที่ใช้ ลักษณะของข้อความซึ่งบ่งในทางดีหรือไม่ดีเด่นชัดเกินไป แบบทดสอบมีจำนวนมากทำให้ต้องใช้เวลาในการทำแบบทดสอบนานเกินไป ผู้วิจัยจึงคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ไว้จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.084 ถึง 7.714 เพื่อทดสอบครั้งที่ 2 ค่าอำนาจจำแนกจากการทดสอบครั้งที่ 2 ปรากฏว่ามีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.624 ถึง 11.028 ค่าอำนาจจำแนกที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 17 ข้อ มีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 183 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกมีค่าสูงขึ้นทั้งนี้เพราะได้ผ่านการวิเคราะห์ปรับปรุงและคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีคุณภาพและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีขนาดใหญ่กว่าการทดสอบครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบทดสอบเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ไว้จำนวน 30 ข้อ รวมแบบทดสอบทั้งหมดจำนวน 150 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.445 ถึง 11.028 ซึ่งสอดคล้องกับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเรียวริงความสนใจของวิภา เจริญสมัย (2540 : 84-85) ฉบับข้อความมี

ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.582 ถึง 17.664 แบบสอบถามมโนภาพแห่งตนของ กัลยาณี ยังสังข์ (2539 : 73) มีค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบตั้งแต่ 2.358 ถึง 8.408 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการแสดงตัวของ บงกช สุชะจิระ (2538 : 73) ฉบับข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.152 ถึง 11.436 จึงกล่าวได้ว่าแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ในเกณฑ์ดีและสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ ซึ่งหาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ปรากฏว่า จากการทดสอบครั้งที่ 2 แบบทดสอบจำนวน 200 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .952 เป็นรายด้านมีค่า .755 ถึง .887 จากการทดสอบครั้งที่ 3 แบบทดสอบ 150 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .956 เป็นรายด้านมีค่าตั้งแต่ .739 ถึง .913 ค่าความเชื่อมั่นที่ได้มีค่าสูงคือมากกว่า .70 แสดงว่าแบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นค่อนข้างสูงถึงสูงมาก เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับจากการทดสอบทั้งสองครั้งจะเห็นว่ามีความใกล้เคียงกัน แต่ค่าความเชื่อมั่นจากการทดสอบครั้งที่ 3 จะมีค่าสูงกว่า ทั้งนี้เพราะแบบทดสอบผ่านการคัดเลือกและตัดข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำออกและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3 มีขนาดใหญ่กว่าในการทดสอบครั้งที่ 2 มาก จึงทำให้การแปรปรวนของคะแนนมีการกระจายสูงขึ้น ค่าความเชื่อมั่นจึงสูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับอนันต์ ศรีโสภณ (2521 : 274) ที่ได้กล่าวไว้ว่าค่าความเชื่อมั่นขึ้นอยู่กับความแปรปรวนจากคะแนนของการสอบ ถ้าความแปรปรวนของคะแนนมีมาก ย่อมจะทำให้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบสูงกว่าแบบทดสอบที่มีความแปรปรวนของคะแนนน้อย และถึงแม้ว่าจำนวนข้อของแบบทดสอบจะลดลงก็ตาม แต่ข้อสอบที่ลดลงนั้นเป็นข้อสอบที่มีคุณภาพต่ำ จึงไม่มีผลทำให้ความเชื่อมั่นต่ำลง เช่นเดียวกับซิมเมอร์แมนและฮัมฟรีย์ (วิภาดา วัฒนกุลกิตต์. 2529 : 15 ; อ้างอิงจาก Zimmerman and Humphey. 1959 : 960-961) ที่ได้กล่าวว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบถ้ากำจัดข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำออกจะทำให้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบสูงขึ้น และสอดคล้องกับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพพยาบาลของพรทิพย์ เจริญโพธิ์ (2542 : 66) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับและเป็นรายด้านเท่ากับ .9247 และ .7296 ถึง .8985 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสของ มาลาภรณ์ บุตรธเมธ (2540 : 81) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับและเป็นรายด้านเท่ากับ .929 และ .597 ถึง .810

3. ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ ค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบทดสอบที่หาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามตามแนวคิดของโกลแมนกับข้อความที่สร้างขึ้น มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00 แสดงว่าแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงพินิจ สำหรับความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างที่หา โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ในการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างระหว่างแบบทดสอบแต่ละด้านกับแนวคิดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ของโกลแมน พบว่า มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .128 ถึง .362 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทุกค่า และพิจารณาจากค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit measures) ระหว่างรูปแบบแนวคิดในการวิจัยกับสิ่งที่กำหนดไว้ในรูปค่าไค – สแควร์ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) พบว่า แบบทดสอบที่สร้างขึ้นทุกด้านสามารถวัดได้ตรงตามแนวคิดของโกลแมน จึงมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างอย่างเชื่อถือได้

4. เกณฑ์ปกติ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติในรูปของคะแนนที่ปกติ (Normalized T – Score) เพื่อใช้เปรียบเทียบระดับของเชาว์ปัญญาทางอารมณ์จากคะแนนดิบเป็นรายด้าน ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 856 คน

เพื่อพิจารณาช่วงของคะแนนที่ปกติ มีการกระจายของคะแนนไม่ครอบคลุมคะแนนทั้งหมด ดังนั้นในการสร้างเกณฑ์มาตรฐาน จึงต้องขยายขอบเขตออกไป โดยนำคะแนนดิบและคะแนนที่ปกติที่ได้มาจัดกราฟเป็นคู่แล้วลากเส้นให้ผ่านจุดมากที่สุดจากนั้นอ่านคะแนนดิบให้เป็นคะแนนที่ปกติจากเส้นกราฟนั้น และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบแยกเป็นรายด้านคือ ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ด้านการจูงใจตนเอง ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าคะแนนที่ปกติระหว่างคะแนนที่ปกติ 0 ถึง ที่ปกติ 76, ที่ปกติ 0 ถึง ที่ปกติ 86, ที่ปกติ 4 ถึง ที่ปกติ 74, ที่ปกติ 6 ถึง ที่ปกติ 72 และ ที่ปกติ 2 ถึง ที่ปกติ 71 ตามลำดับดังนั้นเมื่อใช้แบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์กับนักเรียนจะต้องนำคะแนนดิบมาเทียบกับเกณฑ์ปกติ แล้วจึงตัดสินได้ว่า นักเรียนผู้นั้นมีเชาว์ปัญญาทางอารมณ์แต่ละด้านอยู่ในระดับใดโดยให้พิจารณาเกณฑ์ดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล. 2520 : 53)

สูงกว่า T65	แปลว่า	มีเชาว์ปัญญาทางอารมณ์สูงมาก
ตั้งแต่ T55 – T65	แปลว่า	มีเชาว์ปัญญาทางอารมณ์สูง
ตั้งแต่ T45 – T54	แปลว่า	มีเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ปานกลาง
เฉพาะ T50	แปลว่า	ค่าเฉลี่ยของเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ของกลุ่ม
ตั้งแต่ T35 – T45	แปลว่า	มีเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ต่ำ
ต่ำกว่า T35	แปลว่า	มีเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ต่ำมาก

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอแนะเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1.1 ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากรเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ดังนั้นการนำแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ไปใช้ในระดับชั้นอื่นหรือท้องถิ่นอื่น จึงควรปรับภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับระดับชั้นและหาคะแนนเกณฑ์ปกติใหม่สำหรับการแปลผลคะแนนของกลุ่มใหม่ด้วย

1.2 แบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการแนะแนว การสอน การวิจัยและควรนำไปใช้ร่วมกับการสังเกต การสัมภาษณ์ จะทำให้สามารถพิจารณานักเรียนได้ถูกต้อง ตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ บิดา มารดา ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ข้อเสนอแนะในด้านการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้ในการทำวิจัยเกี่ยวกับเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ควรมีการศึกษาตัวแปร ที่คาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องหรือส่งผลให้เกิดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ เช่น เพศ อายุ ระดับผลการเรียน การอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น หรือการสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2542, มกราคม). "ทิศทางของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน," *วิชาการ*. 2(1). 17-30.
- กัลยาณี ยังสังข์. (2539). *การสร้างแบบสอบถามในภาพแห่งตนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพัทลุง*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- คมเพชร จัตรศุภกุล. (2542, กรกฎาคม – สิงหาคม). "ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ : ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต," *จัดหางานปริทัศน์*. 4(4). 30-33.
- จอม ชุ่มช่วย. (2540, กรกฎาคม). "ความฉลาดทางอารมณ์ : Emotional Intelligence," *การศึกษาปฐมวัย*. 1(3) : 56-61.
- ชวาล แพรัตกุล. (2520). *คู่มือการสร้างแบบทดสอบมาตรฐานความถนัดทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3*. กรุงเทพฯ : อรุณสภา.
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2542, สิงหาคม). "ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษา," *พฤกษศาสตร์*. 5(1) : 19-35.
- เทอดศักดิ์ เดชคง. (2542, พฤษภาคม). "ความฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษายุคใหม่," *การศึกษา กทม*. 28(8) : 12-16.
- _____. (2542). *ความฉลาดทางอารมณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- บงกช สุขะจิระ. (2538). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการแสดงตัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2523). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้ว.
- พรทิพย์ เขียวไพสิฐ. (2542). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลสภาวิชาชีพไทย ตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิล*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- มาลาภรณ์ บุตรเมฆ. (2540). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิภา เจียรสุมัย. (2540). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเรียกร้องความสนใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิภาดา วัฒนกุลกิตติ. (2529). *การเปรียบเทียบค่าความยาก ค่าความเชื่อมั่นและสัดส่วนการเดาของแบบทดสอบเลือกตอบที่มีตัวเลือกต่างกัน*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- วิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี. (2542, สิงหาคม). "การพัฒนาศติปัญญาทางอารมณ์," *พฤติกรรมศาสตร์*. 5(1) : 37-52.
- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. (2542, มกราคม – มิถุนายน). "เชาวน์อารมณ์ดัชนีวัดความสำเร็จในชีวิต, " *การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา*. 1(2) : 3-17.
- _____. (2542). *เชาวน์อารมณ์ (EQ) ดัชนีวัดความสุข และความสำเร็จของชีวิต*. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- สมศักดิ์ สินธุเวชชัย. (2542, มกราคม). "ยุทธศาสตร์การสอน," *วิชาการ*. 2(1). 51-61.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2541, กรกฎาคม). "ยุทธวิธีการพัฒนาอารมณ์ปัญญา," *การศึกษาเอกชน*. 8(78) : 13-20.
- อนันต์ ศรีโสภณ. (2521). *การวัดและการประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อรพินทร์ ชูชม. (2542, สิงหาคม). "สถานภาพการวัด EQ," *พฤติกรรมศาสตร์*. 5(1) : 67-78.
- อรพินทร์ ชูชม, อัจฉรา สุขารมณ์และวิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี. (2542). "การทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดสติปัญญาทางอารมณ์ของซัทท์และคณะ," *เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องทฤษฎีและการวัดอีคิว*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- อารี ตันท์เจริญรัตน์. (2540, มกราคม – เมษายน). "อารมณ์และสุขภาพจิต," *ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 1(3) : 36-53.
- อารี เพชรสุด. (2537). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุษา อังสนันทวิวัฒน์. (2539, กรกฎาคม). "Emotional Intelligence," *ศกยภาพ*. 3(10) : 27-31.
- Armstrong, T. (1987). *In their own way*. Los Angeles : Jeremy P. Tarcher, Inc.
- Cross, John. (1999). "Does your emotional intelligence Quotient (EQ) mean more than your IQ ?," <http://cs.geneseo.edu/project/3-Fold/jac-eq.html>.
- Erickson, E.H. (1959). *Childhood and Society*. New York : Norton.
- Gardner, Howard. (1993). *Multiple Intelligence : The Theory in Practice*. New York : Basic Books.
- Gibbs, Nancy. (1995, October, 9). "The EQ factor," *InTime*. 24-31.
- Goleman, Daniel. (1995). *Emotional Intelligence: Why it can matter more than IQ*. New York : Bantam Books.
- _____. (1998, November – December). "What Makes a Leader ?," *Harvard Business Review*. 76. 92-102.
- Mayer, John D., DiPaolo, Maria and Salovey, Peter. (1990). "Perceiving Affective Content in Ambiguous Visual Stimuli : Component of Emotional Intelligence," *Journal of Personality Assessment*. 54. 772-781.
- Mayer, J.D & Salovey, P. (1997). "What 's your emotional intelligence quotient?" In P. Salovey, & D. Sluyter (Eds.). *Emotional Development and Emotional Intelligence*. New York : Basic Books.

- Rebecca, Novick. (1998, Summer). "The Comfort Corner : Fostering Resiliency and Emotional Intelligence" In *Childhood Education*. 7(4). 200-204.
- Rockhill, C.M & Greener, H.S. (1999, Online). Development of the Trait Meta – Mood Scale for Elementary School Children. *ERIC Database*.
- Salovey, P. & Sluyter, D.J. (1997). Emotional Development and Emotional Intelligence. New York : Basic Books.
- Schulte, N.S. et.al. (1998). " Development and Validation of Measure of Emotional Intelligence," *Personality and Individual Difference*. 25(2). 167-177.
- Shrink, Cyberia. (1999). " Emotional Intelligence Test," http://www.queendom.com/emotionaliq_frm.html.
- Sutarso, Toto. et.al. (1996, November). " Effect of Gender and GPA on Emotional Intelligence," *ERIC Accession NO. ED 406410*.
- ✓ Tapia, Martha Luisa. (1999, March). "A Study of Relationships of the Emotional Intelligence Inventory (Intelligence Test)," *DAI-A 59/09*.
- Weisinger, Hein. (1998). *Emotional intelligence at work : The untapped edge for success*. San Francisco : Jossey-Bass.

ภาคผนวก ก
ค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบ

ตาราง 10 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายข้อ

ข้อที่	ข้อความ	IOC
1	ข้าพเจ้าสามารถบอกสาเหตุของความผิดหวังหรือเสียใจได้	1.00
2	ข้าพเจ้ารู้ตลอดเวลาว่าในขณะนั้นข้าพเจ้ามีความรู้สึกอย่างไร	.80
3	ข้าพเจ้าต้องใช้เวลามากในการสำรวจความรู้สึกของตนเอง	1.00
4	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าสิ่งที่กำลังคิดเป็นเรื่องดีหรือไม่ดี	1.00
5	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าจะสามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้หรือไม่	1.00
6	ความรู้สึกผิดชอบ ชั่วดี ช่วยให้ข้าพเจ้าระวังการทำผิด	1.00
7	ข้าพเจ้ารู้ดีว่าตัวเองเป็นคนอย่างไร	.60
8	ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองมีคุณค่าไม่น้อยไปกว่าคนอื่น ๆ	1.00
9	ข้าพเจ้ารู้ดีว่าตัวเองยังมีสิ่งที่ต้องปรับปรุง	1.00
10	ข้าพเจ้าสามารถแยกแยะอารมณ์กับความรู้สึกได้	1.00
11	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองไม่ค่อยมีคุณค่าในสายตาคณะรอบข้าง	.80
12	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าสิ่งใดมีอิทธิพลต่อจิตใจของข้าพเจ้า	1.00
13	ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าตัวเองมีข้อบกพร่องอะไรบ้าง	1.00
14	เมื่อข้าพเจ้าตัดสินใจทำอะไร ก็พร้อมที่จะรับผลที่ตามมา	1.00
15	ข้าพเจ้าใช้อารมณ์ช่วยในการตัดสินใจ	1.00
16	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่ากำลังคิดหรือทำอะไรอยู่	1.00
17	ข้าพเจ้าเคยแสดงอารมณ์ไม่ได้ออกไปโดยไม่รู้สึกตัว	1.00
18	ข้าพเจ้ารู้ว่าตัวเองมีความสามารถในด้านใด	1.00
19	ข้าพเจ้าไม่มั่นใจในการเลือกเสื้อผ้าและการแต่งตัว	1.00
20	ข้าพเจ้าพอใจกับทุกสิ่งทุกอย่างในตัวข้าพเจ้า	1.00
21	ข้าพเจ้าคิดพิจารณาอย่างดีก่อนที่จะพูดหรือแสดงความคิดเห็น	1.00
22	ข้าพเจ้ารู้สึกผิดที่ไม่สามารถทำอะไรให้ตั้งใจได้	1.00
23	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมีข้อบกพร่องมากมายเมื่อเทียบกับคนอื่น	1.00
24	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าเหตุการณ์ใดที่จะทำให้ข้าพเจ้าโกรธ	1.00
25	เมื่อข้าพเจ้าทำสิ่งใดไม่ได้ก็จะโทษตัวเอง	1.00
26	ข้าพเจ้าเข้าใจในรูปร่างหน้าตาของตนเองตรงกับที่ผู้อื่นพูดถึง	.80
27	ข้าพเจ้ามั่นใจทุกครั้งที่พูดหรือแสดงความคิดเห็น	1.00
28	ข้าพเจ้าต้องขอความเห็นจากเพื่อนในการเลือกซื้อเสื้อผ้า	1.00
29	ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจกับสิ่งที่พูดหรือแสดงออกไปแล้ว	1.00
30	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองเป็นคนช่างคิดและกังวลกับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ	.80
31	ข้าพเจ้าต้องให้เพื่อกอยแนะนำและช่วยในการตัดสินใจ	1.00
32	ข้าพเจ้าแสดงออกได้ตรงกับความรู้สึกของตนเอง	1.00
33	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มั่นใจในผลงานของตนเอง	1.00

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	IOC
34	ข้าพเจ้ารู้ว่าเมื่อไรที่พร้อมจะทำงาน	1.00
35	ไม่ว่าจะทำอะไรข้าพเจ้าทำอย่างมีสติและมั่นใจ	1.00
36	ข้าพเจ้าเลือกเรียนตามความสนใจของตนเอง	.80
37	ข้าพเจ้าเลือกเสื้อผ้าที่ทันสมัยและตามกลุ่มเพื่อน	1.00
38	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองควรเรียนต่อทางด้านใด	1.00
39	ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าควรแต่งตัวอย่างไรให้เหมาะสมกับตนเอง	1.00
40	ข้าพเจ้าสามารถบอกได้เมื่ออารมณ์ของตนเองเปลี่ยนแปลง	.80
41	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองมีนิสัยอย่างไร	1.00
42	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองกำลังสนทนาเรื่องอะไรอยู่	1.00
43	ข้าพเจ้าสามารถบอกความรู้สึกที่แท้จริงได้ว่าชอบหรือไม่ชอบอะไร	1.00
44	ข้าพเจ้ามักจะรู้สึกเศร้าโดยไม่รู้สาเหตุ	1.00
45	ข้าพเจ้ามักจะใจลอยและฝันกลางวัน	.80
46	ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ	1.00
47	ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจเรื่องต่างๆ ด้วยตนเอง	1.00
48	ข้าพเจ้ารู้ว่าควรปรับปรุงตนเองในเรื่องใดบ้าง	1.00
49	ข้าพเจ้ามีความสามารถพอที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้	1.00
50	ข้าพเจ้ารู้ตัวเสมอเมื่อกำลังรู้สึกต่อต้านสิ่งใดสิ่งหนึ่ง	1.00
51	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองในขณะโกรธ	1.00
52	ข้าพเจ้าจะเก็บความรู้สึกของตนเองไว้ไม่แสดงออกให้ใครรู้	1.00
53	ข้าพเจ้าสามารถสงบนิ่งได้แม้ในขณะที่อารมณ์เสีย	1.00
54	ข้าพเจ้าสามารถห้ามตัวเองไม่ให้คิดในสิ่งที่ไม่ดีต่อคนอื่น	1.00
55	ข้าพเจ้าไม่คิดในเรื่องที่ไม่สบายใจ	1.00
56	เมื่อทำอะไรผิดพลาดข้าพเจ้าจะอารมณ์เสียตลอดวัน	1.00
57	ถ้ามีใครทำให้ไม่พอใจ ข้าพเจ้าจะแสดงให้รู้เขารู้หันทันที	1.00
58	ข้าพเจ้าอารมณ์เสียใส่เพื่อนเมื่อเขาทำให้รู้สึกรำคาญ	1.00
59	แม้จะถูกเพิกเฉยวิจารณ์ผลงาน ข้าพเจ้ายังคงรักษาสีหน้าให้เป็นปกติได้	1.00
60	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองในขณะติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	1.00
61	ข้าพเจ้าจะแสดงอาการหงุดหงิดไม่พอใจถ้าต้องทำงานกับคนที่ไม่ชอบ	1.00
62	ข้าพเจ้าจะแสดงอาการไม่พอใจ เมื่อเพื่อนๆ ทำสิ่งที่ไม่ถูกใจ	1.00
63	เมื่อมีเรื่องตื้นตันข้าพเจ้าสามารถรักษาการให้ดูสงบได้	1.00
64	เวลาที่อยู่ใกล้คนที่อารมณ์เสีย ข้าพเจ้าก็จะรู้สึกเครียดไปด้วย	1.00
65	ข้าพเจ้ารับฟังคำวิจารณ์จากเพื่อนได้ โดยไม่แสดงความโกรธ	1.00
66	เมื่อผิดหวังข้าพเจ้าจะร้องไห้ฟูมฟาย	1.00

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	IOC
67	เมื่อรู้สึกเครียด ข้าพเจ้าจะหากิจกรรมทำให้เพื่อคลายเครียด	1.00
68	เมื่อต้องออกไปพูดหน้าห้อง ข้าพเจ้าจะตื่นเต้นจนพูดผิดๆ ถูกๆ	1.00
69	เมื่อข้าพเจ้าเสียใจบุคคลอื่นจะทราบความรู้สึกของข้าพเจ้าได้ยาก	1.00
70	เมื่อข้าพเจ้าตกใจ ข้าพเจ้าจะควบคุมอารมณ์ของตนเองไม่ได้	1.00
71	เมื่อข้าพเจ้าโกรธ ข้าพเจ้าจะไม่ฟังเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น	1.00
72	เมื่อข้าพเจ้าโกรธเพื่อน ข้าพเจ้าจะไปสงบสติอารมณ์ก่อนแล้วจึงมาพูดคุยกัน	1.00
73	ข้าพเจ้าต้องใช้เวลานานในการข่มอารมณ์ เมื่อไม่พอใจใครสักคน	1.00
74	เมื่อความเห็นของเพื่อนไม่ตรงกับของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะโต้แย้งทันที	1.00
75	ข้าพเจ้ารู้สึกอิจฉาเพื่อนที่สอบได้คะแนนมากกว่า	1.00
76	เวลาทะเลาะกับเพื่อน ข้าพเจ้าอยากจะทำให้เขาเจ็บกายหรือเจ็บใจ	.80
77	เวลาข้าพเจ้าโกรธ ข้าพเจ้าจะขว้างปาสิ่งของเพื่อระบายอารมณ์	1.00
78	ข้าพเจ้าสามารถตั้งสมาธิเพื่อทำข้อสอบ แม้ว่าวิชาที่ผ่านมาจะทำข้อสอบไม่ได้	1.00
79	ข้าพเจ้าไม่สามารถควบคุมความตื่นเต้นเมื่อต้องแสดงออกต่อหน้าคนอื่น	1.00
80	แม้จะทำข้อสอบไม่ได้ ข้าพเจ้าก็ไม่เก็บไปกังวล	1.00
81	ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นเมื่อต้องร่วมแข่งขันกับผู้อื่น	1.00
82	ข้าพเจ้าสามารถเล่นกีฬาต่อไปได้แม้จะถูกฝ่ายตรงข้ามย่ำโมโห	1.00
83	เมื่อได้พบกับเหตุการณ์ที่สะเทือนใจ ข้าพเจ้าจะหวนไหวและเก็บมาคิด	1.00
84	เมื่อข้าพเจ้าโกรธข้าพเจ้าจะใช้คำพูดที่รุนแรง	1.00
85	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ ถ้ามีใครมาส่งเสียงดังใกล้ๆ	1.00
86	ข้าพเจ้าจะร้องไห้ เมื่อดูภาพยนตร์หรือละครที่เศร้า	1.00
87	ถ้าต้องตกเป็นเป้าสายตา ข้าพเจ้าประหม่าจนแข่งขาสัน	1.00
88	ข้าพเจ้าเคยตะโกนและกรี๊ดร้องเวลาโกรธ	.80
89	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิทำงานถ้ามีคนมายืนจ้องดู	1.00
90	เวลาโต้เถียงกับเพื่อนๆ ข้าพเจ้าจะใช้อารมณ์อย่างเต็มที่	1.00
91	เมื่อข้าพเจ้าโกรธข้าพเจ้าจะเก็บความรู้สึกไว้ไม่แสดงออก	1.00
92	ข้าพเจ้าจะเครียดและกังวลกับเรื่องของคนรอบข้าง	1.00
93	ข้าพเจ้าคิดมากกับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ	1.00
94	เวลาทะเลาะกับเพื่อนๆ ข้าพเจ้าต้องพูดกับเขาให้รู้เรื่องแม้จะต้องแตกหักกัน	1.00
95	ข้าพเจ้าแสดงอาการไม่พอใจเมื่อมีใครพูดขัดกับความคิดเห็นของข้าพเจ้า	1.00
96	ข้าพเจ้าสามารถที่จะสงบนิ่งได้ แม้ในขณะที่อารมณ์เสีย	1.00
97	ข้าพเจ้ามักจะคิดฟุ้งซ่านเรื่องโน้นเรื่องนี้อยู่เสมอ	1.00

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	IOC
98	เมื่อถูกครุตำหนิ ข้าพเจ้าจะเก็บมาเป็นกังวลเป็นเวลานาน	1.00
99	ข้าพเจ้าร้องเสียงดังเมื่อต้องพบกับภาพหรือเสียงที่น่ากลัว	1.00
100	แม้ว่าอารมณ์ไม่ดี ข้าพเจ้าก็ยังสามารถพูดคุยได้เป็นปกติ	1.00
101	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ	1.00
102	เมื่อมีอุปสรรคในการทำงาน ข้าพเจ้าจะหาทางเอาชนะอุปสรรคนั้นให้ได้	1.00
103	ถ้าทำการบ้านไม่ได้ข้าพเจ้าจะเลิกทำทันที	1.00
104	เมื่อมีโอกาสแสดงความสามารถ ข้าพเจ้าไม่ลังเลที่จะทำ	1.00
105	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน	1.00
106	อุปสรรคในการทำงานทำให้ข้าพเจ้าท้อถอย	1.00
107	เมื่อข้าพเจ้าวางแผนการทำงานไว้ ข้าพเจ้าต้องทำตามแผนให้ได้	1.00
108	เมื่อต้องทำงานต่างๆ ข้าพเจ้าคิดว่าต้องทำให้สำเร็จ	1.00
109	ข้าพเจ้าคาดหวังว่าจะสามารถทำงานทุกอย่างได้ดี	1.00
110	ข้าพเจ้าให้รางวัลกับตนเองทุกครั้งที่ทำงานสำเร็จ	1.00
111	เมื่อเริ่มลงมือทำงาน ข้าพเจ้าคาดหวังถึงผลงานที่ดีและมีคุณภาพ	1.00
112	ข้าพเจ้าเปรียบเทียบผลงานกับเพื่อน เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	1.00
113	ข้าพเจ้าเตรียมตัวอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบเสมอ	1.00
114	ถ้าต้องทำงานที่ยาก ข้าพเจ้าจะเลิกทำทันที	1.00
115	ข้าพเจ้าใช้ความผิดพลาดในอดีตมาเป็นบทเรียนในการทำงาน	1.00
116	เมื่อผลสอบออกมาไม่ดี ทำให้ข้าพเจ้าท้อที่จะเรียนวิชานั้น	1.00
117	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่ยากเป็นงานที่ท้าทายความสามารถ	1.00
118	ถึงแม้ว่าจำทำงานเสร็จแล้ว แต่ก็ยังอยากทำให้ดีกว่านี้	1.00
119	ถ้ายังทำการบ้านไม่เสร็จ ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่สบายใจ	1.00
120	แม้ว่าจะทำงานชิ้นใดไม่ได้ ข้าพเจ้าก็จะพยายามทำต่อไป	1.00
121	เมื่อรู้สึกท้อถอย ข้าพเจ้าจะเตือนตัวเองให้มีกำลังใจมากขึ้น	1.00
122	ข้าพเจ้าจะนึกถึงเป้าหมายก่อนการทำงาน	1.00
123	อุปสรรคที่เจอในการทำงานทำให้รู้สึกท้อทลายที่จะทำ	1.00
124	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน	1.00
125	ข้าพเจ้าชอบเทียบผลการเรียนกับเพื่อนที่เรียนเก่งกว่าเพื่อที่จะได้พยายามมากขึ้น	.80
126	ข้าพเจ้าพยายามคิดแก้ปัญหาต่อไปแม้ว่าจะไม่ค่อยคืบหน้าก็ตาม	1.00
127	เมื่อข้าพเจ้าสนใจสิ่งใด ข้าพเจ้าจะมุ่งมั่นทำให้สำเร็จให้ได้	1.00
128	เมื่อทำงานผิดพลาดทำให้ข้าพเจ้าหมดกำลังใจ	1.00
129	ในการทำงานทุกครั้งข้าพเจ้าจะทำเท่าที่ทำได้	1.00

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	IOC
130	เมื่อผลการเรียนออกมาไม่ดี ข้าพเจ้าจะคิดว่ายังมีคนที่แย่กว่าเรา	1.00
131	ข้าพเจ้าจะเริ่มทำงานเมื่อใกล้เวลากำหนดส่ง	.80
132	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง	1.00
133	ข้าพเจ้าจะมีความพยายามมากขึ้นเมื่อรู้ว่าผลการเรียนด้อยกว่าเพื่อน	1.00
134	ข้าพเจ้าพยายามทำงานให้ดีที่สุด แม้ว่าจะไม่มีใครรู้จักก็ตาม	1.00
135	เมื่อทำงานผิดพลาดข้าพเจ้าจะรีบแก้ไขทันที	1.00
136	ข้าพเจ้าชอบแก้ปัญหาด้วยตัวเองก่อนที่จะไปขอคำแนะนำจากผู้อื่น	1.00
137	ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะเล่นกีฬาไม่เก่ง ข้าพเจ้าก็จะพยายามปรับปรุงตนเอง	1.00
138	ในการสอบแต่ละครั้ง ข้าพเจ้าขอแค่ให้ผ่านก็พอ	1.00
139	ข้าพเจ้าสามารถอดทนรอได้ เพื่อสิ่งที่ดีกว่าในวันข้างหน้า	1.00
140	ข้าพเจ้าจะแก้ปัญหาด้วยวิธีต่างๆ กันไปไม่เหมือนเดิม	1.00
141	เมื่อทำงานไม่ได้ข้าพเจ้าจะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	1.00
142	เมื่อข้าพเจ้าลงมือทำงาน ข้าพเจ้าจะไม่ยอมเลิกกลางคัน	1.00
143	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานที่ยากและต้องใช้ความอดทน	1.00
144	ถ้ามีคนบอกว่างานชิ้นนี้ยาก ข้าพเจ้าจะรู้สึกทันทิว่าข้าพเจ้าคงทำไม่ได้	1.00
145	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการแก้ไขงานที่ทำเสร็จไปแล้วเป็นเรื่องยุ่งยาก	1.00
146	ข้าพเจ้าทำงานไปเรื่อยๆ ไม่สนใจแข่งกับเวลา	.80
147	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อก่อนที่จะต้องอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบ	1.00
148	ข้าพเจ้าสนุกกับการค้นคว้าหาความรู้ใหม่	1.00
149	เมื่อทำงานไปนานๆ ข้าพเจ้าจะรู้สึกเบื่อและหยุดทำงานนั้นทันที	1.00
150	ข้าพเจ้าไม่ชอบเปรียบเทียบผลงานของตนเองกับคนอื่นเพราะกลัวว่าจะสู้ไม่ได้	.80
151	ข้าพเจ้ารับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้ด้วยการสังเกตสีหน้าและแววตาของเขา	1.00
152	ก่อนที่จะแสดงความคิดเห็น ข้าพเจ้าคิดก่อนว่าคนอื่นจะรู้สึกอย่างไร	1.00
153	ขณะพูดคุยกับเพื่อน ข้าพเจ้าจะสังเกตความรู้สึกของเพื่อนๆ ด้วย	1.00
154	ในการพูดคุยกับผู้อื่น ข้าพเจ้าสามารถรับรู้ได้ว่าเขากำลังอยู่ในอารมณ์เช่นใด	1.00
155	ข้าพเจ้าสามารถอ่านลักษณะท่าทางของผู้อื่นได้	1.00
156	ข้าพเจ้ารู้ถึงความต้องการของเพื่อนๆ ได้โดยที่เขาไม่ต้องบอก	1.00
157	ข้าพเจ้าสามารถเข้าใจภาษาท่าทางที่ผู้อื่นแสดงได้	1.00
158	ในการพูดคุยกับผู้อื่น ข้าพเจ้าเป็นผู้ฟังที่ดี	1.00
159	เมื่อเพื่อนๆ มีความทุกข์ข้าพเจ้ายินดีรับฟังและให้คำแนะนำ	1.00
160	ข้าพเจ้าสนใจความรู้สึกของกลุ่มคน	1.00
161	ข้าพเจ้าสนุกกับการเข้าหาให้เพื่อนๆ อายได้	1.00

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	IOC
162	ในการทำงานกลุ่มข้าพเจ้าจะนึกถึงความต้องการของเพื่อนมากกว่าของตนเอง	1.00
163	ข้าพเจ้าไม่ค่อยเข้าใจความหมายของการกระทำที่ผู้อื่นแสดงให้เห็น	1.00
164	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึงสิ่งที่จะทำให้ผู้อื่นเสียใจ	1.00
165	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆ	1.00
166	ข้าพเจ้าไม่รับรู้ถึงความรู้สึกของผู้อื่น	1.00
167	ข้าพเจ้าไม่ค่อยให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของผู้อื่น	1.00
168	ข้าพเจ้าสามารถรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นได้ด้วยการฟังน้ำเสียง	1.00
169	ข้าพเจ้าสามารถรับรู้อารมณ์ของเพื่อนๆ ได้เมื่อเดินเข้ามาในกลุ่ม	1.00
170	ข้าพเจ้าฟังเพื่อนเล่าเรื่องต่างๆ ได้โดยไม่แสดงความเบื่อหน่าย	1.00
171	ไม่ว่าใครจะเล่าเรื่องอะไรให้ฟัง ข้าพเจ้าจะฟังอย่างตั้งใจ	1.00
172	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าคนที่ข้าพเจ้ากำลังคุยด้วยรู้สึกอย่างไรกับตัวข้าพเจ้า	1.00
173	แม้ไม่เห็นหน้าได้ยินแต่เสียง ข้าพเจ้าก็รู้ถึงอารมณ์ของกลุ่มสนทนาได้	1.00
174	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าคนใกล้ชิดของข้าพเจ้ากำลังรู้สึกอย่างไร	1.00
175	ข้าพเจ้าสามารถรู้ถึงความต้องการของผู้อื่นได้ แม้ว่าเขาจะไม่ได้พูดออกมา	1.00
176	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเดาความคิดของผู้อื่นเป็นเรื่องยาก	1.00
177	เมื่อรู้ว่าเพื่อนผิดหวังหรือเสียใจ ข้าพเจ้าจะเข้าไปปลอบทันที	1.00
178	ข้าพเจ้าสามารถคาดเดาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้โดยที่ไม่มีใครบอก	1.00
179	ข้าพเจ้าสามารถบอกลักษณะนิสัยของผู้อื่นได้ในการพบกันครั้งแรก	1.00
180	ข้าพเจ้าสามารถคาดเดาความต้องการของผู้อื่นได้	1.00
181	ถ้าเพื่อนพูดเรื่องที่ข้าพเจ้าไม่สนใจ ข้าพเจ้าจะไม่สนใจฟัง	1.00
182	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำให้คนรอบข้างสบายใจ	1.00
183	ข้าพเจ้าใส่ใจความรู้สึกของคนรอบข้าง	1.00
184	ข้าพเจ้าสามารถรู้ว่าผู้อื่นรู้สึกอย่างไรจากท่าทางการแสดงออกของเขา	1.00
185	ข้าพเจ้าสนุกกับการล้อเลียนให้เพื่อนๆ เสียหน้าได้	1.00
186	ข้าพเจ้าพูดไปโดยไม่รู้ว่าคนอื่นกำลังรู้สึกอย่างไร	1.00
187	ข้าพเจ้ารู้สึกเห็นใจเพื่อนๆ ที่สอบไม่ผ่าน	1.00
188	ไม่ว่าจะทำอะไร ข้าพเจ้าใส่ใจความรู้สึกของผู้ที่อยู่รอบข้าง	1.00
189	ข้าพเจ้าพูดในเรื่องที่ทำให้ผู้อื่นรู้สึกดีและสบายใจขึ้น	1.00
190	ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจกับอารมณ์และความรู้สึกของคนที่อยู่รอบข้าง	1.00
191	ข้าพเจ้าสามารถสังเกตเห็นได้ว่าบุคคลในกลุ่มกำลังอยู่ในอารมณ์เช่นใด	1.00
192	ข้าพเจ้ารับรู้ได้เมื่อมีคนกำลังแสดงออกขัดกับความรู้สึกของเขา	1.00
193	ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าการกระทำของตนเองมีผลต่อความรู้สึกของผู้อื่นอย่างไร	1.00

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	IOC
194	ข้าพเจ้าไม่ค่อยสนใจกับความรู้สึกของเพื่อนในกลุ่ม	1.00
195	ข้าพเจ้ารู้ว่าการกระทำเช่นไรจะทำให้เพื่อนไม่พอใจ	1.00
196	ข้าพเจ้ารู้สึกถึงอารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่นแม้ว่าเขาพยายามจะปิดบัง	1.00
197	ข้าพเจ้าสามารถบอกได้ว่าผู้อื่นกำลังไม่พอใจ โดยดูจากสีหน้าและท่าทางของเขา	1.00
198	ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าตนเองจะแปลความหมายของความรู้สึกของผู้อื่นได้ถูกต้อง	1.00
199	ข้าพเจ้าจะแสดงความเบื่อหน่ายถ้าเพื่อนเล่าเรื่องที่เคยฟังมาแล้ว	1.00
200	แม้ว่าจะไม่เห็นด้วยกับเพื่อน ข้าพเจ้าก็จะฟังเขาอธิบายจนจบ	1.00
201	ข้าพเจ้าสามารถพูดให้ผู้อื่นคล้อยตามความคิดเห็นของข้าพเจ้า	1.00
202	ข้าพเจ้าสามารถเจรจาติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้	1.00
203	ข้าพเจ้าสามารถประสานข้อขัดแย้งระหว่างเพื่อน ๆ ได้	1.00
204	ข้าพเจ้าเป็นตัวกลางประสานความคิดของเพื่อนในกลุ่ม	1.00
205	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะติดต่อประสานงานกับคนทุกคนได้	1.00
206	ข้าพเจ้าไม่ชอบพบปะพูดคุยกับคนที่ไม่เคยรู้จัก	1.00
207	ข้าพเจ้าเป็นที่ไว้วางใจของกลุ่มเพื่อน	1.00
208	เพื่อน ๆ ยินดียอมรับข้าพเจ้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม	1.00
209	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการเจรจาต่อรอง	1.00
210	ข้าพเจ้าสามารถช่วยบริหารงานของกลุ่มได้	1.00
211	ข้าพเจ้าสามารถเข้ากับเพื่อน ๆ ทุกคนได้	1.00
212	ข้าพเจ้าเต็มใจทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย	1.00
213	ข้าพเจ้ายินดีทำงานกลุ่มให้เสร็จก่อนงานของตนเอง	1.00
214	ข้าพเจ้ามีความจริงใจกับทุกคนที่อยู่รอบข้าง	1.00
215	ถ้าต้องอยู่กับคนแปลกหน้า ข้าพเจ้าจะไม่ทักทายใครก่อน	1.00
216	ข้าพเจ้าชอบทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน ๆ	1.00
217	เพื่อน ๆ เชื้อมั่นและยอมรับในการตัดสินใจของข้าพเจ้า	1.00
218	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ	1.00
219	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดถ้าต้องติดต่อกับผู้ที่ไม่รู้จัก	1.00
220	ข้าพเจ้าสามารถสร้างความคุ้นเคยกับคนทุกเพศทุกวัย	1.00
221	ข้าพเจ้าพยายามประนีประนอมให้เพื่อน ๆ ร่วมกันทำงาน	1.00
222	ข้าพเจ้าลำบากใจในการติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ	1.00
223	ข้าพเจ้าสามารถชักจูงให้เพื่อน ๆ มาร่วมกันทำงานของส่วนรวมได้	1.00
224	ข้าพเจ้าสามารถทำให้เพื่อนที่โกรธกันเข้าใจกันได้	1.00
225	ข้าพเจ้ามีวิธีพูดให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับความคิดเห็นของข้าพเจ้า	1.00

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	IOC
226	ในการทำงานกลุ่มข้าพเจ้าให้โอกาสทุกคนได้แสดงความสามารถ	1.00
227	ข้าพเจ้าเคยพูดให้เพื่อนเกิดความเข้าใจผิดกัน	1.00
228	ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาของกลุ่ม	1.00
229	เมื่อเพื่อนๆ มีความเห็นขัดแย้งกัน ข้าพเจ้าสามารถหาข้อยุติได้	1.00
230	ข้าพเจ้าพยายามให้กำลังใจเพื่อนๆ ในการทำงาน	1.00
231	เมื่อความเห็นไม่ตรงกับเพื่อน ข้าพเจ้าจะเถียงเพื่อเอาชนะให้ได้	1.00
232	ข้าพเจ้าพยายามถนอมน้ำใจผู้อื่น เพื่อหลีกเลี่ยงการขัดแย้ง	1.00
233	ข้าพเจ้าสามารถพูดให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน	1.00
234	ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งในหมู่เพื่อน	1.00
235	ข้าพเจ้าจะทำงานกลุ่มให้เสร็จก่อนแล้วจึงทำงานของตนเอง	1.00
236	เมื่อต้องทำงานกับเพื่อนที่ไม่สนิท ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัด	1.00
237	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น	1.00
238	ข้าพเจ้าเป็นผู้ริเริ่มความคิดใหม่ๆ ในการทำงานกลุ่ม	1.00
239	ข้าพเจ้ามักจะมีความคิดเห็นขัดแย้งกับเพื่อนในกลุ่ม	1.00
240	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี	1.00
241	เพื่อนๆ ไม่ค่อยเลือกให้ข้าพเจ้าร่วมงานกลุ่มด้วย	1.00
242	ข้าพเจ้าสามารถเป็นผู้นำให้เพื่อนๆ ทำกิจกรรมได้	1.00
243	ข้าพเจ้ามักจะเป็นผู้ไกล่เกลี่ยเมื่อเพื่อนๆ ขัดแย้งกัน	1.00
244	ข้าพเจ้าชอบทำให้เพื่อนๆ ในกลุ่มรู้สึกสนุกสนาน	1.00
245	ข้าพเจ้าสามารถพูดเพื่อลดความตึงเครียดในกลุ่มได้	1.00
246	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม	1.00
247	ข้าพเจ้าเป็นคนคอยเตือนเพื่อนๆ ในการทำงาน	.80
248	ข้าพเจ้าพยายามปรับปรุงนิสัยให้เข้ากับกลุ่มเพื่อน	1.00
249	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการทำงานกลุ่มเป็นเรื่องยุ่งยากและวุ่นวาย	1.00
250	ข้าพเจ้ามีเพื่อนมากทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน	1.00

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ จากการทดสอบครั้งที่ 1

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
1	ข้าพเจ้าสามารถบอกสาเหตุของความผิดหวังหรือเสียใจได้	3.256**	คัดเลือกไว้
2	ข้าพเจ้ารู้ตลอดเวลาว่าในขณะนั้นข้าพเจ้ามีความรู้สึกอย่างไร	4.192**	คัดเลือกไว้
3	ข้าพเจ้าต้องใช้เวลามากในการสำรวจความรู้สึกของตนเอง	1.854	ตัดออก
4	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าสิ่งที่กำลังคิดเป็นเรื่องดีหรือไม่ดี	3.310**	คัดเลือกไว้
5	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าจะสามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้หรือไม่	4.357**	คัดเลือกไว้
6	ความรู้สึกผิดชอบ ชั่วดี ช่วยให้ข้าพเจ้าระวังการทำความผิด	4.614**	คัดเลือกไว้
7	ข้าพเจ้ารู้ว่าตัวเองเป็นคนอย่างไร	4.525**	คัดเลือกไว้
8	ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองมีคุณค่าไม่น้อยไปกว่าคนอื่น ๆ	5.891**	คัดเลือกไว้
9	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าตัวเองยังมีสิ่งที่ต้องปรับปรุง	6.330**	คัดเลือกไว้
10	ข้าพเจ้าสามารถแยกแยะอารมณ์กับความรู้สึกได้	2.116*	คัดเลือกไว้
11	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองไม่ค่อยมีคุณค่าในสายตาคนรอบข้าง	2.362*	คัดเลือกไว้
12	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าสิ่งใดมีอิทธิพลต่อจิตใจของข้าพเจ้า	4.001**	คัดเลือกไว้
13	ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าตัวเองมีข้อบกพร่องอะไรบ้าง	1.384	ตัดออก
14	เมื่อข้าพเจ้าตัดสินใจทำอะไร ก็พร้อมที่จะรับผลที่ตามมา	6.136**	คัดเลือกไว้
15	ข้าพเจ้าใช้อารมณ์ช่วยในการตัดสินใจ	1.876	ตัดออก
16	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่ากำลังคิดหรือทำอะไรอยู่	5.274**	คัดเลือกไว้
17	ข้าพเจ้าเคยแสดงอารมณ์ไม่ออกไปโดยไม่รู้สึกตัว	1.107	ตัดออก
18	ข้าพเจ้ารู้ว่าตัวเองมีความสามารถในด้านใด	2.982**	คัดเลือกไว้
19	ข้าพเจ้าไม่มั่นใจในการเลือกเสื้อผ้าและการแต่งตัว	2.084*	คัดเลือกไว้
20	ข้าพเจ้าพอใจกับทุกสิ่งทุกอย่างในตัวข้าพเจ้า	3.142**	คัดเลือกไว้
21	ข้าพเจ้าคิดพิจารณาอย่างดีก่อนที่จะพูดหรือแสดงความคิดเห็น	3.812**	คัดเลือกไว้
22	ข้าพเจ้ารู้สึกผิดที่ไม่สามารถทำอะไรให้ตั้งใจได้	0.000	ตัดออก
23	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมีข้อบกพร่องมากมายเมื่อเทียบกับคนอื่น	1.998*	ตัดออก
24	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าเหตุการณ์ใดที่จะทำให้ข้าพเจ้าโกรธ	3.578**	คัดเลือกไว้
25	เมื่อข้าพเจ้าทำอะไรไม่ได้ก็จะโทษตัวเอง	0.487	ตัดออก
26	ข้าพเจ้าเข้าใจในรูปร่างหน้าตาของตนเองตรงกับที่ผู้อื่นพูดถึง	2.399*	คัดเลือกไว้
27	ข้าพเจ้ามั่นใจทุกครั้งที่ได้พูดหรือแสดงความคิดเห็น	4.289**	คัดเลือกไว้
28	ข้าพเจ้าต้องขอความเห็นจากเพื่อนในการเลือกซื้อเสื้อผ้า	2.190*	คัดเลือกไว้
29	ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจกับสิ่งที่พูดหรือแสดงออกไปแล้ว	3.995**	คัดเลือกไว้
30	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองเป็นคนช่างคิดและกังวลกับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ	1.394	ตัดออก
31	ข้าพเจ้าต้องให้เพื่อคอยแนะนำและช่วยในการตัดสินใจ	2.140*	คัดเลือกไว้
32	ข้าพเจ้าแสดงออกได้ตรงกับความรู้สึกของตนเอง	3.103**	คัดเลือกไว้
33	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มั่นใจในผลงานของตนเอง	3.012**	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
34	ข้าพเจ้ารู้ว่าเมื่อไรที่พร้อมจะทำงาน	3.538**	คัดเลือกไว้
35	ไม่ว่าจะทำอะไรข้าพเจ้าทำอย่างมีสติและมั่นใจ	4.485**	คัดเลือกไว้
36	ข้าพเจ้าเลือกเรียนตามความสนใจของตนเอง	5.338**	คัดเลือกไว้
37	ข้าพเจ้าเลือกเสื้อผ้าที่ทันสมัยและตามกลุ่มเพื่อน	-0.743	ตัดออก
38	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองควรเรียนต่อทางด้านใด	4.880**	คัดเลือกไว้
39	ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าควรจะต้องทำอะไรให้เหมาะสมกับตนเอง	3.428**	คัดเลือกไว้
40	ข้าพเจ้าสามารถบอกได้เมื่ออารมณ์ของตนเองเปลี่ยนแปลง	4.626**	คัดเลือกไว้
41	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองมีนิสัยอย่างไร	4.242**	คัดเลือกไว้
42	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองกำลังสนทนาเรื่องอะไรอยู่	5.712**	คัดเลือกไว้
43	ข้าพเจ้าสามารถบอกความรู้สึกที่แท้จริงได้ว่าชอบหรือไม่ชอบอะไร	4.660**	คัดเลือกไว้
44	ข้าพเจ้ามักจะรู้สึกเศร้าโดยไม่รู้สาเหตุ	3.271**	คัดเลือกไว้
45	ข้าพเจ้ามักจะใจลอยและฝันกลางวัน	-0.652	ตัดออก
46	ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ	5.687**	คัดเลือกไว้
47	ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจเรื่องต่างๆ ด้วยตนเอง	4.786**	คัดเลือกไว้
48	ข้าพเจ้ารู้ว่าควรปรับปรุงตนเองในเรื่องใดบ้าง	3.631**	คัดเลือกไว้
49	ข้าพเจ้ามีความสามารถพอที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้	4.511**	คัดเลือกไว้
50	ข้าพเจ้ารู้ตัวเสมอเมื่อกำลังรู้สึกต่อต้านสิ่งใดสิ่งหนึ่ง	5.162**	คัดเลือกไว้
51	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองในขณะโกรธ	3.990**	คัดเลือกไว้
52	ข้าพเจ้าจะเก็บความรู้สึกของตนเองไว้ไม่แสดงออกให้ใครรู้	2.115*	คัดเลือกไว้
53	ข้าพเจ้าสามารถสงบนิ่งได้แม้ในขณะที่อารมณ์เสีย	3.522**	คัดเลือกไว้
54	ข้าพเจ้าสามารถห้ามตัวเองไม่ให้คิดในสิ่งที่ไม่ดีต่อคนอื่น	2.569**	คัดเลือกไว้
55	ข้าพเจ้าไม่คิดในเรื่องที่ไม่สบายใจ	0.832	ตัดออก
56	เมื่อทำอะไรผิดพลาดข้าพเจ้าจะอารมณ์เสียตลอดวัน	3.671**	คัดเลือกไว้
57	ถ้ามีใครทำให้ไม่พอใจ ข้าพเจ้าจะแสดงให้รู้เขารู้ทันที	2.408*	คัดเลือกไว้
58	ข้าพเจ้าอารมณ์เสียใส่เพื่อนเมื่อเขาทำให้รู้สึกรำคาญ	1.152	ตัดออก
59	แม้จะถูกเพื่อวิจารณ์ผลงาน ข้าพเจ้ายังคงรักษาสีหน้าให้เป็นปกติได้	4.837**	คัดเลือกไว้
60	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองในขณะติดต่อกับผู้อื่น	5.394**	คัดเลือกไว้
61	ข้าพเจ้าจะแสดงอาการหงุดหงิดไม่พอใจถ้าต้องทำงานกับคนที่ไม่ชอบ	2.373*	คัดเลือกไว้
62	ข้าพเจ้าจะแสดงอาการไม่พอใจ เมื่อเพื่อนๆ ทำสิ่งที่ไม่ถูกใจ	1.797	ตัดออก
63	เมื่อมีเรื่องตื่นเต้นข้าพเจ้าสามารถรักษาการให้ดูสงบได้	5.049**	คัดเลือกไว้
64	เวลาที่อยู่ใกล้คนที่อารมณ์เสีย ข้าพเจ้าก็จะรู้สึกเครียดไปด้วย	3.671**	คัดเลือกไว้
65	ข้าพเจ้ารับฟังคำวิจารณ์จากเพื่อนได้ โดยไม่แสดงความโกรธ	4.749**	คัดเลือกไว้
66	เมื่อผิดหวังข้าพเจ้าจะร้องไห้ฟูมฟาย	1.562	ตัดออก

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
67	เมื่อรู้สึกเครียด ข้าพเจ้าจะหากิจกรรมทำให้เพื่อคลายเครียด	4.008**	คัดเลือกไว้
68	เมื่อต้องออกไปพูดหน้าห้อง ข้าพเจ้าจะตื่นเต้นจนพูดผิดๆ ถูกๆ	3.147**	คัดเลือกไว้
69	เมื่อข้าพเจ้าเสียใจบุคคลอื่นจะทราบความรู้สึกของข้าพเจ้าได้ยาก	4.843**	คัดเลือกไว้
70	เมื่อข้าพเจ้าตกใจ ข้าพเจ้าจะควบคุมอารมณ์ของตนเองไม่ได้	4.525**	คัดเลือกไว้
71	เมื่อข้าพเจ้าโกรธ ข้าพเจ้าจะไม่ฟังเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น	4.847**	คัดเลือกไว้
72	เมื่อข้าพเจ้าโกรธเพื่อน ข้าพเจ้าจะไปสงบสติอารมณ์ก่อนแล้วจึงมา พูดคุยกัน	3.191**	คัดเลือกไว้
73	ข้าพเจ้าต้องใช้เวลานานในการข่มอารมณ์ เมื่อไม่พอใจใครสักคน	2.953**	คัดเลือกไว้
74	เมื่อความเห็นของเพื่อนไม่ตรงกับของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะโต้แย้งทันที	4.629**	คัดเลือกไว้
75	ข้าพเจ้ารู้สึกอิจฉาเพื่อนที่สอบได้คะแนนมากกว่า	3.073**	คัดเลือกไว้
76	เวลาทะเลาะกับเพื่อน ข้าพเจ้าอยากจะทำให้เขาเจ็บกายหรือเจ็บใจ	3.624**	คัดเลือกไว้
77	เวลาข้าพเจ้าโกรธ ข้าพเจ้าจะขว้างปาสิ่งของเพื่อระบายอารมณ์	5.111**	คัดเลือกไว้
78	ข้าพเจ้าสามารถตั้งสมาธิเพื่อทำข้อสอบ แม้ว่าวิชาที่ผ่านมาจะทำข้อ สอบไม่ได้	4.773**	คัดเลือกไว้
79	ข้าพเจ้าไม่สามารถควบคุมความตื่นเต้นเมื่อต้องแสดงออกต่อหน้า คนอื่น	3.156**	ตัดออก
80	แม้จะทำข้อสอบไม่ได้ ข้าพเจ้าก็ไม่เก็บไปกังวล	5.228**	คัดเลือกไว้
81	ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นเมื่อต้องร่วมแข่งขันกับผู้อื่น	2.782**	คัดเลือกไว้
82	ข้าพเจ้าสามารถเล่นกีฬาต่อไปได้แม้จะถูกฝ่ายตรงข้ามยั่วโมโห	3.983**	คัดเลือกไว้
83	เมื่อได้พบกับเหตุการณ์ที่สะเทือนใจ ข้าพเจ้าจะหวั่นไหวและเก็บ มาคิด	0.301	ตัดออก
84	เมื่อข้าพเจ้าโกรธข้าพเจ้าจะใช้คำพูดที่รุนแรง	1.295	ตัดออก
85	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ ถ้ามีใครมาส่งเสียงดังใกล้ๆ	2.853**	คัดเลือกไว้
86	ข้าพเจ้าจะร้องไห้ เมื่อดูภาพยนตร์หรือละครที่เศร้า	2.604**	คัดเลือกไว้
87	ถ้าต้องตกเป็นเป้าสายตา ข้าพเจ้าประหม่าจนแข่งขาสั้น	2.575**	คัดเลือกไว้
88	ข้าพเจ้าเคยตะโกนและกรีดร้องเวลาโกรธ	2.622**	คัดเลือกไว้
89	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิทำงานถ้ามีคนมายืนจ้องดู	3.228**	คัดเลือกไว้
90	เวลาโต้เถียงกับเพื่อนๆ ข้าพเจ้าจะใช้อารมณ์อย่างเต็มที่	6.330**	คัดเลือกไว้
91	เมื่อข้าพเจ้าโกรธข้าพเจ้าจะเก็บความรู้สึกไว้ไม่แสดงออก	2.616**	คัดเลือกไว้
92	ข้าพเจ้าจะเครียดและกังวลกับเรื่องของคนรอบข้าง	0.729	ตัดออก
93	ข้าพเจ้าคิดมากกับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ	0.831	ตัดออก
94	เวลาทะเลาะกับเพื่อนๆ ข้าพเจ้าต้องพูดกับเขาให้รู้เรื่องแม้จะต้องแตก หักกัน	0.689	ตัดออก

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
95	ข้าพเจ้าแสดงอาการไม่พอใจเมื่อมีใครพูดขัดกับความคิดเห็นของข้าพเจ้า	2.809**	คัดเลือกไว้
96	ข้าพเจ้าสามารถที่จะสงบนิ่งได้ แม้ในขณะที่อารมณ์เสีย	3.770**	คัดเลือกไว้
97	ข้าพเจ้ามักจะคิดฟุ้งซ่านเรื่องโน้นเรื่องนี้อยู่เสมอ	3.522**	คัดเลือกไว้
98	เมื่อถูกครุตำหนิ ข้าพเจ้าจะเก็บมาเป็นกังวลเป็นเวลานาน	2.226*	คัดเลือกไว้
99	ข้าพเจ้าร้องเสียงดังเมื่อต้องพบกับภาพหรือเสียงที่น่ากลัว	0.982	ตัดออก
100	แม้ว่าอารมณ์ไม่ดี ข้าพเจ้าก็ยังสามารถพูดคุยได้เป็นปกติ	3.525**	คัดเลือกไว้
101	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ	2.194*	ตัดออก
102	เมื่อมีอุปสรรคในการทำงาน ข้าพเจ้าจะหาทางเอาชนะอุปสรรคนั้น	5.384**	คัดเลือกไว้
103	ถ้าทำการบ้านไม่ได้ข้าพเจ้าจะเลิกทำทันที	2.587**	คัดเลือกไว้
104	เมื่อมีโอกาสดูแลความสามารถ ข้าพเจ้าไม่ลังเลที่จะทำ	2.091*	ตัดออก
105	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน	7.033**	คัดเลือกไว้
106	อุปสรรคในการทำงานทำให้ข้าพเจ้าท้อถอย	2.680**	คัดเลือกไว้
107	เมื่อข้าพเจ้าวางแผนการทำงานไว้ ข้าพเจ้าต้องทำตามแผนให้ได้	3.796**	คัดเลือกไว้
108	เมื่อต้องทำงานต่าง ๆ ข้าพเจ้าคิดว่าต้องทำให้สำเร็จ	7.177**	คัดเลือกไว้
109	ข้าพเจ้าคาดหวังว่าจะสามารถทำงานทุกอย่างได้ดี	7.084**	คัดเลือกไว้
110	ข้าพเจ้าให้รางวัลกับตนเองทุกครั้งที่ทำงานสำเร็จ	1.795	ตัดออก
111	เมื่อเริ่มลงมือทำงาน ข้าพเจ้าคาดหวังถึงผลงานที่ดีและมีคุณภาพ	6.534**	คัดเลือกไว้
112	ข้าพเจ้าเปรียบเทียบผลงานกับเพื่อน เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	5.415**	คัดเลือกไว้
113	ข้าพเจ้าเตรียมตัวอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบเสมอ	4.019**	คัดเลือกไว้
114	ถ้าต้องทำงานที่ยาก ข้าพเจ้าจะเลิกทำทันที	2.198*	คัดเลือกไว้
115	ข้าพเจ้าใช้ความผิดพลาดในอดีตมาเป็นบทเรียนในการทำงาน	5.289**	คัดเลือกไว้
116	เมื่อผลสอบออกมาไม่ดี ทำให้ข้าพเจ้าท้อที่จะเรียนวิชานั้น	2.279*	คัดเลือกไว้
117	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่ยากเป็นงานที่ท้าทายความสามารถ	4.236**	คัดเลือกไว้
118	ถึงแม้ว่าจำทำงานเสร็จแล้ว แต่ก็ยังอยากทำให้ดีกว่านี้	4.241**	คัดเลือกไว้
119	ถ้ายังทำการบ้านไม่เสร็จ ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่สบายใจ	5.646**	คัดเลือกไว้
120	แม้ว่าจะทำงานชิ้นใดไม่ได้ ข้าพเจ้าก็จะพยายามทำต่อไป	5.932**	คัดเลือกไว้
121	เมื่อรู้สึกท้อถอย ข้าพเจ้าจะเตือนตัวเองให้มีกำลังใจมากขึ้น	6.400**	คัดเลือกไว้
122	ข้าพเจ้าจะนึกถึงเป้าหมายก่อนการทำงาน	5.902**	คัดเลือกไว้
123	อุปสรรคที่เจอในการทำงานทำให้รู้สึกท้าทายที่จะทำ	3.538**	คัดเลือกไว้
124	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน	4.254**	คัดเลือกไว้
125	ข้าพเจ้าชอบเทียบผลการเรียนกับเพื่อนที่เรียนเก่งกว่าเพื่อที่จะได้พยายามมากขึ้น	5.593**	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
126	ข้าพเจ้าพยายามคิดแก้ปัญหาต่อไปแม้ว่าจะไม่ค่อยคืบหน้าก็ตาม	6.826**	คัดเลือกไว้
127	เมื่อข้าพเจ้าสนใจสิ่งใด ข้าพเจ้าจะมุ่งมั่นทำให้สำเร็จให้ได้	7.324**	คัดเลือกไว้
128	เมื่อทำงานผิดพลาดทำให้ข้าพเจ้าหมดกำลังใจ	2.353*	คัดเลือกไว้
129	ในการทำงานทุกครั้งข้าพเจ้าจะทำเท่าที่ทำได้	-0.611	ตัดออก
130	เมื่อผลการเรียนออกมาไม่ดี ข้าพเจ้าจะคิดว่ายังมีคนที่แย่กว่าเรา	-2.073	ตัดออก
131	ข้าพเจ้าจะเริ่มทำงานเมื่อใกล้เวลากำหนดส่ง	2.348*	คัดเลือกไว้
132	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง	5.265**	คัดเลือกไว้
133	ข้าพเจ้าจะมีความพยายามมากขึ้นเมื่อรู้ว่าผลการเรียนด้อยกว่าเพื่อน	4.559**	คัดเลือกไว้
134	ข้าพเจ้าพยายามทำงานให้ดีที่สุด แม้ว่าจะไม่มีใครรู้ก็ตาม	6.008**	คัดเลือกไว้
135	เมื่อทำงานผิดพลาดข้าพเจ้าจะรีบแก้ไขทันที	3.902**	คัดเลือกไว้
136	ข้าพเจ้าชอบแก้ปัญหาด้วยตัวเองก่อนที่จะไปขอคำแนะนำจากผู้อื่น	3.653**	คัดเลือกไว้
137	ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะเล่นกีฬาไม่เก่ง ข้าพเจ้าก็พยายามปรับปรุงตนเอง	4.605**	คัดเลือกไว้
138	ในการสอบแต่ละครั้ง ข้าพเจ้าขอแค่ให้ผ่านก็พอ	0.378	ตัดออก
139	ข้าพเจ้าสามารถอดทนรอได้ เพื่อสิ่งที่ดีกว่าในวันข้างหน้า	6.457**	คัดเลือกไว้
140	ข้าพเจ้าจะแก้ปัญหาด้วยวิธีต่างๆ กันไปไม่เหมือนเดิม	6.814**	คัดเลือกไว้
141	เมื่อทำงานไม่ได้ข้าพเจ้าจะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	5.031**	คัดเลือกไว้
142	เมื่อข้าพเจ้าลงมือทำงาน ข้าพเจ้าจะไม่ยอมเลิกกลางคัน	5.749**	คัดเลือกไว้
143	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานที่ยากและต้องใช้ความอดทน	1.706	ตัดออก
144	ถ้ามีคนบอกว่างานชิ้นนี้ยาก ข้าพเจ้าจะรู้สึกทันทีว่าข้าพเจ้าคงทำไม่ได้	1.065	ตัดออก
145	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการแก้ไขงานที่ทำเสร็จไปแล้วเป็นเรื่องยุ่งยาก	-0.296	ตัดออก
146	ข้าพเจ้าทำงานไปเรื่อยๆ ไม่สนใจแข่งกับเวลา	0.983	ตัดออก
147	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อก่อนที่จะต้องอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบ	3.704**	คัดเลือกไว้
148	ข้าพเจ้าสนุกกับการค้นคว้าหาความรู้ใหม่	6.948**	คัดเลือกไว้
149	เมื่อทำงานไปนานๆ ข้าพเจ้าจะรู้สึกเบื่อและหยุดทำงานนั้นทันที	2.997**	คัดเลือกไว้
150	ข้าพเจ้าไม่ชอบเปรียบเทียบผลงานของตนเองกับคนอื่นเพราะกลัวว่าจะสู้ไม่ได้	3.146**	คัดเลือกไว้
151	ข้าพเจ้ารับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้ด้วยการสังเกตสีหน้าและแววตาของเขา	3.863**	คัดเลือกไว้
152	ก่อนที่จะแสดงความคิดเห็น ข้าพเจ้าคิดก่อนว่าคนอื่นจะรู้สึกอย่างไร	6.505**	คัดเลือกไว้
153	ขณะพูดคุยกับเพื่อน ข้าพเจ้าจะสังเกตความรู้สึกของเพื่อนๆ ด้วย	5.726**	คัดเลือกไว้
154	ในการพูดคุยกับผู้อื่น ข้าพเจ้าสามารถรับรู้ได้ว่าเขากำลังอยู่ในอารมณ์เช่นใด	5.493**	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
155	ข้าพเจ้าสามารถอ่านลักษณะท่าทางของผู้อื่นได้	3.400**	คัดเลือกไว้
156	ข้าพเจ้ารู้ถึงความต้องการของเพื่อนๆ ได้โดยที่เขาไม่ต้องบอก	3.065**	คัดเลือกไว้
157	ข้าพเจ้าสามารถเข้าใจภาษาท่าทางที่ผู้อื่นแสดงได้	2.585**	คัดเลือกไว้
158	ในการพูดคุยกับผู้อื่น ข้าพเจ้าเป็นผู้ฟังที่ดี	3.452**	คัดเลือกไว้
159	เมื่อเพื่อนๆ มีความทุกข์ข้าพเจ้ายินดีรับฟังและให้คำแนะนำ	7.714**	คัดเลือกไว้
160	ข้าพเจ้าสนใจความรู้สึกของผู้อื่น	4.566**	คัดเลือกไว้
161	ข้าพเจ้าสนุกกับการเข้าหาเพื่อนๆ อยุ่ได้	1.624	ตัดออก
162	ในการทำงานกลุ่มข้าพเจ้าจะนึกถึงความต้องการของเพื่อนมากกว่า ของตนเอง	2.970**	คัดเลือกไว้
163	ข้าพเจ้าไม่ค่อยเข้าใจความหมายของการกระทำที่ผู้อื่นแสดงให้เห็น	2.368*	คัดเลือกไว้
164	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึงสิ่งที่จะทำให้ผู้อื่นเสียใจ	4.058**	คัดเลือกไว้
165	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆ	4.469**	คัดเลือกไว้
166	ข้าพเจ้าไม่รับรู้ถึงความรู้สึกของผู้อื่น	2.326*	คัดเลือกไว้
167	ข้าพเจ้าไม่ค่อยให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของผู้อื่น	1.849	ตัดออก
168	ข้าพเจ้าสามารถรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นได้ด้วยการฟังน้ำเสียง	4.127**	คัดเลือกไว้
169	ข้าพเจ้าสามารถรับรู้อารมณ์ของเพื่อนๆ ได้เมื่อเดินเข้ามาในกลุ่ม	3.238**	คัดเลือกไว้
170	ข้าพเจ้าฟังเพื่อนเล่าเรื่องต่างๆ ได้โดยไม่แสดงความเบื่อหน่าย	5.501**	คัดเลือกไว้
171	ไม่ว่าใครจะเล่าเรื่องอะไรให้ฟัง ข้าพเจ้าจะฟังอย่างตั้งใจ	5.563**	คัดเลือกไว้
172	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าคนที่ข้าพเจ้ากำลังคุยด้วยรู้สึกอย่างไรกับตัว ข้าพเจ้า	2.157*	คัดเลือกไว้
173	แม้ไม่เห็นหน้าได้ยินแต่เสียง ข้าพเจ้าก็รู้ถึงอารมณ์ของผู้อื่นได้	1.700	ตัดออก
174	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าคนใกล้ชิดของข้าพเจ้ากำลังรู้สึกอย่างไร	4.257**	คัดเลือกไว้
175	ข้าพเจ้าสามารถรู้ถึงความต้องการของผู้อื่นได้ แม้ว่าเขาจะไม่ได้พูด ออกมา	2.868**	คัดเลือกไว้
176	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเดาความคิดของผู้อื่นเป็นเรื่องยาก	0.000	ตัดออก
177	เมื่อรู้ว่าเพื่อนผิดหวังหรือเสียใจ ข้าพเจ้าจะเข้าไปปลอบทันที	3.775**	คัดเลือกไว้
178	ข้าพเจ้าสามารถคาดเดาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้โดยที่ไม่มีใคร บอก	1.751	ตัดออก
179	ข้าพเจ้าสามารถบอกลักษณะนิสัยของผู้อื่นได้ในการพบกันครั้งแรก	0.327	ตัดออก
180	ข้าพเจ้าสามารถคาดเดาความต้องการของผู้อื่นได้	2.734**	คัดเลือกไว้
181	ถ้าเพื่อนพูดเรื่องที่ข้าพเจ้าไม่สนใจ ข้าพเจ้าจะไม่สนใจฟัง	4.293**	คัดเลือกไว้
182	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำให้นรอนบข้างสบายใจ	5.170**	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
183	ข้าพเจ้าใส่ใจความรู้สึกของคนรอบข้าง	3.005**	คัดเลือกไว้
184	ข้าพเจ้าสามารถรู้ว่าผู้อื่นรู้สึกอย่างไรจากท่าทางการแสดงออกของเขา	2.285*	คัดเลือกไว้
185	ข้าพเจ้าสนุกกับการล้อเลียนให้เพื่อนๆ เสียหน้าได้	1.734	ตัดออก
186	ข้าพเจ้าพูดไปโดยไม่รู้ว่าคนอื่นกำลังรู้สึกอย่างไร	3.190**	คัดเลือกไว้
187	ข้าพเจ้ารู้สึกเห็นใจเพื่อนๆ ที่สอบไม่ผ่าน	2.856**	คัดเลือกไว้
188	ไม่ว่าจะทำอะไร ข้าพเจ้าใส่ใจความรู้สึกของผู้ที่อยู่รอบข้าง	4.997**	คัดเลือกไว้
189	ข้าพเจ้าพูดในเรื่องที่ทำให้ผู้อื่นรู้สึกดีและสบายใจขึ้น	5.197**	คัดเลือกไว้
190	ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจกับอารมณ์และความรู้สึกของคนที่อยู่รอบข้าง	5.228**	คัดเลือกไว้
191	ข้าพเจ้าสามารถสังเกตได้ว่าบุคคลในกลุ่มกำลังอยู่ในอารมณ์เช่นใด	2.672**	คัดเลือกไว้
192	ข้าพเจ้ารับรู้ได้เมื่อมีคนกำลังแสดงออกขัดกับความรู้สึกของเขา	2.683**	คัดเลือกไว้
193	ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าการกระทำของตนเองมีผลต่อความรู้สึกของผู้อื่นอย่างไร	3.492**	คัดเลือกไว้
194	ข้าพเจ้าไม่ค่อยสนใจกับความรู้สึกของเพื่อนในกลุ่ม	1.282	ตัดออก
195	ข้าพเจ้ารู้ว่าการกระทำเช่นไรจะทำให้เพื่อนไม่พอใจ	3.529**	คัดเลือกไว้
196	ข้าพเจ้ารู้สึกถึงอารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่นแม้ว่าเขาพยายามจะปิดบัง	2.987**	คัดเลือกไว้
197	ข้าพเจ้าสามารถบอกได้ว่าผู้อื่นกำลังไม่พอใจ โดยดูจากสีหน้าและท่าทางของเขา	4.656**	คัดเลือกไว้
198	ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าตนเองจะแปลความหมายของความรู้สึกของผู้อื่นได้ถูกต้อง	-1.494	ตัดออก
199	ข้าพเจ้าจะแสดงความเบื่อหน่ายถ้าเพื่อนเล่าเรื่องที่เคยฟังมาแล้ว	0.705	ตัดออก
200	แม้ว่าจะไม่เห็นด้วยกับเพื่อน ข้าพเจ้าก็จะฟังเขาอธิบายจนจบ	6.768**	คัดเลือกไว้
201	ข้าพเจ้าสามารถพูดให้ผู้อื่นคล้อยตามความคิดเห็นของข้าพเจ้า	3.240**	คัดเลือกไว้
202	ข้าพเจ้าสามารถเจรจาติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้	3.846**	คัดเลือกไว้
203	ข้าพเจ้าสามารถประสานข้อขัดแย้งระหว่างเพื่อนๆ ได้	4.193**	คัดเลือกไว้
204	ข้าพเจ้าเป็นตัวกลางประสานความคิดของเพื่อนในกลุ่ม	3.409**	คัดเลือกไว้
205	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะติดต่อประสานงานกับคนทุกคนได้	5.162**	คัดเลือกไว้
206	ข้าพเจ้าไม่ชอบพบปะพูดคุยกับคนที่ไม่เคยรู้จัก	2.753**	คัดเลือกไว้
207	ข้าพเจ้าเป็นที่ไว้วางใจของกลุ่มเพื่อน	6.000**	คัดเลือกไว้
208	เพื่อนๆ ยินดียอมรับข้าพเจ้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม	4.210**	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
209	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการเจรจาต่อรอง	2.737**	คัดเลือกไว้
210	ข้าพเจ้าสามารถช่วยบริหารงานของกลุ่มได้	1.927	ตัดออก
211	ข้าพเจ้าสามารถเข้ากับเพื่อนๆ ทุกคนได้	6.528**	คัดเลือกไว้
212	ข้าพเจ้าเต็มใจทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย	5.308**	คัดเลือกไว้
213	ข้าพเจ้ายินดีทำงานกลุ่มให้เสร็จก่อนงานของตนเอง	5.061**	คัดเลือกไว้
214	ข้าพเจ้ามีความจริงใจกับทุกคนที่อยู่รอบข้าง	5.701**	คัดเลือกไว้
215	ถ้าต้องอยู่กับคนแปลกหน้า ข้าพเจ้าจะไม่ทักทายใครก่อน	0.094	ตัดออก
216	ข้าพเจ้าชอบทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนๆ	5.028**	คัดเลือกไว้
217	เพื่อนๆ เชื่อมั่นและยอมรับในการตัดสินใจของข้าพเจ้า	3.294**	คัดเลือกไว้
218	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานร่วมกับเพื่อนๆ	5.079**	คัดเลือกไว้
219	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดถ้าต้องติดต่องานกับผู้ที่ไม่รู้จัก	-0.386	ตัดออก
220	ข้าพเจ้าสามารถสร้างความคุ้นเคยกับคนทุกเพศทุกวัย	2.929**	คัดเลือกไว้
221	ข้าพเจ้าพยายามประนีประนอมให้เพื่อนๆ ร่วมกันทำงาน	3.259**	คัดเลือกไว้
222	ข้าพเจ้าลำบากใจในการติดต่องานกับหน่วยงานต่าง ๆ	1.909	ตัดออก
223	ข้าพเจ้าสามารถชักจูงให้เพื่อนๆ มาร่วมกันทำงานของส่วนรวมได้	3.250**	คัดเลือกไว้
224	ข้าพเจ้าสามารถทำให้เพื่อนที่โกรธกันเข้าใจกันได้	4.316**	คัดเลือกไว้
225	ข้าพเจ้ามีวิธีพูดให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับความคิดเห็นของข้าพเจ้า	2.461*	ตัดออก
226	ในการทำงานกลุ่มข้าพเจ้าให้โอกาสทุกคนได้แสดงความสามารถ	4.563**	คัดเลือกไว้
227	ข้าพเจ้าเคยพูดให้เพื่อนเกิดความเข้าใจผิดกัน	3.010**	คัดเลือกไว้
228	ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาของกลุ่ม	6.332**	คัดเลือกไว้
229	เมื่อเพื่อนๆ มีความเห็นขัดแย้งกัน ข้าพเจ้าสามารถหาข้อยุติได้	3.903**	คัดเลือกไว้
230	ข้าพเจ้าพยายามให้กำลังใจเพื่อนๆ ในการทำงาน	5.780**	คัดเลือกไว้
231	เมื่อความเห็นไม่ตรงกับเพื่อน ข้าพเจ้าจะเถียงเพื่อเอาชนะให้ได้	1.428	ตัดออก
232	ข้าพเจ้าพยายามถนอมน้ำใจผู้อื่น เพื่อหลีกเลี่ยงการขัดแย้ง	5.706**	คัดเลือกไว้
233	ข้าพเจ้าสามารถพูดให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน	2.498*	ตัดออก
234	ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งในหมู่เพื่อน	4.607**	คัดเลือกไว้
235	ข้าพเจ้าจะทำงานกลุ่มให้เสร็จก่อนแล้วจึงทำงานของตนเอง	4.105**	คัดเลือกไว้
236	เมื่อต้องทำงานกับเพื่อนที่ไม่สนิท ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัด	0.311	ตัดออก
237	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.750**	คัดเลือกไว้
238	ข้าพเจ้าเป็นผู้ริเริ่มความคิดใหม่ๆ ในการทำงานกลุ่ม	2.175*	ตัดออก
239	ข้าพเจ้ามักจะมีความคิดเห็นขัดแย้งกับเพื่อนในกลุ่ม	1.315	ตัดออก
240	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี	5.501**	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
241	เพื่อนๆ ไม่ค่อยเลือกให้ข้าพเจ้าร่วมงานกลุ่มด้วย	2.701**	คัดเลือกไว้
242	ข้าพเจ้าสามารถเป็นผู้นำให้เพื่อนๆ ทำกิจกรรมได้	3.425**	คัดเลือกไว้
243	ข้าพเจ้ามักจะเป็นผู้ไกลเกลี่ยเมื่อเพื่อนๆ ขัดแย้งกัน	3.393**	คัดเลือกไว้
244	ข้าพเจ้าชอบทำให้เพื่อนๆ ในกลุ่มรู้สึกสนุกสนาน	5.852**	คัดเลือกไว้
245	ข้าพเจ้าสามารถพูดเพื่อลดความตึงเครียดในกลุ่มได้	6.422**	คัดเลือกไว้
246	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม	7.436**	คัดเลือกไว้
247	ข้าพเจ้าเป็นคนคอยเตือนเพื่อนๆ ในการทำงาน	3.663**	คัดเลือกไว้
248	ข้าพเจ้าพยายามปรับปรุงนิสัยให้เข้ากับกลุ่มเพื่อน	5.568**	คัดเลือกไว้
249	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการทำงานกลุ่มเป็นเรื่องยุ่งยากและวุ่นวาย	2.819**	คัดเลือกไว้
250	ข้าพเจ้ามีเพื่อนมากทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน	5.612**	คัดเลือกไว้

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ จากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
1	ข้าพเจ้าสามารถบอกสาเหตุของความผิดหวังหรือเสียใจได้	7.045**	คัดเลือกไว้
2	ข้าพเจ้ารู้ตลอดเวลาว่าในขณะนั้นข้าพเจ้ามีความรู้สึกอย่างไร	6.491**	คัดเลือกไว้
3	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าสิ่งที่กำลังคิดเป็นเรื่องดีหรือไม่ดี	6.215**	คัดเลือกไว้
4	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าจะสามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้หรือไม่	6.627**	คัดเลือกไว้
5	ความรู้สึกผิดชอบ ชั่วดี ช่วยให้ข้าพเจ้าระงับการทำความผิด	6.574**	คัดเลือกไว้
6	ข้าพเจ้ารู้ดีว่าตัวเองเป็นคนอย่างไร	4.809**	คัดเลือกไว้
7	ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองมีคุณค่าไม่น้อยไปกว่าคนอื่น ๆ	4.852**	คัดเลือกไว้
8	ข้าพเจ้ารู้ดีว่าตัวเองยังมีสิ่งที่ต้องปรับปรุง	3.841**	ตัดออก
9	ข้าพเจ้าสามารถแยกแยะอารมณ์กับความรู้สึกได้	3.609**	ตัดออก
10	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองไม่ค่อนมีคุณค่าในสายตาคนรอบข้าง	0.854	ตัดออก
11	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าสิ่งใดมีอิทธิพลต่อจิตใจของข้าพเจ้า	5.349**	คัดเลือกไว้
12	เมื่อข้าพเจ้าตัดสินใจทำอะไร ก็พร้อมที่จะรับผลที่ตามมา	4.020**	ตัดออก
13	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่ากำลังคิดหรือทำอะไรอยู่	5.194**	คัดเลือกไว้
14	ข้าพเจ้ารู้ว่าตัวเองมีความสามารถในด้านใด	6.529**	คัดเลือกไว้
15	ข้าพเจ้าไม่มั่นใจในการเลือกเสื้อผ้าและการแต่งตัว	1.445	ตัดออก
16	ข้าพเจ้าพอใจกับทุกสิ่งทุกอย่างในตัวข้าพเจ้า	4.509**	คัดเลือกไว้
17	ข้าพเจ้าคิดพิจารณาอย่างถี่ถ้วนที่จะพูดหรือแสดงความคิดเห็น	4.829**	คัดเลือกไว้
18	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าเหตุการณ์ใดที่จะทำให้ข้าพเจ้าโกรธ	5.443**	คัดเลือกไว้
19	ข้าพเจ้าเข้าใจในรูปร่างหน้าตาของตนเองตรงกับที่ผู้อื่นพูดถึง	6.003**	คัดเลือกไว้
20	ข้าพเจ้ามั่นใจทุกครั้งที่จะพูดหรือแสดงความคิดเห็น	5.979**	คัดเลือกไว้
21	ข้าพเจ้าต้องขอความเห็นจากเพื่อนในการเลือกซื้อเสื้อผ้า	2.943**	ตัดออก
22	ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจกับสิ่งที่พูดหรือแสดงออกไปแล้ว	2.376*	ตัดออก
23	ข้าพเจ้าต้องให้เพื่อนคอยแนะนำและช่วยในการตัดสินใจ	2.415*	ตัดออก
24	ข้าพเจ้าแสดงออกได้ตรงกับความรู้สึกของตนเอง	4.045**	คัดเลือกไว้
25	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มั่นใจในผลงานของตนเอง	0.635	ตัดออก
26	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าเมื่อไรที่พร้อมจะทำงาน	7.646**	คัดเลือกไว้
27	ไม่ว่าจะทำอะไรข้าพเจ้าทำอย่างมีสติและมั่นใจ	7.582**	คัดเลือกไว้
28	ข้าพเจ้าเลือกเรียนตามความสนใจของตนเอง	8.079**	คัดเลือกไว้
29	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองควรเรียนต่อทางด้านใด	5.595**	คัดเลือกไว้
30	ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าควรแต่งตัวอย่างไรให้เหมาะสมกับตนเอง	4.558**	คัดเลือกไว้
31	ข้าพเจ้าสามารถบอกได้เมื่ออารมณ์ของตนเองเปลี่ยนแปลง	4.616**	คัดเลือกไว้
32	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าตนเองมีนิสัยอย่างไร	6.921**	คัดเลือกไว้
33	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าตนเองกำลังสนทนาเรื่องอะไรอยู่	9.027**	คัดเลือกไว้

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
34	ข้าพเจ้าสามารถบอกความรู้สึกที่แท้จริงได้ว่าชอบหรือไม่ชอบอะไร	6.297**	คัดเลือกไว้
35	ข้าพเจ้ามักจะรู้สึกเศร้าโดยไม่รู้สาเหตุ	2.680**	ตัดออก
36	ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ	8.174**	คัดเลือกไว้
37	ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจเรื่องต่างๆ ด้วยตนเอง	6.382**	คัดเลือกไว้
38	ข้าพเจ้ารู้ว่าควรปรับปรุงตนเองในเรื่องใดบ้าง	5.744**	คัดเลือกไว้
39	ข้าพเจ้ามีความสามารถพอที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้	4.997**	คัดเลือกไว้
40	ข้าพเจ้ารู้ตัวเสมอเมื่อกำลังรู้สึกต่อต้านสิ่งใดสิ่งหนึ่ง	5.630**	คัดเลือกไว้
41	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองในขณะที่โกรธ	3.028**	คัดเลือกไว้
42	ข้าพเจ้าจะเก็บความรู้สึกของตนเองไว้ไม่แสดงออกให้ใครรู้	3.801**	คัดเลือกไว้
43	ข้าพเจ้าสามารถสงบนิ่งได้แม้ในขณะที่อารมณ์เสีย	3.918**	คัดเลือกไว้
44	ข้าพเจ้าสามารถห้ามตัวเองไม่ให้คิดในสิ่งที่ไม่ดีต่อคนอื่น	7.191**	คัดเลือกไว้
45	เมื่อทำอะไรผิดพลาดข้าพเจ้าจะอารมณ์เสียตลอดวัน	2.798**	คัดเลือกไว้
46	ถ้ามีใครทำให้ไม่พอใจ ข้าพเจ้าจะแสดงให้รู้เขารู้ท่าน	3.031**	คัดเลือกไว้
47	แม้จะถูกเพื่อวิจารณ์ผลงาน ข้าพเจ้ายังคงรักษาสีหน้าให้เป็นปกติได้	4.339**	คัดเลือกไว้
48	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองในขณะที่ติดต่อกับผู้อื่น	6.366**	คัดเลือกไว้
49	ข้าพเจ้าจะแสดงอาการหงุดหงิดไม่พอใจถ้าต้องทำงานกับคนที่		
	ที่ไม่ชอบ	4.417**	คัดเลือกไว้
50	เมื่อมีเรื่องตื่นเต้นข้าพเจ้าสามารถรักษาอาการให้ดูสงบได้	2.918**	คัดเลือกไว้
51	เวลาที่อยู่ใกล้คนที่อารมณ์เสีย ข้าพเจ้าก็จะรู้สึกเครียดไปด้วย	2.745**	คัดเลือกไว้
52	ข้าพเจ้ารับฟังคำวิจารณ์จากเพื่อนได้ โดยไม่แสดงความโกรธ	5.870**	คัดเลือกไว้
53	เมื่อรู้สึกเครียด ข้าพเจ้าจะหากิจกรรมทำเพื่อคลายเครียด	7.672**	คัดเลือกไว้
54	เมื่อต้องออกไปพูดหน้าห้อง ข้าพเจ้าจะตื่นเต้นจนพูดผิดๆ ถูกๆ	2.445*	คัดเลือกไว้
55	เมื่อข้าพเจ้าเสียใจบุคคลอื่นจะทราบความรู้สึกของข้าพเจ้าได้ยาก	3.611**	คัดเลือกไว้
56	เมื่อข้าพเจ้าตกใจ ข้าพเจ้าจะควบคุมอารมณ์ของตนเองไม่ได้	2.260*	ตัดออก
57	เมื่อข้าพเจ้าโกรธ ข้าพเจ้าจะไม่ฟังเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น	0.887	ตัดออก
58	เมื่อข้าพเจ้าโกรธเพื่อน ข้าพเจ้าจะไปสงบสติอารมณ์ก่อนแล้วจึงมา		
	พูดคุยกัน	1.184	ตัดออก
59	ข้าพเจ้าต้องใช้เวลานานในการข่มอารมณ์ เมื่อไม่พอใจใครสักคน	2.888**	คัดเลือกไว้
60	เมื่อความเห็นของเพื่อนไม่ตรงกับของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะโต้แย้งทันที	2.443*	ตัดออก
61	ข้าพเจ้ารู้สึกอิจฉาเพื่อนที่สอบได้คะแนนมากกว่า	3.660**	คัดเลือกไว้
62	เวลาทะเลาะกับเพื่อน ข้าพเจ้าอยากจะทำให้เขาเจ็บกายหรือเจ็บใจ	3.292**	คัดเลือกไว้
63	เวลาข้าพเจ้าโกรธ ข้าพเจ้าจะขว้างปาสิ่งของเพื่อระบายอารมณ์	4.694**	คัดเลือกไว้

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
64	ข้าพเจ้าสามารถตั้งสมาธิเพื่อทำข้อสอบ แม้ว่าวิชาที่ผ่านมาจะทำข้อสอบไม่ได้	7.680**	คัดเลือกไว้
65	ข้าพเจ้าไม่สามารถควบคุมความตื่นเต้นได้เมื่อต้องแสดงออกต่อหน้าคนอื่น	3.015**	คัดเลือกไว้
66	แม้จะทำข้อสอบไม่ได้ ข้าพเจ้าก็ไม่เก็บไปกังวล	4.303**	คัดเลือกไว้
67	ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นเมื่อต้องร่วมแข่งขันกับผู้อื่น	-0.408	ตัดออก
68	ข้าพเจ้าสามารถเล่นกีฬาต่อไปได้แม้จะถูกฝ่ายตรงข้ามยั่วโมโห	4.971**	คัดเลือกไว้
69	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ ถ้ามีใครมาส่งเสียงดังใกล้ๆ	-0.517	ตัดออก
70	ข้าพเจ้าจะร้องไห้ เมื่อดูภาพยนตร์หรือละครที่เศร้า	1.419	ตัดออก
71	ถ้าต้องตกเป็นเป้าสายตา ข้าพเจ้าประหม่าจนแข่งขาสั้น	2.427*	ตัดออก
72	ข้าพเจ้าเคยตะโกนและกรี๊ดร้องเวลาโกรธ	4.871**	คัดเลือกไว้
73	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิทำงานถ้ามีคนมายืนจ้องดู	1.987*	ตัดออก
74	เวลาได้เที่ยวกับเพื่อนๆ ข้าพเจ้าจะใช้อารมณ์อย่างเต็มที่	2.650**	คัดเลือกไว้
75	เมื่อข้าพเจ้าโกรธข้าพเจ้าจะเก็บความรู้สึกไว้ไม่แสดงออก	4.109**	คัดเลือกไว้
76	ข้าพเจ้าแสดงอาการไม่พอใจเมื่อมีใครพูดขัดกับความคิดเห็นของข้าพเจ้า	3.419**	คัดเลือกไว้
77	ข้าพเจ้าสามารถที่จะสงบนิ่งได้ แม้ในขณะที่อารมณ์เสีย	3.088**	คัดเลือกไว้
78	ข้าพเจ้ามักจะคิดฟุ้งซ่านเรื่องโน้นเรื่องนี้อยู่เสมอ	2.265*	ตัดออก
79	เมื่อถูกครุฑำหนั ข้าพเจ้าจะเก็บมาเป็นกังวลเป็นเวลานาน	3.982**	คัดเลือกไว้
80	แม้ว่าอารมณ์ไม่ดี ข้าพเจ้าก็ยังสามารถพูดคุยได้เป็นปกติ	5.175**	คัดเลือกไว้
81	เมื่อมีอุปสรรคในการทำงาน ข้าพเจ้าจะหาทางเอาชนะอุปสรรคนั้นให้ได้	6.336**	คัดเลือกไว้
82	ถ้าทำการบ้านไม่ได้ข้าพเจ้าจะเลิกทำทันที	2.706**	ตัดออก
83	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน	5.279**	คัดเลือกไว้
84	อุปสรรคในการทำงานทำให้ข้าพเจ้าท้อถอย	2.603**	ตัดออก
85	เมื่อข้าพเจ้าวางแผนการทำงานไว้ ข้าพเจ้าต้องทำตามแผนให้ได้	9.145**	คัดเลือกไว้
86	เมื่อต้องทำงานต่างๆ ข้าพเจ้าคิดว่าต้องทำให้สำเร็จ	9.445**	คัดเลือกไว้
87	ข้าพเจ้าคาดหวังว่าจะสามารถทำงานทุกอย่างได้ดี	8.207**	คัดเลือกไว้
88	เมื่อเริ่มลงมือทำงาน ข้าพเจ้าคาดหวังถึงผลงานที่ดีและมีคุณภาพ	7.783**	คัดเลือกไว้
89	ข้าพเจ้าเปรียบเทียบผลงานกับเพื่อน เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	9.593**	คัดเลือกไว้
90	ข้าพเจ้าเตรียมตัวอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบเสมอ	5.126**	คัดเลือกไว้
91	ถ้าต้องทำงานที่ยาก ข้าพเจ้าจะเลิกทำทันที	2.727**	ตัดออก
92	ข้าพเจ้าใช้ความผิดพลาดในอดีตมาเป็นบทเรียนในการทำงาน	6.912**	คัดเลือกไว้

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
93	เมื่อผลสอบออกมาไม่ดี ทำให้ข้าพเจ้าท้อที่จะเรียนวิชานั้น	3.499**	ตัดออก
94	ข้าพเจ้ารู้สึกว่างานที่ยากเป็นงานที่ทำห่วยความสามารถ	6.072**	คัดเลือกไว้
95	ถึงแม้ว่าทำงานเสร็จแล้ว แต่ก็ยังอยากทำให้ดีกว่านี้	6.642**	คัดเลือกไว้
96	ถ้ายังทำการบ้านไม่เสร็จ ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่สบายใจ	6.610**	คัดเลือกไว้
97	แม้ว่าจะทำงานชิ้นใดไม่ได้ ข้าพเจ้าก็จะพยายามทำต่อไป	9.298**	คัดเลือกไว้
98	เมื่อรู้สึกท้อถอย ข้าพเจ้าจะเตือนตัวเองให้มีกำลังใจมากขึ้น	7.681**	คัดเลือกไว้
99	ข้าพเจ้าจะนึกถึงเป้าหมายก่อนการทำงาน	9.560**	คัดเลือกไว้
100	อุปสรรคที่เจอในการทำงานทำให้รู้สึกท้อห่วยที่จะทำ	8.483**	คัดเลือกไว้
101	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน	4.468**	คัดเลือกไว้
102	ข้าพเจ้าพยายามคิดแก้ปัญหาต่อไปแม้ว่าจะไม่ค่อยคืบหน้าก็ตาม	8.378**	คัดเลือกไว้
103	ข้าพเจ้าชอบเทียบผลการเรียนกับเพื่อนที่เรียนเก่งกว่าเพื่อที่จะได้พยายามมากขึ้น	5.714**	คัดเลือกไว้
104	เมื่อข้าพเจ้าสนใจสิ่งใด ข้าพเจ้าจะมุ่งมั่นทำให้สำเร็จให้ได้	11.028**	คัดเลือกไว้
105	เมื่อทำงานผิดพลาดทำให้ข้าพเจ้าหมดกำลังใจ	1.965*	ตัดออก
106	ข้าพเจ้าจะเริ่มทำงานเมื่อใกล้เวลากำหนดส่ง	1.313	ตัดออก
107	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง	4.537**	คัดเลือกไว้
108	ข้าพเจ้าจะมีความพยายามมากขึ้นเมื่อรู้ว่าผลการเรียนด้อยกว่าเพื่อน	7.333**	คัดเลือกไว้
109	ข้าพเจ้าพยายามทำงานให้ดีที่สุด แม้ว่าจะไม่มีใครรู้ก็ตาม	7.608**	คัดเลือกไว้
110	เมื่อทำงานผิดพลาดข้าพเจ้าจะรีบแก้ไขทันที	1.798	ตัดออก
111	ข้าพเจ้าชอบแก้ปัญหาด้วยตัวเองก่อนที่จะไปขอคำแนะนำจากผู้อื่น	8.721**	คัดเลือกไว้
112	ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะเล่นกีฬาไม่เก่ง ข้าพเจ้าก็จะพยายามปรับปรุงตนเอง	8.360**	คัดเลือกไว้
113	ข้าพเจ้าสามารถอดทนรอได้ เพื่อสิ่งที่ดีกว่าในวันข้างหน้า	7.019**	คัดเลือกไว้
114	ข้าพเจ้าจะแก้ปัญหาด้วยวิธีต่างๆ กันไปไม่เหมือนเดิม	8.409**	คัดเลือกไว้
115	เมื่อทำงานไม่ได้ข้าพเจ้าจะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	6.739**	คัดเลือกไว้
116	เมื่อข้าพเจ้าลงมือทำงาน ข้าพเจ้าจะไม่ยอมเลิกกลางคัน	5.743**	คัดเลือกไว้
117	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อก่อนที่จะต้องอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบ	1.198	ตัดออก
118	ข้าพเจ้าสนุกกับการค้นคว้าหาความรู้ใหม่	7.183**	คัดเลือกไว้
119	เมื่อทำงานไปนานๆ ข้าพเจ้าจะรู้สึกเบื่อและหยุดทำงานนั้นทันที	0.892	ตัดออก
120	ข้าพเจ้าไม่ชอบเปรียบเทียบผลงานของตนเองกับคนอื่นเพราะกลัวว่าจะสู้ไม่ได้	4.183**	ตัดออก
121	ก่อนที่จะแสดงความคิดเห็น ข้าพเจ้าคิดก่อนว่าคนอื่นจะรู้สึกอย่างไร	7.191**	คัดเลือกไว้

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
122	ข้าพเจ้ารับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้ด้วยการสังเกตสีหน้าและแววตาของเขา	5.512**	คัดเลือกไว้
123	ขณะพูดคุยกับเพื่อน ข้าพเจ้าจะสังเกตความรู้สึกของเพื่อนๆ ด้วย	8.480**	คัดเลือกไว้
124	ในการพูดคุยกับผู้อื่น ข้าพเจ้าสามารถรับรู้ได้ว่าเขากำลังอยู่ในอารมณ์เช่นใด	7.628**	คัดเลือกไว้
125	ข้าพเจ้าสามารถอ่านลักษณะท่าทางของผู้อื่นได้	4.434**	คัดเลือกไว้
126	ข้าพเจ้ารู้ถึงความต้องการของเพื่อนๆ ได้โดยที่เขาไม่ต้องบอก	3.416**	ตัดออก
127	ข้าพเจ้าสามารถเข้าใจภาษาท่าทางที่ผู้อื่นแสดงได้	4.355**	ตัดออก
128	ในการพูดคุยกับผู้อื่น ข้าพเจ้าเป็นผู้ฟังที่ดี	6.480**	คัดเลือกไว้
129	เมื่อเพื่อนๆ มีความทุกข์ข้าพเจ้ายินดีรับฟังและให้คำแนะนำ	9.388**	คัดเลือกไว้
130	ข้าพเจ้าสนใจความรู้สึกของกลุ่มสนทนา	7.412**	คัดเลือกไว้
131	ในการทำงานกลุ่มข้าพเจ้าจะนึกถึงความต้องการของเพื่อนมากกว่าของตนเอง	6.577**	คัดเลือกไว้
132	ข้าพเจ้าไม่ค่อยเข้าใจความหมายของการกระทำที่ผู้อื่นแสดงให้เห็น	-0.257	ตัดออก
133	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึงสิ่งที่จะทำให้ผู้อื่นเสียใจ	5.715**	คัดเลือกไว้
134	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆ	10.287**	คัดเลือกไว้
135	ข้าพเจ้าไม่รับรู้ถึงความรู้สึกของผู้อื่น	2.883**	ตัดออก
136	ข้าพเจ้าสามารถรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นได้ด้วยการฟังน้ำเสียง	7.902**	คัดเลือกไว้
137	ข้าพเจ้าสามารถรับรู้อารมณ์ของเพื่อนๆ ได้เมื่อเดินเข้ามาในกลุ่ม	4.486**	คัดเลือกไว้
138	ข้าพเจ้าฟังเพื่อนเล่าเรื่องต่างๆ ได้โดยไม่แสดงความเบื่อหน่าย	5.680**	คัดเลือกไว้
139	ไม่ว่าใครจะเล่าเรื่องอะไรให้ฟัง ข้าพเจ้าจะฟังอย่างตั้งใจ	5.780**	คัดเลือกไว้
140	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าคนที่ข้าพเจ้ากำลังคุยด้วยรู้สึกอย่างไรกับตัวข้าพเจ้า	6.049**	คัดเลือกไว้
141	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าคนใกล้ชิดของข้าพเจ้ากำลังรู้สึกอย่างไร	8.148**	คัดเลือกไว้
142	ข้าพเจ้าสามารถรู้ถึงความต้องการของผู้อื่นได้ แม้ว่าเขาจะไม่ได้พูดออกมา	5.983**	คัดเลือกไว้
143	เมื่อรู้ว่าเพื่อนผิดหวังหรือเสียใจ ข้าพเจ้าจะเข้าไปปลอบทันที	6.663**	คัดเลือกไว้
144	ข้าพเจ้าสามารถคาดเดาความต้องการของผู้อื่นได้	4.135**	ตัดออก
145	ถ้าเพื่อนพูดเรื่องที่ข้าพเจ้าไม่สนใจ ข้าพเจ้าจะไม่สนใจฟัง	2.225*	ตัดออก
146	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำให้คนรอบข้างสบายใจ	7.919**	คัดเลือกไว้
147	ข้าพเจ้าใส่ใจความรู้สึกของคนรอบข้าง	6.124**	คัดเลือกไว้
148	ข้าพเจ้าสามารถรู้ว่าผู้อื่นรู้สึกอย่างไรจากท่าทางการแสดงออกของเขา	5.923**	คัดเลือกไว้

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
149	ข้าพเจ้าพูดไปโดยไม่รู้ว่าคนอื่นกำลังรู้สึกอย่างไร	0.860	ตัดออก
150	ข้าพเจ้ารู้สึกเห็นใจเพื่อนๆ ที่สอบไม่ผ่าน	7.117**	คัดเลือกไว้
151	ไม่ว่าจะทำอะไร ข้าพเจ้าใส่ใจความรู้สึกของผู้ที่อยู่รอบข้าง	6.886**	คัดเลือกไว้
152	ข้าพเจ้าพูดในเรื่องที่ทำให้ผู้อื่นรู้สึกดีและสบายใจขึ้น	7.866**	คัดเลือกไว้
153	ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจกับอารมณ์และความรู้สึกของคนที่อยู่รอบข้าง	8.573**	คัดเลือกไว้
154	ข้าพเจ้าสามารถสังเกตได้ว่าบุคคลในกลุ่มกำลังอยู่ในอารมณ์เช่นใด	7.008**	คัดเลือกไว้
155	ข้าพเจ้ารับรู้ได้เมื่อมีคนกำลังแสดงออกขัดกับความรู้สึกของเขา	3.600**	ตัดออก
156	ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าการกระทำของตนเองมีผลต่อความรู้สึกของผู้อื่นอย่างไร	-0.624	ตัดออก
157	ข้าพเจ้ารู้ว่าการกระทำเช่นไรจะทำให้เพื่อนไม่พอใจ	6.028**	คัดเลือกไว้
158	ข้าพเจ้ารู้สึกถึงอารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่นแม้ว่าเขาพยายามจะปิดบัง	3.869**	ตัดออก
159	ข้าพเจ้าสามารถบอกได้ว่าผู้อื่นกำลังไม่พอใจ โดยดูจากสีหน้าและท่าทางของเขา	4.962**	คัดเลือกไว้
160	แม้ว่าจะไม่เห็นด้วยกับเพื่อน ข้าพเจ้าก็จะฟังเขาอธิบายจนจบ	5.754**	คัดเลือกไว้
161	ข้าพเจ้าสามารถพูดให้ผู้อื่นคล้อยตามความคิดเห็นของข้าพเจ้า	5.288**	ตัดออก
162	ข้าพเจ้าสามารถเจรจาติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้	7.979**	คัดเลือกไว้
163	ข้าพเจ้าสามารถประสานข้อขัดแย้งระหว่างเพื่อนๆ ได้	6.115**	คัดเลือกไว้
164	ข้าพเจ้าเป็นตัวกลางประสานความคิดของเพื่อนในกลุ่ม	4.096**	ตัดออก
165	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะติดต่อประสานงานกับคนทุกคนได้	8.415**	คัดเลือกไว้
166	ข้าพเจ้าไม่ชอบพบปะพูดคุยกับคนที่ไม่เคยรู้จักและคุ้นเคย	1.046	ตัดออก
167	ข้าพเจ้าเป็นที่ไว้วางใจของกลุ่มเพื่อน	6.696**	คัดเลือกไว้
168	เพื่อนๆ ยินดียอมรับข้าพเจ้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม	7.072**	คัดเลือกไว้
169	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการเจรจาต่อรอง	6.159**	คัดเลือกไว้
170	ข้าพเจ้าสามารถเข้ากับเพื่อนๆ ทุกคนได้	9.424**	คัดเลือกไว้
171	ข้าพเจ้าเต็มใจทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย	8.682**	คัดเลือกไว้
172	ข้าพเจ้ายินดีทำงานกลุ่มให้เสร็จก่อนงานของตนเอง	7.032**	คัดเลือกไว้
173	ข้าพเจ้ามีความจริงใจกับทุกคนที่อยู่รอบข้าง	9.981**	คัดเลือกไว้
174	ข้าพเจ้าชอบทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนๆ	5.477**	คัดเลือกไว้
175	เพื่อนๆ เชื่อมมั่นและยอมรับในการตัดสินใจของข้าพเจ้า	7.384**	คัดเลือกไว้
117	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานร่วมกับเพื่อนๆ	7.119**	คัดเลือกไว้
177	ข้าพเจ้าสามารถสร้างความคุ้นเคยกับคนทุกเพศทุกวัย	7.081**	คัดเลือกไว้

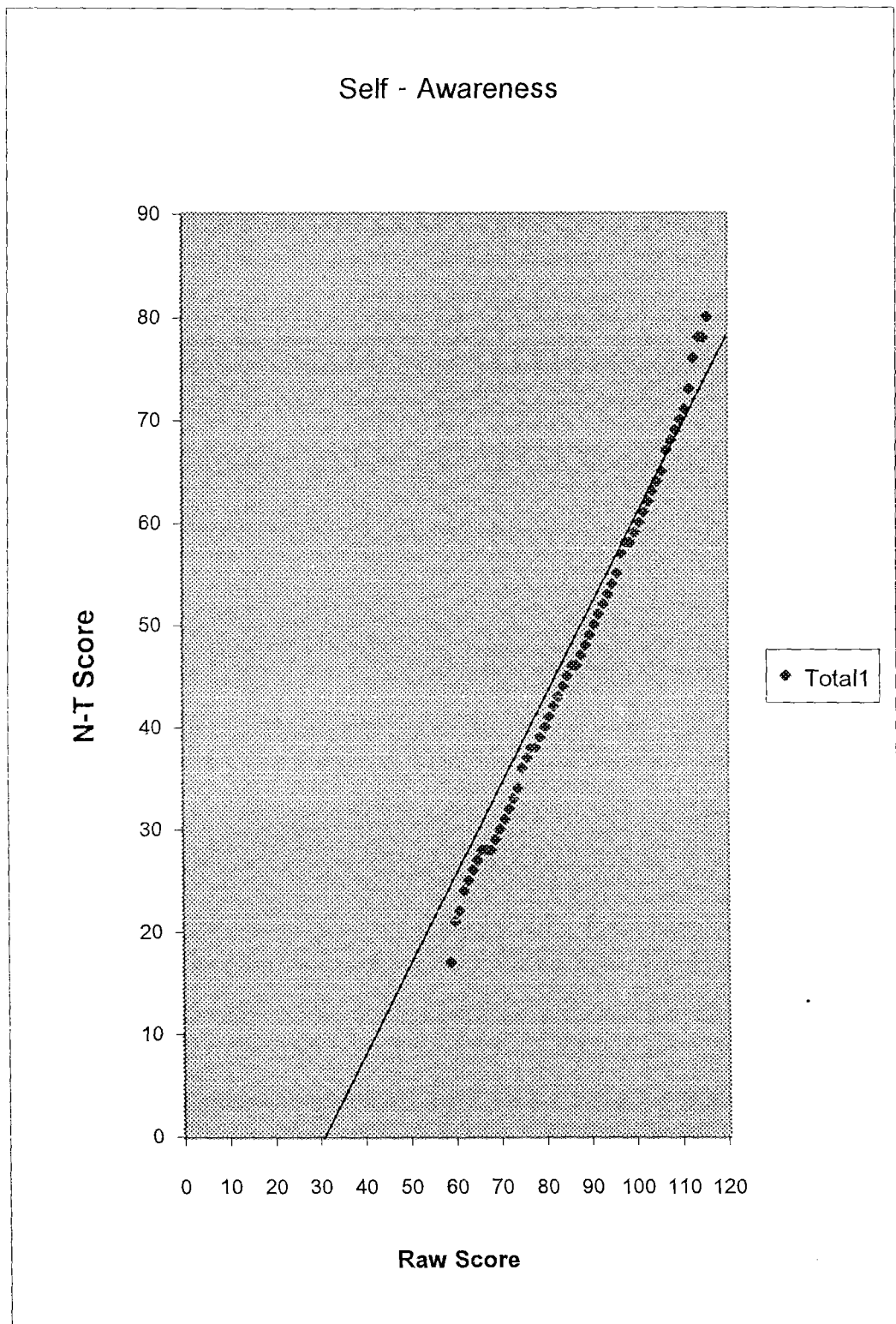
ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	หมายเหตุ
178	ข้าพเจ้ายายมประนีประนอมให้เพื่อนๆ ร่วมกันทำงาน	6.534**	คัดเลือกไว้
179	ข้าพเจ้าสามารถชักจูงให้เพื่อนๆ มาร่วมกันทำงานของส่วนรวมได้	5.392**	คัดเลือกไว้
180	ข้าพเจ้าสามารถทำให้เพื่อนที่โกรธกันเข้าใจกันได้	4.691**	ตัดออก
181	ในการทำงานกลุ่มข้าพเจ้าให้โอกาสทุกคนได้แสดงความสามารถ	6.169**	คัดเลือกไว้
182	ข้าพเจ้าเคยพูดให้เพื่อนเกิดความเข้าใจผิดกัน	1.760	ตัดออก
183	ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาของกลุ่ม	8.530**	คัดเลือกไว้
184	เมื่อเพื่อนๆ มีความเห็นขัดแย้งกัน ข้าพเจ้าสามารถหาข้อยุติได้	5.400**	คัดเลือกไว้
185	ข้าพเจ้ายายมให้กำลังใจเพื่อนๆ ในการทำงาน	10.079**	คัดเลือกไว้
186	ข้าพเจ้ายายมถนอมน้ำใจผู้อื่น เพื่อหลีกเลี่ยงการขัดแย้ง	8.747**	คัดเลือกไว้
187	ข้าพเจ้ายายมหลีกเลี่ยงการกระทำที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งใน หมู่เพื่อน	9.672**	คัดเลือกไว้
188	ข้าพเจ้าจะทำงานกลุ่มให้เสร็จก่อนแล้วจึงทำงานของตนเอง	4.603**	ตัดออก
189	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น	7.375**	คัดเลือกไว้
190	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี	8.363**	คัดเลือกไว้
191	เพื่อนๆ ไม่ค่อยเลือกให้ข้าพเจ้าร่วมงานกลุ่มด้วย	3.597**	ตัดออก
192	ข้าพเจ้าสามารถเป็นผู้นำให้เพื่อนๆ ทำกิจกรรมได้	6.100**	คัดเลือกไว้
193	ข้าพเจ้ามักจะเป็นผู้ไกล่เกลี่ยเมื่อเพื่อนๆ ขัดแย้งกัน	4.630**	ตัดออก
194	ข้าพเจ้าชอบทำให้เพื่อนๆ ในกลุ่มรู้สึกสนุกสนาน	6.967**	คัดเลือกไว้
195	ข้าพเจ้าสามารถพูดเพื่อลดความตึงเครียดในกลุ่มได้	7.763**	คัดเลือกไว้
196	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม	7.704**	คัดเลือกไว้
197	ข้าพเจ้าเป็นคนคอยเตือนเพื่อนๆ ในการทำงาน	5.532**	คัดเลือกไว้
198	ข้าพเจ้ายายมปรับปรุงนิสัยให้เข้ากับกลุ่มเพื่อน	8.257**	คัดเลือกไว้
199	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการทำงานกลุ่มเป็นเรื่องยุ่งยากและวุ่นวาย	4.018**	ตัดออก
200	ข้าพเจ้ามีเพื่อนมากทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน	4.910**	ตัดออก

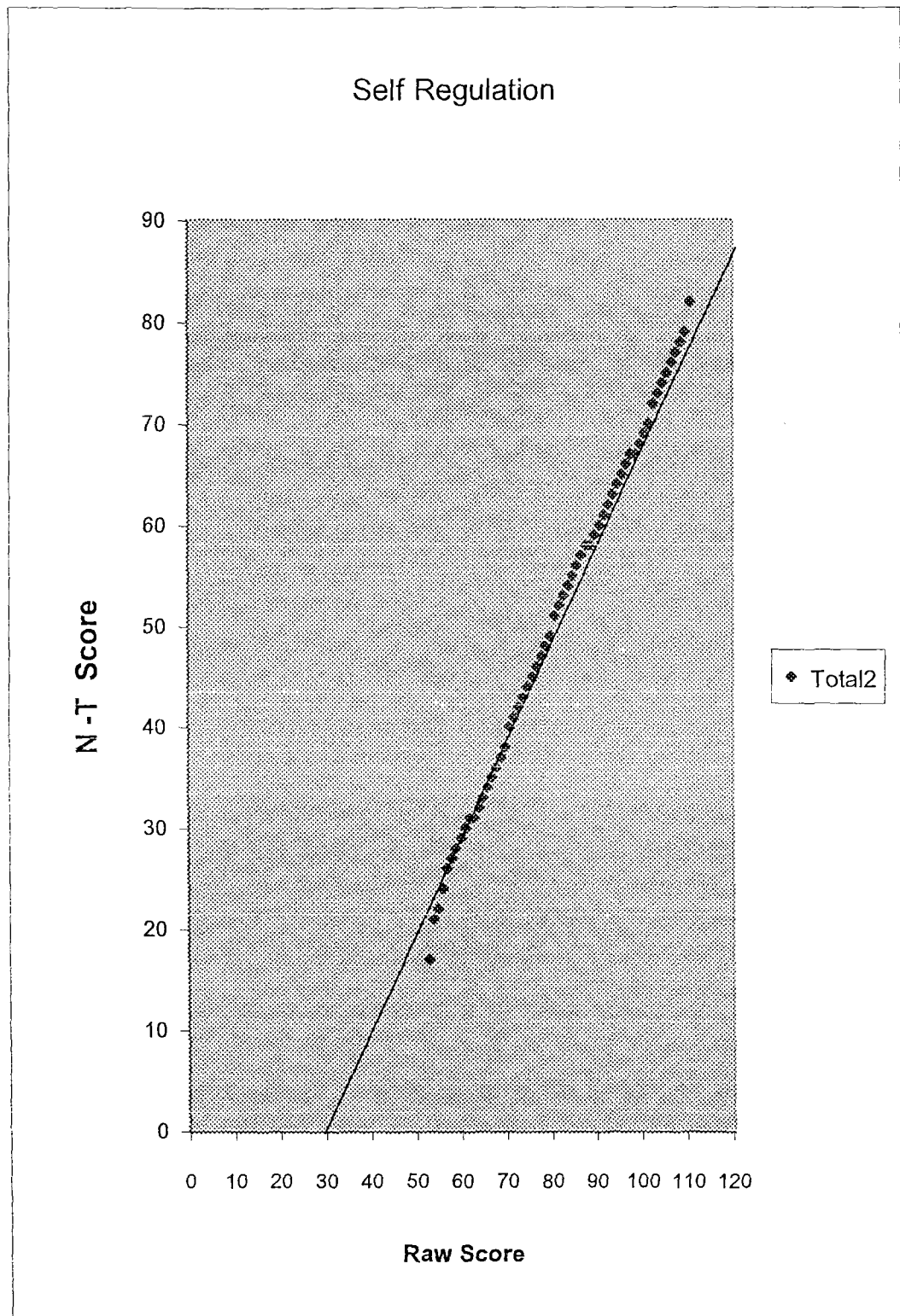
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

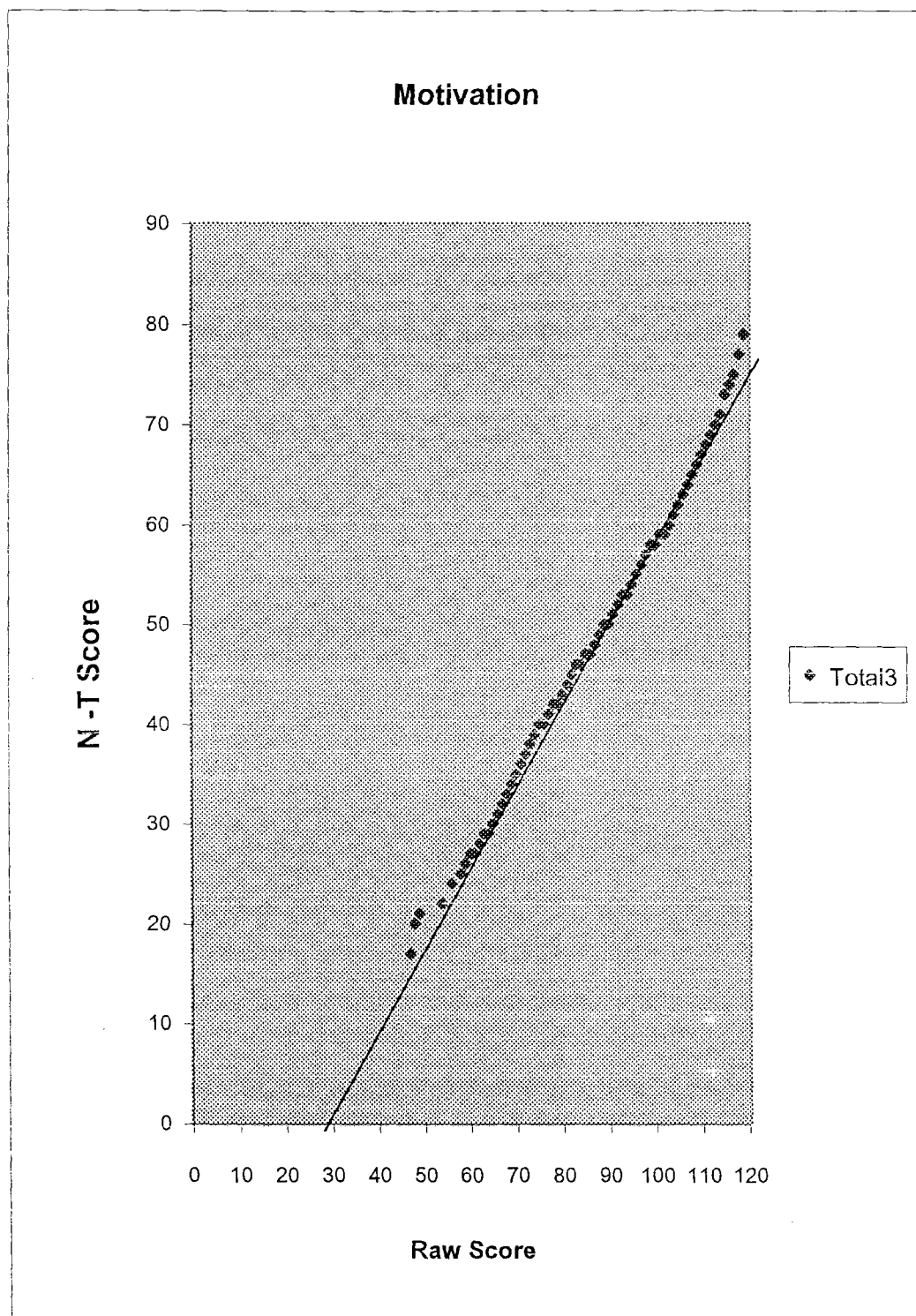
ภาคผนวก ข
กราฟเพื่อหาเกณฑ์ปกติ

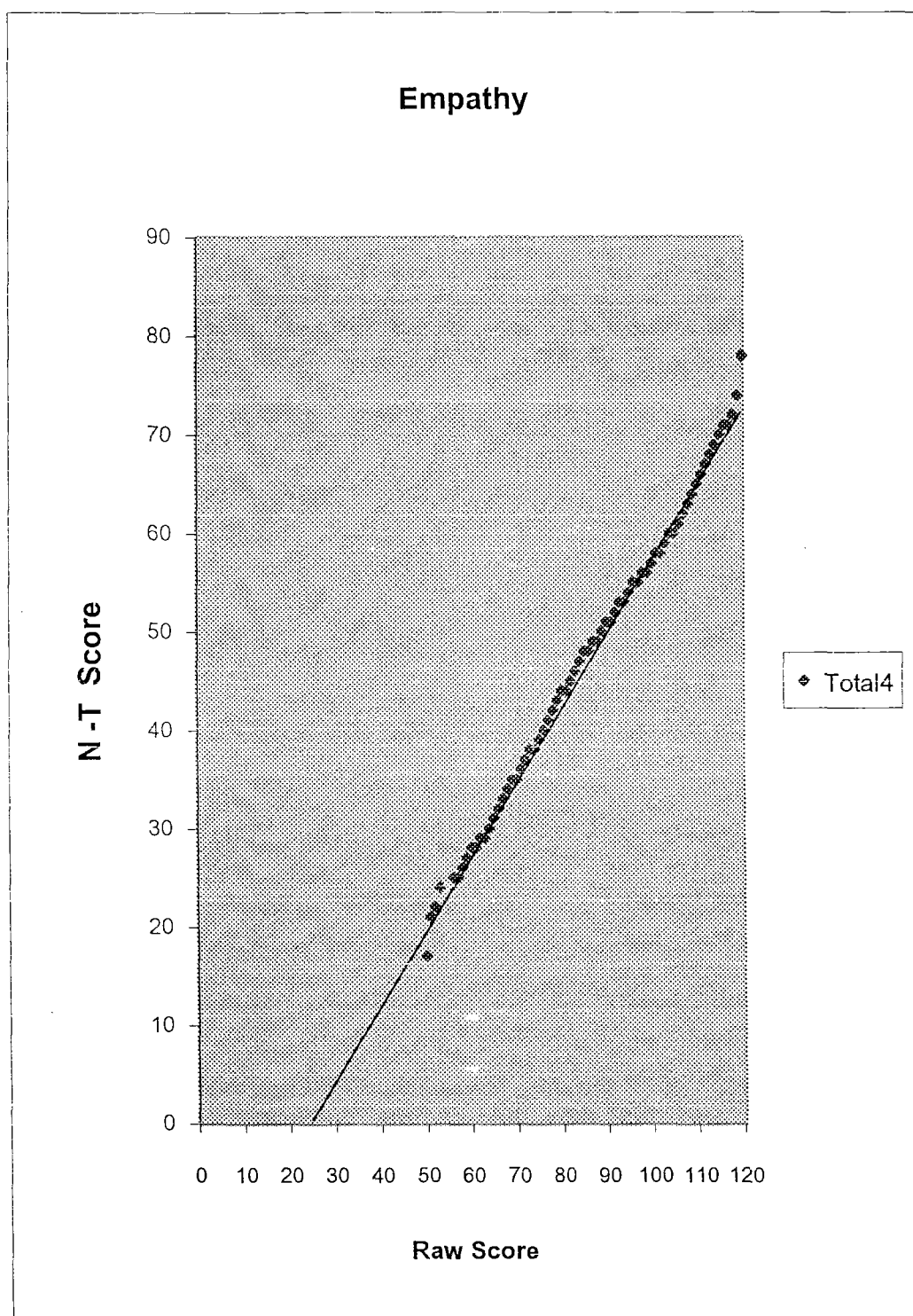
ภาพประกอบ 2 แสดงการเกลารากฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติ ของแบบทดสอบด้านการตระหนักรู้ในตนเอง

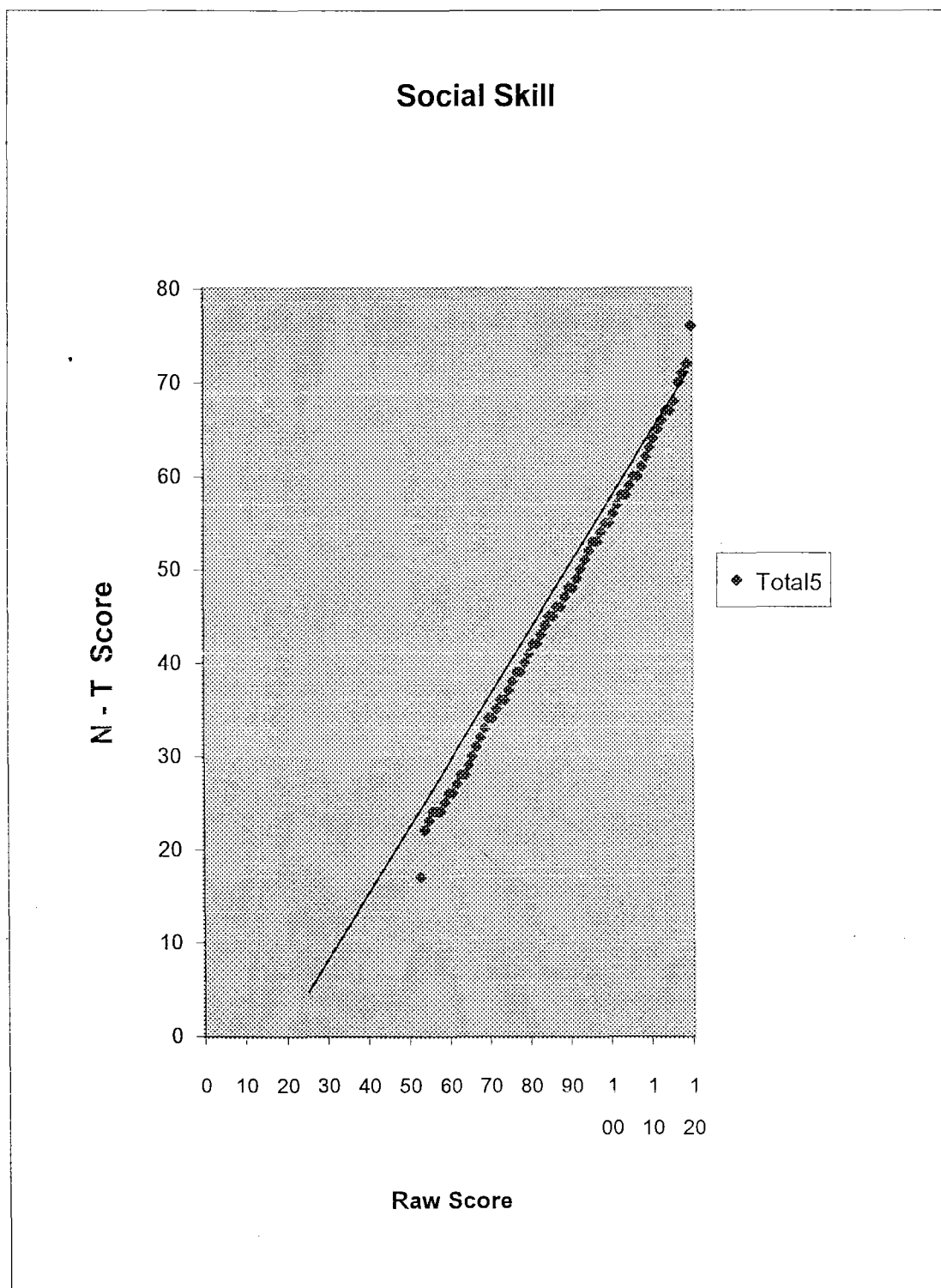
ภาพประกอบ 3 แสดงการเกลารกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติ ของแบบทดสอบด้านการจัดการ
กับอารมณ์ของตนเอง

ภาพประกอบ 4 แสดงการเกลากกราฟเพื่อปรับคะแนนที่ปกติ ของแบบทดสอบด้านการจูงใจตนเอง

ภาพประกอบ 5 แสดงการเกลารากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติ ของแบบทดสอบด้านการเข้าใจความรู้สึก
ของผู้อื่น

ภาพประกอบ 6 แสดงการเกลารกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติ ของแบบทดสอบด้านการมีทักษะทางสังคม

ภาคผนวก ค
คู่มือดำเนินการสอบ
แบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

คู่มือดำเนินการสอบ แบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

ความหมายของเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

เชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะตระหนักรู้ในความคิด ความรู้สึก และภาวะอารมณ์ของตนเองและของผู้อื่น สามารถตั้งใจและให้ความหวังแก่ตนเองและมองโลกในแง่ดีสามารถปรับสภาพอารมณ์ ควบคุมและจัดการอารมณ์และการกระทำของตนเองไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสมได้อย่างสมเหตุสมผล และสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นได้อย่างประสบความสำเร็จ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. การตระหนักรู้ในตนเอง (Self – Awareness) หมายถึง การรู้เท่าทันอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง รู้สาเหตุที่ทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึก มีสติรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา สำรวจและประเมินตนเองได้ตรงตามความเป็นจริง ยอมรับสภาพความเป็นจริงของตนเอง รู้จุดเด่น จุดด้อยของตนเองมีความมั่นใจในตนเอง เชื่อมั่นในความสามารถและความมีคุณค่าของตนเอง

2. การจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Self-Regulation) หมายถึง การควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองให้อยู่ในสภาพปกติ สามารถระงับอารมณ์ของตนเอง ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแสดงออกได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ มีจิตใจหนักแน่นมั่นคงไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ จัดการกับอารมณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและปรับอารมณ์ให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี มีวิธีการในการคลายเครียดได้อย่างเหมาะสม

3. การจูงใจตนเอง (Motivation) หมายถึง การสร้างความหวังและให้กำลังใจตนเอง เพื่อให้ได้รับความสำเร็จในการทำงานที่ยุ่งยากซับซ้อน มองโลกในแง่ดี สามารถเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคได้อย่างไม่ย่อท้อ มีความพยายามและความกระตือรือร้นในการทำงาน และพยายามหาวิธีแก้ปัญหาและปรับปรุงงานเพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ สามารถรอคอยโอกาสเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ดีกว่า มีการวางแผนการทำงานอย่างมีระบบ

4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) หมายถึง การเข้าใจและรู้จักในอารมณ์ ความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น และสามารถแปลความหมายของอารมณ์ ความรู้สึก และการแสดงออกของผู้อื่นได้ รู้ถึงความรู้สึกนึกคิด มุมมองของผู้อื่น เห็นใจผู้อื่น เป็นผู้ฟังที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นสามารถคาดคะเนและตอบสนองความต้องการของผู้อื่นได้ดี รู้ถึงทัศนคติความคิดของคนในกลุ่ม คาดคะเนสถานการณ์ในด้านความสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มได้

5. การมีทักษะทางสังคม (Social Skill) หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นมิตรกับบุคคลได้ทุกประเภท มีความคล่องในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น และแสวงหาความร่วมมือจากผู้อื่นได้ โน้มน้าวความคิดเห็นของบุคคลอื่นได้อย่างนุ่มนวลและได้ผล ทำให้เกิดความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย มีการสื่อความที่ดี สามารถเจรจาต่อรอง แก้ไขและหาทางยุติปัญหาและข้อขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม เต็มใจให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้อื่นเดือดร้อน

ความมุ่งหมาย

แบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สร้างขึ้น เพื่อนำไปใช้ทดสอบเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพและเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับบิดา มารดา ครู ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในการที่จะนำแบบทดสอบไปใช้ในการทดสอบเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของนักเรียนเพื่อให้ทราบว่าเด็กแต่ละคนมีเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สูงหรือต่ำในด้านใด ซึ่งจะนำไปสู่การส่งเสริมและปรับปรุงนักเรียนได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

โครงสร้างของแบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ เป็นแบบทดสอบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ที่มีข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมตามที่นิยามไว้ โดยในการตอบแบบทดสอบให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความในแต่ละข้อความว่า มีความรู้สึกอย่างไรกับข้อความนั้นๆ จริงมากน้อยอย่างไรหรือไม่จริงเลย หรือปฏิบัติตามข้อความนั้นๆ บ่อยครั้งมากน้อยเพียงไรหรือไม่เคยเลย แล้วเลือกคำตอบจากน้ำหนักของความรู้สึก 4 ระดับ คือ 1, 2, 3 และ 4 โดยให้ผู้ตอบเลือกคำตอบเพียงระดับใดระดับหนึ่งเพียงระดับเดียว ซึ่งข้อความเกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ทั้งหมด 5 ด้าน ด้านละ 30 ข้อ โดยมีข้อความทางบวกและทางลบ ได้ข้อสอบจำนวน 150 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบ 30 นาทีการให้คะแนนในแต่ละข้อความมีน้ำหนักตั้งแต่ 1-4 คะแนน

แบบทดสอบประกอบด้วยข้อคำถามที่วัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง	จำนวน 30 ข้อ
2. ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง	จำนวน 30 ข้อ
3. ด้านการจูงใจตนเอง	จำนวน 30 ข้อ
4. ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	จำนวน 30 ข้อ
5. ด้านการมีทักษะทางสังคม	จำนวน 30 ข้อ

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง

- (0) ข้าพเจ้ารู้ตัวที่กำลังคิดหรือทำอะไรอยู่
 (00) ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ

ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง

- (0) ข้าพเจ้าแสดงอาการไม่พอใจเมื่อมีใครพูดขัดกับความคิดเห็นของข้าพเจ้า
 (00) ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองในขณะโกรธได้

ด้านการจูงใจตนเอง

- (0) ข้าพเจ้าคาดหวังว่าจะสามารถทำงานทุกอย่างได้ดี
 (00) เมื่อข้าพเจ้าสนใจสิ่งใด จะมุ่งมั่นทำให้สำเร็จให้ได้

ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น

- (0) ข้าพเจ้ารับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้ด้วยการสังเกตสีหน้าและแววตาของเขา
 (00) ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึงสิ่งที่จะทำให้ผู้อื่นไม่พอใจ

ด้านการมีทักษะทางสังคม

- (0) ข้าพเจ้าสามารถประสานข้อขัดแย้งระหว่างเพื่อนๆ ได้
 (00) ข้าพเจ้าสามารถเข้ากับเพื่อนๆ ได้ทุกคน

การพัฒนาแบบทดสอบ

การสร้างแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ดำเนินการทดลองและปรับปรุงแก้ไขดังนี้

การทดสอบครั้งที่ 1 ทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 214 คน ได้วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสถิติ t-test เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -2.073 ถึง 7.436 เมื่อคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.084 ถึง 7.714 เพื่อรวบรวมเป็นแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ สำหรับใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2 ด้านละ 40 ข้อ รวมทั้งฉบับ 200 ข้อ

การทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ด้านละ 40 ข้อ รวมทั้งฉบับ 200 ข้อ ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 356 คน ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.624 ถึง 11.028 คัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.445 ถึง 11.028 ได้แบบทดสอบด้านละ 30 ข้อ รวมทั้งฉบับ 150 ข้อ สำหรับใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3

การทดสอบครั้งที่ 3 ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 856 คน มีค่าสถิติพื้นฐานและคุณภาพของแบบทดสอบดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละด้านและรวมทั้งฉบับ

แบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์	คะแนนเต็ม	n	$\bar{X}$	S.D.	r_{tt}
ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง	120	30	90.411	10.260	.827
ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง	120	30	80.914	9.788	.739
ด้านการจูงใจตนเอง	120	30	88.953	12.736	.901
ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	120	30	89.382	13.514	.912
ด้านการมีทักษะทางสังคม	120	30	92.469	13.204	.913
รวม	600	150	442.110	46.980	.956

2. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ คำนวณโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรม LISREL พบว่าแบบทดสอบทุกด้านสอดคล้องกับแนวคิดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

3. เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ หาในรูปของคะแนนที่ปกติ (Normalized T – Score)

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีดำเนินการสอบแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ การเตรียมตัวก่อนสอบ วิธีปฏิบัติขณะสอบ และวิธีปฏิบัติเมื่อสอบเสร็จแล้ว มีลำดับขั้นดังนี้

1. การเตรียมตัวก่อนสอบ ควรปฏิบัติดังนี้
 - 1.1 ติดต่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง กำหนดวัน เวลา สถานที่สอบล่วงหน้า และแจ้งให้ผู้สอบทราบวัตถุประสงค์ของการสอบ
 - 1.2 เตรียมอุปกรณ์การสอบให้เรียบร้อยและมีผู้ดำเนินการสอบ 1 คน กับผู้ช่วย 1 คน
 - 1.3 เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอบ ได้แก่ แบบทดสอบ กระดาษคำตอบ ให้มีจำนวนมากกว่าผู้เข้าสอบ
 - 1.4 การเตรียมตัวสำหรับผู้ดำเนินการสอบ ผู้ดำเนินการสอบต้องศึกษาคำชี้แจง วิธีทำแบบทดสอบล่วงหน้าให้เข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถดำเนินการสอบได้อย่างคล่องแคล่ว
2. การดำเนินการสอบ ปฏิบัติดังนี้
 - 2.1 พูดยืนยันว่าจิตใจผู้สอบ มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอบและตอบด้วยความจริงใจมากที่สุด
 - 2.2 การให้คำชี้แจง ผู้ดำเนินการสอบต้องให้คำชี้แจงตามรายละเอียดที่ปรากฏอยู่บนแผ่นหน้าของแบบทดสอบทุกฉบับ โดยอธิบายวิธีการตอบให้ผู้ตอบเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งทุกคน และอย่าให้ผู้สอบลงมือทำก่อนเวลา ใช้เวลาในการสอบ 30 นาที ควรให้ลงมือทำแล้วเริ่มจับเวลา ตั้งแต่ผู้ดำเนินการสอบอนุญาตให้ลงมือทำได้
 - 2.3 การเตือนเวลา ให้เตือนได้ 2 ครั้งเท่านั้น คือ เตือนเมื่อจะหมดเวลาครั้งแรก และอีก 5 นาทีเมื่อจะหมดเวลาอีกครั้งหนึ่ง
3. วิธีปฏิบัติเมื่อหมดเวลา
 - 3.1 สั่งให้ผู้สอบวางดินสอหรือปากกา หยุดทำทันที แล้วเก็บกระดาษคำตอบและแบบทดสอบ
 - 3.2 เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบแล้ว ก่อนที่จะให้ผู้สอบออกจากห้องสอบ ผู้ดำเนินการสอบควรกล่าวชมเชยนักเรียนที่พยายามตั้งใจสอบเป็นอย่างดี

วิธีการตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ ผู้ตรวจต้องยึดหลักในการให้คะแนน ดังนี้

ข้อความทางบวก

- 4 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุดหรือปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้งที่สุด ให้ 4 คะแนน
- 3 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากหรือปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน
- 2 เมื่อข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับความรู้สึกของนักเรียนนักหรือปฏิบัติตามข้อความนั้นนาน ๆ ครั้ง ให้ 2 คะแนน
- 1 เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนหรือไม่เคยปฏิบัติตามข้อความนั้น ให้ 1 คะแนน

ข้อความทางลบ

- 4 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุดหรือปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้งที่สุด ให้ 1 คะแนน
- 3 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากหรือปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- 2 เมื่อข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับความรู้สึกของนักเรียนนักหรือปฏิบัติตามข้อความนั้นนาน ๆ ครั้ง ให้ 3 คะแนน
- 1 เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนหรือไม่เคยปฏิบัติตามข้อความนั้นให้ 4 คะแนน

เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ

คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์นี้เป็นเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Local Norm) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรีจำนวน 856 คน คะแนนเกณฑ์ปกตินี้ สร้างโดยวิธีเปลี่ยนคะแนนดิบของแบบทดสอบให้เป็นคะแนนที่ปกติ (Normalized T – Score) เพื่อให้สะดวกต่อการแปลผล

เกณฑ์การตัดสิน

ในการประเมินผลจากการทดสอบ ถ้าต้องการทราบระดับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของนักเรียนเป็นรายบุคคลว่าอยู่ในเกณฑ์สูงหรือต่ำเพียงใด ให้พิจารณาเกณฑ์ดังนี้ (ชวาล แพร์ตกุล. 2520 : 53)

สูงกว่า T65	แปลว่า มีเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สูงมาก
ตั้งแต่ T55 – T65	แปลว่า มีเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สูง
ตั้งแต่ T45 – T54	แปลว่า มีเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ปานกลาง
เฉพาะ T50	แปลว่า ค่าเฉลี่ยของเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของกลุ่ม
ตั้งแต่ T35 – T45	แปลว่า มีเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ต่ำ
ต่ำกว่า T35	แปลว่า มีเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ต่ำมาก

วิธีการแปลผลจากการทดสอบ

การแปลผลคะแนนจากการทดสอบเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ให้ดูจากคะแนนดิบแล้วนำมาเทียบกับคะแนนที่ปกติในแต่ละด้าน และถ้าต้องการแปลผลระดับเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์โดยรวม ให้นำค่าคะแนนที่ปกติจากแบบทดสอบทั้ง 5 ด้าน มาหาค่าที่เฉลี่ย ดังตัวอย่าง

เด็กชาย ก. ทำแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ได้คะแนนดิบและคะแนนที่ปกติแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการตระหนักรู้ในตนเองได้คะแนนดิบ	97	คะแนน ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 57
ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้คะแนนดิบ	90	คะแนน ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 58
ด้านการจูงใจตนเองได้คะแนนดิบ	94	คะแนน ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 54

ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นได้คะแนนดิบ 101 คะแนน ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 57
 ด้านการมีทักษะทางสังคมได้คะแนนดิบ 99 คะแนน ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 55
 ดังนั้นเด็กชาย ก. ได้คะแนนเชาว์ปัญญาทางอารมณ์โดยรวม

$$= \frac{57 + 58 + 54 + 57 + 55}{5}$$

$$= 56.2$$

แสดงว่าเด็กชาย ก. มีระดับเชาว์ปัญญาทางอารมณ์โดยรวมอยู่ในระดับสูง

เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ในรูปคะแนนที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ				
	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
120	76	86	74	72	71
119	75	85	73	71	70
118	75	84	72	70	69
117	74	83	71	69	69
116	73	82	71	68	68
115	72	81	70	67	67
114	72	80	70	67	66
113	71	79	69	66	65
112	70	78	68	66	65
111	69	77	67	65	64
110	68	76	66	64	63
109	67	75	65	63	63
108	66	74	64	62	62
107	65	73	63	62	61
106	65	73	63	61	60
105	64	72	62	61	59
104	63	71	62	60	59
103	62	70	61	59	58
102	62	69	60	58	57
101	61	68	59	57	56
100	60	67	58	57	56
99	59	66	57	56	55
98	58	65	56	56	54
97	57	64	56	55	53
96	56	64	55	54	53
95	55	63	54	53	52
94	54	62	54	52	51
93	53	61	53	52	51
92	52	60	52	51	50
91	52	59	51	50	49
90	51	58	50	49	48
89	51	57	49	48	47
88	50	56	49	48	46

เกณฑ์ปกติ (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ				
	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
87	49	55	48	47	45
86	48	54	48	46	45
85	47	53	47	46	44
84	46	52	46	45	44
83	45	51	45	45	43
82	44	50	44	44	42
81	43	49	43	43	41
80	42	48	42	42	40
79	41	47	41	41	39
78	41	46	41	41	39
77	40	45	40	40	38
76	39	44	40	39	37
75	38	43	39	38	36
74	38	43	38	38	36
73	37	42	37	37	35
72	36	41	36	36	34
71	35	40	35	35	33
70	34	39	35	35	33
69	33	38	34	34	32
68	32	37	33	34	31
67	31	36	33	33	30
66	31	36	32	32	30
65	30	35	31	31	29
64	29	34	30	30	28
63	28	33	29	29	27
62	27	32	29	29	26
61	26	31	28	28	25
60	26	30	27	28	25
59	25	29	26	27	24
58	24	28	26	26	24
57	23	27	25	26	23
56	22	26	24	25	22
55	21	25	23	24	21

เกณฑ์ปกติ (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ				
	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5
54	20	24	22	24	21
53	19	23	21	23	20
52	18	22	21	22	19
51	18	21	20	21	18
50	17	20	19	20	17
49	16	19	18	19	17
48	15	18	18	18	16
47	14	17	17	17	15
46	14	16	16	17	14
45	13	15	15	16	13
44	12	14	14	15	13
43	11	13	14	15	12
42	10	12	13	14	11
41	9	11	12	13	11
40	8	10	12	13	10
39	7	9	11	12	9
38	6	8	10	12	8
37	5	7	9	11	7
36	4	6	8	10	7
35	3	5	7	9	6
34	2	4	7	9	6
33	2	3	6	8	5
32	1	2	6	8	4
31	1	1	5	7	3
30	0	0	4	6	2

แบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ จึงใคร่ขอความร่วมมือจากนักเรียนในการตอบแบบทดสอบตามความรู้สึก ความคิดเห็นของนักเรียนเอง
2. แบบทดสอบฉบับนี้ไม่มีข้อถูกหรือผิด เป็นเพียงความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนเท่านั้น จึงขอให้นักเรียนตอบแบบทดสอบอย่างจริงใจที่สุด
3. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 150 ข้อ ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าตนเองเป็นเช่นนั้นจริงมากน้อยเพียงใด เมื่อพิจารณาแล้วก็ให้ใส่เครื่องหมาย / ลงในกระต่ายคำตอบที่ให้ไว้
 - 1 เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนหรือไม่เคยปฏิบัติตามข้อความนั้น
 - 2 เมื่อข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับความรู้สึกของนักเรียนนักหรือนักเรียนปฏิบัติตามข้อความนั้นนาน ๆ ครั้ง
 - 3 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากหรือนักเรียนปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้ง
 - 4 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุดหรือนักเรียนปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้งที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความ	1	2	3	4
0	ข้าพเจ้ารู้ถึงสาเหตุของการผิดหวังหรือเสียใจได้	/			
00	ข้าพเจ้ารู้ว่าควรปรับปรุงตนเองในเรื่องใดบ้าง				/

จากตัวอย่าง

- ข้อ (0) จากคำตอบ 1 แสดงให้เห็นว่านักเรียนไม่สามารถรู้ถึงสาเหตุของการผิดหวังหรือเสียใจได้
- ข้อ(00) จากคำตอบ 4 แสดงให้เห็นว่านักเรียนรู้ดีว่าตัวนักเรียนควรปรับปรุงตนเองในเรื่องใด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือการ ปฏิบัติ			
		1	2	3	4
1	ข้าพเจ้าสามารถบอกสาเหตุของความผิดหวังหรือเสียใจได้				
2	ข้าพเจ้ารู้ตลอดเวลาว่าในขณะนั้นข้าพเจ้ามีความรู้สึกอย่างไร				
3	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าสิ่งที่กำลังคิดเป็นเรื่องดีหรือไม่ดี				
4	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าจะสามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้หรือไม่				
5	ความรู้สึกผิดชอบ ชั่วดี ช่วยให้ข้าพเจ้าระวังการทำผิด				
6	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าตัวเองเป็นคนอย่างไร				
7	ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองมีคุณค่าไม่น้อยไปกว่าคนอื่น ๆ				
8	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าสิ่งใดมีอิทธิพลต่อจิตใจของข้าพเจ้า				
9	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่ากำลังคิดหรือทำอะไรอยู่				
10	ข้าพเจ้ารู้ว่าตัวเองมีความสามารถในด้านใด				
11	ข้าพเจ้าพอใจกับทุกสิ่งทุกอย่างในตัวข้าพเจ้า				
12	ข้าพเจ้าคิดพิจารณาอย่างดีก่อนที่จะพูดหรือแสดงความคิดเห็น				
13	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าเหตุการณ์ใดที่จะทำให้ข้าพเจ้าโกรธ				
14	ข้าพเจ้าเข้าใจในรูปร่างหน้าตาของตนเองตรงกับที่ผู้อื่นพูดถึง				
15	ข้าพเจ้ามั่นใจทุกครั้งที่จะพูดหรือแสดงความคิดเห็น				
116	ข้าพเจ้าแสดงออกได้ตรงกับความรู้สึกของตนเอง				
17	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าเมื่อไรที่พร้อมจะทำงาน				
18	ไม่ว่าจะทำอะไรข้าพเจ้าทำอย่างมีสติและมั่นใจ				
19	ข้าพเจ้าเลือกเรียนตามความสนใจของตนเอง				
20	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองควรเรียนต่อทางด้านใด				
21	ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าควรจะต้องแต่งตัวอย่างไรให้เหมาะสมกับตนเอง				
22	ข้าพเจ้าสามารถบอกได้เมื่ออารมณ์ของตนเองเปลี่ยนแปลง				
23	ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าตนเองมีนิสัยอย่างไร				
24	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองกำลังสนทนาเรื่องอะไรอยู่				
25	ข้าพเจ้าสามารถบอกความรู้สึกที่แท้จริงได้ว่าชอบหรือไม่ชอบอะไร				
26	ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ				
27	ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจเรื่องต่างๆ ด้วยตนเอง				
28	ข้าพเจ้ารู้ว่าควรปรับปรุงตนเองในเรื่องใดบ้าง				
29	ข้าพเจ้ามีความสามารถพอที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้				
30	ข้าพเจ้ารู้ตัวเสมอเมื่อกำลังรู้สึกต่อต้านสิ่งใดสิ่งหนึ่ง				
31	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองในขณะที่โกรธ				
32	ข้าพเจ้าจะเก็บความรู้สึกของตนเองไว้ไม่แสดงออกให้ใครรู้				
33	ข้าพเจ้าสามารถสงบนิ่งได้แม้ในขณะที่อารมณ์เสีย				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือการ ปฏิบัติ			
		1	2	3	4
34	ข้าพเจ้าสามารถห้ามตัวเองไม่ให้คิดในสิ่งที่ไม่ดีต่อคนอื่น				
35	เมื่อทำอะไรผิดพลาดข้าพเจ้าจะอารมณ์เสียตลอดวัน				
36	ถ้ามีใครทำให้ไม่พอใจ ข้าพเจ้าจะแสดงให้รู้เขารู้ท่าน				
37	แม้จะถูกเพื่อวิจารณ์ผลงาน ข้าพเจ้ายังคงรักษาสีหน้าให้เป็นปกติได้				
38	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองในขณะติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น				
39	ข้าพเจ้าจะแสดงอาการหงุดหงิดไม่พอใจถ้าต้องทำงานกับคนที่ไม่ชอบ				
40	เมื่อมีเรื่องตื้นตันข้าพเจ้าสามารถรักษาการให้ดูสงบได้				
41	เวลาที่อยู่ใกล้คนที่อารมณ์เสีย ข้าพเจ้าก็จะรู้สึกเครียดไปด้วย				
42	ข้าพเจ้ารับฟังคำวิจารณ์จากเพื่อนได้ โดยไม่แสดงความโกรธ				
43	เมื่อรู้สึกเครียด ข้าพเจ้าจะหากิจกรรมทำให้เพื่อคลายเครียด				
44	เมื่อต้องออกไปพูดหน้าห้อง ข้าพเจ้าจะตื่นเต้นจนพูดผิดๆ ถูกๆ				
45	เมื่อข้าพเจ้าเสียใจบุคคลอื่นจะทราบความรู้สึกของข้าพเจ้าได้ยาก				
46	ข้าพเจ้าต้องใช้เวลานานในการข่มอารมณ์ เมื่อไม่พอใจใครสักคน				
47	ข้าพเจ้ารู้สึกอิจฉาเพื่อนที่สอบได้คะแนนมากกว่า				
48	เวลาทะเลาะกับเพื่อน ข้าพเจ้าอยากจะทำให้เขาเจ็บกายหรือเจ็บใจ				
49	เวลาข้าพเจ้าโกรธ ข้าพเจ้าจะขว้างปาสิ่งของเพื่อระบายอารมณ์				
50	ข้าพเจ้าสามารถตั้งสมาธิเพื่อทำข้อสอบ แม้ว่าวิชาที่ผ่านมาจะทำข้อสอบไม่ได้				
51	ข้าพเจ้าไม่สามารถควบคุมความตื่นเต้นได้เมื่อต้องแสดงออกต่อหน้าคนอื่น				
52	แม้จะทำข้อสอบไม่ได้ ข้าพเจ้าก็ไม่เก็บไปกังวล				
53	ข้าพเจ้าสามารถเล่นกีฬาต่อไปได้แม้จะถูกฝ่ายตรงข้ามยั่วโมโห				
54	ข้าพเจ้าเคยตะโกนและกรีดร้องเวลาโกรธ				
55	เวลาโต้เถียงกับเพื่อนๆ ข้าพเจ้าจะใช้อารมณ์อย่างเต็มที่				
56	เมื่อข้าพเจ้าโกรธข้าพเจ้าจะเก็บความรู้สึกไว้ไม่แสดงออก				
57	ข้าพเจ้าแสดงอาการไม่พอใจเมื่อมีใครพูดขัดกับความคิดเห็นของข้าพเจ้า				
58	ข้าพเจ้าสามารถที่จะสงบนิ่งได้ แม้ในขณะอารมณ์เสีย				
59	เมื่อถูกครุตำหนิ ข้าพเจ้าจะเก็บมาเป็นกังวลเป็นเวลานาน				
60	แม้ว่าอารมณ์ไม่ดี ข้าพเจ้าก็ยังสามารถพูดคุ้ยได้เป็นปกติ				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือการ ปฏิบัติ			
		1	2	3	4
61	เมื่อมีอุปสรรคในการทำงาน ข้าพเจ้าจะหาทางเอาชนะอุปสรรคนั้นให้ได้				
62	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน				
63	เมื่อข้าพเจ้าวางแผนการทำงานไว้ ข้าพเจ้าต้องทำตามแผนให้ได้				
64	เมื่อต้องทำงานต่าง ๆ ข้าพเจ้าคิดว่าต้องทำให้สำเร็จ				
65	ข้าพเจ้าคาดหวังว่าจะสามารถทำงานทุกอย่างได้ดี				
66	เมื่อเริ่มลงมือทำงาน ข้าพเจ้าคาดหวังถึงผลงานที่ดีและมีคุณภาพ				
67	ข้าพเจ้าเปรียบเทียบผลงานกับเพื่อน เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น				
68	ข้าพเจ้าเตรียมตัวอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบเสมอ				
69	ข้าพเจ้าใช้ความผิดพลาดในอดีตมาเป็นบทเรียนในการทำงาน				
70	ข้าพเจ้ารู้สึกว่างานที่ยากเป็นงานที่ทำให้ท้าทายความสามารถ				
71	ถึงแม้ว่าจำทำงานเสร็จแล้ว แต่ก็ยังอยากทำให้ดีกว่านี้				
72	ถ้ายังทำการบ้านไม่เสร็จ ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่สบายใจ				
73	แม้ว่าจะทำงานชิ้นใดไม่ได้ ข้าพเจ้าก็จะพยายามทำต่อไป				
74	เมื่อรู้สึกท้อถอย ข้าพเจ้าจะเตือนตัวเองให้มีกำลังใจมากขึ้น				
75	ข้าพเจ้าจะนึกถึงเป้าหมายก่อนการทำงาน				
76	อุปสรรคที่เจอในการทำงานทำให้รู้สึกท้อแท้ที่จะทำ				
77	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน				
78	ข้าพเจ้าชอบเทียบผลการเรียนกับเพื่อนที่เรียนเก่งกว่าเพื่อที่จะได้พยายามมากขึ้น				
79	ข้าพเจ้าพยายามคิดแก้ปัญหาต่อไปแม้จะไม่ค่อยคืบหน้าก็ตาม				
80	เมื่อข้าพเจ้าสนใจสิ่งใด ข้าพเจ้าจะมุ่งมั่นทำให้สำเร็จให้ได้				
81	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง				
82	ข้าพเจ้าจะมีความพยายามมากขึ้นเมื่อรู้ว่าผลการเรียนด้อยกว่าเพื่อน				
83	ข้าพเจ้าพยายามทำงานให้ดีที่สุด แม้ว่าจะไม่มีใครรู้ก็ตาม				
84	ข้าพเจ้าชอบแก้ปัญหาด้วยตัวเองก่อนที่จะไปขอคำแนะนำจากผู้อื่น				
85	ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะเล่นกีฬาไม่เก่ง ข้าพเจ้าก็จะพยายามปรับปรุงตนเอง				
86	ข้าพเจ้าสามารถอดทนรอได้ เพื่อสิ่งที่ดีกว่าในวันข้างหน้า				
87	ข้าพเจ้าจะแก้ปัญหาด้วยวิธีต่างๆ กันไปไม่เหมือนเดิม				
88	เมื่อทำงานไม่ได้ข้าพเจ้าจะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง				
89	เมื่อข้าพเจ้าลงมือทำงาน ข้าพเจ้าจะไม่ยอมเลิกกลางคัน				
90	ข้าพเจ้าสนุกกับการค้นคว้าหาความรู้ใหม่				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือการปฏิบัติ			
		1	2	3	4
91	ข้าพเจ้ารับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้ด้วยการสังเกตสีหน้าและแววตาของเขา				
92	ก่อนที่จะแสดงความคิดเห็น ข้าพเจ้าคิดก่อนว่าคนอื่นจะรู้สึกอย่างไร				
93	ขณะพูดคุยกับเพื่อน ข้าพเจ้าจะสังเกตความรู้สึกของเพื่อนๆ ด้วย				
94	ในการพูดคุยกับผู้อื่น ข้าพเจ้าสามารถรับรู้ได้ว่าเขากำลังอยู่ในอารมณ์เช่นใด				
95	ข้าพเจ้าสามารถอ่านลักษณะท่าทางของผู้อื่นได้				
96	ในการพูดคุยกับผู้อื่น ข้าพเจ้าเป็นผู้ฟังที่ดี				
97	เมื่อเพื่อนๆ มีความทุกข์ข้าพเจ้ายินดีรับฟังและให้คำแนะนำ				
98	ข้าพเจ้าสนใจความรู้สึกของกลุ่มสนทนา				
99	ในการทำงานกลุ่มข้าพเจ้าจะนึกถึงความต้องการของเพื่อนมากกว่าของตนเอง				
100	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึงสิ่งที่จะทำให้ผู้อื่นเสียใจ				
101	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆ				
102	ข้าพเจ้าสามารถรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นได้ด้วยการฟังน้ำเสียง				
103	ข้าพเจ้าสามารถรับรู้อารมณ์ของเพื่อนๆ ได้เมื่อเดินเข้ามาในกลุ่ม				
104	ข้าพเจ้าฟังเพื่อนเล่าเรื่องต่างๆ ได้โดยไม่แสดงความเบื่อหน่าย				
105	ไม่ว่าใครจะเล่าเรื่องอะไรให้ฟัง ข้าพเจ้าจะฟังอย่างตั้งใจ				
106	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าคนที่ข้าพเจ้ากำลังคุยด้วยรู้สึกอย่างไรกับตัวข้าพเจ้า				
107	ข้าพเจ้าบอกได้ว่าคนใกล้ชิดของข้าพเจ้ากำลังรู้สึกอย่างไร				
108	ข้าพเจ้าสามารถรู้ถึงความต้องการของผู้อื่นได้ แม้ว่าเขาจะไม่ได้พูดออกมา				
109	เมื่อรู้ว่าเพื่อนผิดหวังหรือเสียใจ ข้าพเจ้าจะเข้าไปปลอบทันที				
110	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำให้คนรอบข้างสบายใจ				
111	ข้าพเจ้าใส่ใจความรู้สึกของคนรอบข้าง				
112	ข้าพเจ้าสามารถรู้ว่ามีผู้อื่นรู้สึกอย่างไรจากท่าทางการแสดงออกของเขา				
113	ข้าพเจ้ารู้สึกเห็นใจเพื่อนๆ ที่สอบไม่ผ่าน				
114	ไม่ว่าจะทำอะไร ข้าพเจ้าใส่ใจความรู้สึกของผู้ที่อยู่รอบข้าง				
115	ข้าพเจ้าพูดในเรื่องที่ทำให้ผู้อื่นรู้สึกดีและสบายใจขึ้น				
116	ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจกับอารมณ์และความรู้สึกของคนที่อยู่รอบข้าง				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือการปฏิบัติ			
		1	2	3	4
117	ข้าพเจ้าสามารถสังเกตได้ว่าบุคคลในกลุ่มกำลังอยู่ในอารมณ์เช่นใด				
118	ข้าพเจ้ารู้ว่าการกระทำเช่นไรจะทำให้เพื่อนไม่พอใจ				
119	ข้าพเจ้าสามารถบอกได้ว่าผู้อื่นกำลังไม่พอใจ โดยดูจากสีหน้าและท่าทางของเขา				
120	แม้ว่าจะไม่เห็นด้วยกับเพื่อน ข้าพเจ้าก็จะฟังเขาอธิบายจนจบ				
121	ข้าพเจ้าสามารถเจรจาติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้				
122	ข้าพเจ้าเป็นตัวกลางประสานความคิดของเพื่อนในกลุ่ม				
123	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะติดต่อประสานงานกับคนทุกคนได้				
124	ข้าพเจ้าเป็นที่ไว้วางใจของกลุ่มเพื่อน				
125	เพื่อน ๆ ยินดียอมรับข้าพเจ้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม				
126	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการเจรจาต่อรอง				
127	ข้าพเจ้าสามารถเข้ากับเพื่อน ๆ ทุกคนได้				
128	ข้าพเจ้าเต็มใจทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย				
129	ข้าพเจ้ายินดีทำงานกลุ่มให้เสร็จก่อนงานของตนเอง				
130	ข้าพเจ้ามีความจริงใจกับทุกคนที่อยู่รอบข้าง				
131	ข้าพเจ้าชอบทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน ๆ				
132	เพื่อน ๆ เชื่อมั่นและยอมรับในการตัดสินใจของข้าพเจ้า				
133	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ				
134	ข้าพเจ้าสามารถสร้างความคุ้นเคยกับคนทุกเพศทุกวัย				
135	ข้าพเจ้าพยายามประนีประนอมให้เพื่อน ๆ ร่วมกันทำงาน				
136	ข้าพเจ้าสามารถชักจูงให้เพื่อน ๆ มาร่วมกันทำงานของส่วนรวมได้				
137	ในการทำงานกลุ่มข้าพเจ้าให้โอกาสทุกคนได้แสดงความสามารถ				
138	ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาของกลุ่ม				
139	เมื่อเพื่อน ๆ มีความเห็นขัดแย้งกัน ข้าพเจ้าสามารถหาข้อยุติได้				
140	ข้าพเจ้าพยายามให้กำลังใจเพื่อน ๆ ในการทำงาน				
141	ข้าพเจ้าพยายามถนอมน้ำใจผู้อื่น เพื่อหลีกเลี่ยงการขัดแย้ง				
142	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการกระทำที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งในหมู่เพื่อน				
143	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น				
144	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดี				
145	ข้าพเจ้าสามารถเป็นผู้นำให้เพื่อน ๆ ทำกิจกรรมได้				
146	ข้าพเจ้าชอบทำให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มรู้สึกสนุกสนาน				
147	ข้าพเจ้าสามารถพูดเพื่อลดความตึงเครียดในกลุ่มได้				
148	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือการ ปฏิบัติ			
		1	2	3	4
149	ข้าพเจ้าเป็นคนคอยเตือนเพื่อนๆ ในการทำงาน				
150	ข้าพเจ้าพยายามปรับปรุงนิสัยให้เข้ากับกลุ่มเพื่อน				

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ล้วน	สายยศ	ข้าราชการเกษียณอายุ
2. รองศาสตราจารย์นิภา	ศรีไพโรจน์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รองศาสตราจารย์วิญญา	วิศาลาภรณ์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ดร.สุพร	เข็มเฮง	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ	เกิดพิทักษ์	ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก จ
ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวสุภาพร พิสิฐภูมิกุล
วันเดือนปีเกิด	30 พฤศจิกายน 2515
สถานที่เกิด	อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	21 หมู่ 4 ตำบลบางยาง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี 25150
สถานที่ทำงานงานในปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านบางรุ่งโรจน์ ตำบลบางยาง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี 25150
ตำแหน่ง	อาจารย์ 1 ระดับ 4
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปราจิณราษฎรอำรุง จังหวัดปราจีนบุรี
พ.ศ. 2538	กศ.บ. (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) วิชาเอกการประถมศึกษาในโครงการ คุรุทายาท มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2543	กศ.ม. (วิชาเอกการวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร